

T R A N S K R I P T
53. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 13. 5. 2009. GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta da radimo.

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, mediji, otvaram 53. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

U ovom trenutku prisutna su 32 poslanika, što je dovoljno za rad u skladu sa Poslovníkom. Ja vjerujem da će nam se u međuvremenu još pridružiti jedan broj poslanika. Odsustvo su pravdali poslanici: Jovan Todorović, Zlatko Lagumdžija, Rifat Dolić i Sefer Halilović, a Sead Jamakosmanović je najavio da će kasniti.

Kao što nam je praksa u okviru prethodnih pitanja, ja ću vas informisati u vezi sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Da vas podsjetim, vi znate da smo mi imenovali tri naša člana u ovu zajedničku komisiju za provjeru da li je potrebno usaglašavanje, da li su ispunjene pretpostavke za usaglašavanje identičnog teksta. Međutim, u međuvremenu smo dobili Izvještaj, ja se nadam da ste to imali priliku vidjeti, gdje je nas Zajednička komisija, 11. maja, izvijestila da ne postoji predmet usaglašavanja, dakle nema potrebe za usaglašavanje. Prema tome, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH usvojen je u identičnom tekstu i on će se dati na objavljivanje kako bi stupio na snagu, dakle u tekstu koji je usvojen ovdje na našem Predstavničkom domu.

U okviru prethodnih pitanja, kao što smo naznačili u samom pozivu za ovu današnju sjednicu, treba da se izjasnimo o inicijativama poslanika Adema Huskića za uvrštavanje u dnevni red današnje sjednice, da vas podsjetim, sljedeće tačke dnevnog reda:

- Prijedlog zaključka o zaduženju zakonodavnih i izvršnih organa vlasti u BiH da urade vlastite akcione planove za provođenje preporuka iz kominikea Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira od 26. 3. 2009. godine, i

- Donošenje odluke o proglašenju 27. januara Međunarodnim danom sjećanja na žrtve holokausta i 11. jula Danom sjećanja na žrtve Srebrenice.

Materijale za ove predložene tačke ste dobili. Dakle, ja predlažem da se odmah o ovome izjasnimo.

Molim vas, idemo tačku po tačku, da se pripremite za glasanje. Dakle, glasamo o prijedlogu tačaka da se zaduže zakonodavni i izvršni organi vlasti da urade vlastite akcijske planove itd., kao što sam rekao.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

20 glasova „za“ (19 Federacija, jedan RS). Nema dovoljnu entitetsku većinu.

Nemamo saglasnost. Izjašnjavat ćemo se odmah i u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

Protiv uvrštavanja ove tačke na današnjoj sjednici imamo 11 poslanika iz RS-a, što znači da prijedlog ove tačke dnevnog reda nije dobio potrebnu podršku.

Idemo na izjašnjavanje o prijedlogu 2. tačke dnevnog reda koju je predložio poslanik Adem Huskić. Dakle: 'Donošenje odluke o proglašenju 27. januara Međunarodnim danom sjećanja na žrtve holokausta i 11. jula Danom sjećanja na žrtve Srebrenice.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

I ovdje nemamo potrebnu trećinu iz entiteta.

Nemamo saglasnosti. Idemo u drugi krug glasanja.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

Protiv prijedloga uvrštavanja ove tačke dnevnog reda izjasnilo se 11 poslanika iz RS-a, što znači da i prijedlog ove tačke dnevnog reda nije dobio potrebnu entitetsku većinu.

ADEM HUSKIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Nemam ništa protiv. Izvolite, gospodine Huskiću.

ADEM HUSKIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

A listing? Dobit ćete, dobit ćete, naravno. Praksa je da mi dajemo listing ko god traži.

Idemo sada na uvodne napomene u vezi sa prijedlogom dnevnog reda kojeg ste dobili ovdje na klupe. Nadam se da imate to.

I, sad malo obrazloženje, kao novu 3. tačku, uvrstili smo:

- Prijedlog zakona o akcizama BiH, u drugom čitanju. Podsjećam da je ovaj Prijedlog zakona razmatran po skraćenom postupku i da smo blagovremeno dobili Izvještaj i nadležne

komisije. Naravno, imamo i pojašnjenje vezano za obaveznu proceduru prema Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje.

Kao nova 17. tačka uvrštena je:

- Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi. Također ste taj izvještaj dobili.

Skinuta je 15. tačka dnevnog reda kojeg ste dobili ranije, ne sada ovaj na klupe nego ranije, dakle Prijedlog rezolucije o zaštiti porodice, predlagača Adema Huskića, iz razloga što je nadležna komisija usvojila zaključak da je Prijedlog rezolucije potrebno doraditi, i to u saradnji sa našim ... Zakonodavnomopravnim sektorom i nadležnim ministarstvom, odnosno Ministarstvom za ljudska prava i Ministarstvom za civilne poslove, kako bismo dobili ovaj dopunjen i eventualno kvalitetniji tekst.

To je što se tiče samih tačaka dnevnog reda, a jutros smo od Tužilaštva BiH dobili pismo u kojem nas mole da Izvještaj o radu Tužilaštva, kojeg smo stavili na dnevni red, odgodimo iz razloga što glavni tužilac je spriječen da prisustvuje. Mislim da bi to trebalo uvažiti, da bez prisustva glavnog tužioca ne bi bilo korektno raspravljati o Izvještaju o radu Tužilaštva. Dakle, tu se, nadam se, možemo odmah dogovoriti da ovu tačku skinemo s dnevnog reda, ako nema drugačijeg mišljenja. Jednostavno, nemamo ispunjenu ni poslovničku pretpostavku da predlagača imamo itd.

Dakle, sada nešto oko prisustva, još jednu stvar, dakle ova tačka dnevnog reda vezana za Informaciju Ministarstva sigurnosti o stanju sigurnosti novinara BiH; mi smo prošli put zaključili, dobili materijal ne dobili, da je uvrstimo u dnevni red. Ja nažalost moram konstatirati, gospodine Sadoviću, da ovaj materijal nismo dobili do današnje sjednice. Ja se izvinjavam što ovako Vam se obraćam, ali zaista nismo dobili materijal, i tačka dnevnog reda je uvrštena u dnevni red.

Evo, to je što se tiče samog dnevnog reda. Gospodin Vrankić je poslao izvinjenje da neće zbog službenog puta moći prisustvovati u vezi tačke o akcizama i u vezi tačke Prijedlog mjera za prevazilaženje ekonomske krize itd. i pismeno je odredio i ovlastio gospodina Šakotu, svoga pomoćnika, da prisustvuje ovoj današnjoj sjednici.

Evo, to je ono što sam ja imao, malo sam i odužio, kao neke uvodne napomene, pojašnjenja i objašnjenja.

Sada otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Izvolite.
Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, mi smo ovih dana u bosanskohercegovačkoj javnosti jako zaokupljeni pitanjem liberalizacije viznog režima. Jučer smo imali priliku da čujemo i govor visokog predstavnika ovdje u Parlamentu. Ja sam o tome nešto govorio na jednoj od prošlih sjednica Parlamenta.

Zakoni koje treba usvojiti ovaj parlament a tiču se Mape puta za liberalizaciju viznog režima su zakoni koji su prošli Vijeće ministara i koji su pali ovdje u Parlamentu. Nema tu puno spornih stvari. Ako postoji politička volja kod svih, a ja vjerujem da svi želimo da građani BiH imaju liberaliziran vizni režim, predlažem da se u dnevni red današnje sjednice uvrsti tačka, a može to biti i radni zaključak povodom ovog, jer mislim da ništa nije sporno ... kako god hoćete, koji glasi:

'Zadužuje se Vijeće ministara da do naredne sjednice Predstavničkog doma', da vidimo jel' kratko 15 dana ili treba 30 dana, 'u parlamentarnu proceduru dostavi sve zakone koji se tiču liberalizacije viznog režima, jednoglasno na Vijeću ministara, i da ih onda Parlament ovdje bez ikakve rasprave usvoji i da na taj način ispunimo uvjete iz Mape puta i priključimo BiH grupi zemalja koja s početkom iduće godine treba da uđe u ... liberalizirani vizni režim.'

Evo, ja ću ovo sad napisati, pa ću vam to dostaviti i molim da se o tome glasa, ili tačka dnevnog reda, a možemo odmah to usvojiti kao zaključak bez ikakve diskusije, mislim da oko toga ništa ne bi trebalo biti sporno.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja ću dati jednu informaciju, možda će ona na neki način zadovoljiti i biti u podudarnosti s ovim o čemu ti govoriš. Jučer je Kolegij Predstavničkog doma donio jedan zaključak da se hitno u toku dana obrati sa istim zahtjevom prema Vijeću ministara, s tim da smo spremni zakazati sjednicu prije 27., jer 27. je prilično kasno kad je riječ o nekom tajmingu itd. Mi ćemo danas imati u 13,00 sati Zajednički kolegij sa Domom naroda da uključimo i Dom naroda u ovu inicijativu i dakle Kolegij Predstavničkog doma u tom pravcu radi upravo ovako kako ti govoriš, s tim što ćemo napraviti analizu šta je sa kojim zakonom. Neki su pali, mogu ponovno, jedan je u proceduri, jedan čeka Dom naroda. Imamo one odbore itd., zato ćemo danas na zajedničkoj sjednici s Domom naroda pokušati zajednički napraviti dogovor. Naravno, ja ću pokušati stupiti danas u kontakt sa predsjedavajućim Vijeća ministara itd. ali u svakom slučaju značajna bi bila i podrška ovog Predstavničkog doma na tom planu.

Ali evo, ja ne insistiram, gospodine Džaferoviću. Vi izvolite dostaviti meni to što predlažete ako smatrate potrebnim poslije ove informacije.

Izvolite, gospodine Naniću.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Članovi Vijeća ministara, gosti, kolegice i kolege poslanici, ja sam htio samo intervenisati na ovo što je gospodin Džaferović rekao. Ja sam na prošloj sjednici, kada smo raspravljali dokument o liberalizaciji viznog režima, predložio jasno ovako formulisan zaključak, (zar nama treba doći visoki predstavnik pa da kaže da to trebamo uraditi ili neke stvari poduzeti?), i taj zaključak je odbijen. Nažalost, odbijen, i to pokazuje naš odnos prema problemima o kojima govorimo i našu odgovornost i uvažavanje samih sebe kao institucije.

Ja sam predložio taj zaključak u tri koraka: znači da se održi tematska sjednica, da se na toj sjednici u roku od 30 dana da Vijeće ministara dostavi, i da se na toj sjednici raspravlja samo o zakonima koji se tiču liberalizacije viznog režima. Nažalost, mi nismo kao Parlament ... odgovorili u toj situaciji, u momentu kada smo trebali, i kada smo pozvani da damo odgovor na ova pitanja.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, evo, ja sam se javio iz prostog razloga ne želeći negirati da je točno, gospodine Nanić, ovo što ste Vi rekli. Gospodin Belkić Vas je informirao da je Kolegij poduzeo aktivnosti koje je poduzeo i moram Vas samo informirati da to nije vezano za obraćanje visokog predstavnika, samo da ne bude, evo, krive interpretacije. Znači, vaš prijedlog zaključka je stajao i on je uistinu, što se mene tiče, bio dobar. Ja bih volio da smo ga usvojili, ja bih volio da smo danas na dnevnom redu imali sve te zakone. Ali mislim da liberalizacija viznog režima nije tema i ovi zakoni koji su naša zajednička obveza, na koju bi bilo ko od nas pojedinačno trebao nešto profitirati, znači možemo profitirati svi skupa. Namjera Kolegija je bila da pokušamo osigurati ambijent u kome ćemo svi skupa profitirati i naši građani skupa s nama da osiguramo ono što je naša obveza i s visokim predstavnikom i bez visokog predstavnika.

Da budem iskren, konkretan povod je bilo jedno pismo podsjećanja koje smo dobili od, mislim da ste i vi dobili to pismo, od Ministarstva vanjskih poslova, a temeljem pisma Evropske komisije u BiH, u kome je taksativno pobrojano šta se to očekuje kad je u pitanju Parlamentarna skupština u pogledu donošenja zakonodavne regulative koja je neophodna. I stajalište Kolegija je bilo da otkloni sve ono što stoji do ovog doma, a to je, čini mi se, evo šest zakona, ako sam dobro pobrojao, i uspostava policijskih odbora i tijela, svjesni da unutar zakona, i koji su bili u proceduri i koji su pali, nema puno tema za usuglašavanje. Znači, svjesni da postoji mogućnost da se brzo to uradi.

I, ovdje želim samo podsjetiti, znači mislim da ovaj prijedlog zaključka gospodina Džaferovića neće ni na koji način smetati ovoj inicijativi, da tako kažem, prijedlogu Kolegija, mislim da je može osnažiti. Mislim da treba iskazati našu zajedničku namjeru da želimo raditi na tome i dodatno obvezati Vijeće ministara. Dobro bi bilo, e sad neko će reći da je to kratko, da Vijeće ministara, pošto već ima urađene zakone, u narednih dan-dva uloži napor oko usuglašavanja spornih detalja i da već do kraja ovog tjedna, naglašavam do kraja ovog tjedna, nas obavijesti da može nam dostaviti te zakone, da mi možemo zakazati posebnu sjednicu i da uistinu u jednoj, ja bih rekao, svečarskoj atmosferi izvršimo svoj dio obveza iz ovog dijela.

Pa, u tom smislu, evo pozivam da podržimo i ovaj prijedlog gospodina Džaferovića, ali uistinu, znači, nije ovo tema na kojoj bi bilo ko od nas posebno želio profitirati. I, moram reći da je Kolegij oko ovog zahtjeva prema Vijeću ministara bio potpuno suglasan i jednoglasan.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Drago Kalabić. Je li replika, Drago?

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, evo, istina da je gospodin Lozančić uzeo dio moje diskusije, ali s obzirom da je proteklih dana bilo dosta neargumentovanih optužbi, pa i sada se ide u nekom pravcu, zašto smo mi spremni podržati zaključak Kolegijuma i zašto smo spremni, pogotovo evo, ako se usaglase, podržati zaključak gospodina Džaferovića, ali ostajemo pri stavu kada smo prošli put glasali, znači da to nisu dvije iste stvari koje predlaže kolega Džaferović i ono što je predlagao gospodin Nanić.

S obzirom da smo stvari u BiH spremni banalizovati tako da sad građani kada misle o ta tri ili četiri zakona misle da se tamo u svakoj trećoj rečenici pominje riječ viza, putovanja ili liberalizacija. Samo se ljudima treba reći da se to tamo uopšte ne spominje. Da je pitanje naoružanja u svim zemljama vrlo ozbiljna stvar i u 99% zemalja nema nikakve veze sa vizama, jer su oni to završili, riješili. A ljudi su nama kazali: samo završite i vi to i dobićete to. A ovo je mnogo ozbiljnija tema. Znači, zakonska materija koja se tiče mnogo stvari, a usput mi ćemo riješiti jednu vrlo važnu stvar što ja jako podržavam i treba da riješimo. I bili smo protiv tematske sjednice zato što se mnogo stvari može riješiti u saradnji sa Vijećem ministara, u samom ministarstvu i u samoj komisiji, gdje smo znači, i bez tematske sjednice, mogli i možemo mnogo stvari završiti. Imate zakona koji zavise od jednog, hajde da banalizujem stvar, poluamandmana koji može biti usvojen i imamo zakon. Zahtjev iz Brisela je da usvojimo zakone. Da ne misli neko da je tamo propisano kako će izgledati članovi i da moramo ih tako usvojiti. Oni od nas samo traže da usvojimo te zakone i trebamo ih usvojiti. Ali ove stvari treba ljudima da kažemo da su značajnije i da tretiraju jednu vrlo važnu oblast koja u svim zemljama svijeta je regulisana i treba da bude regulisana, a u ovom momentu je samo vezano sa liberalizacijom viznog režima. I, čim to završimo, to više nema veze sa tim.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja mislim da je predsjedavajući na Proširenom kolegiju juče rekao da je to Kolegij Doma već uradio i mislim da je nepotrebno bilo kakve rasprave o tome voditi. Možda bi bilo najbolje samo da Parlament da svoju saglasnost da pošto je Kolegij već uradio se uradi, bez potrebe za bilo kakvim zaključkom sad ovdje da otvaramo raspravu u vezi sa time.

Mi jednostavno iz SNSD-a smo stava da zakoni koji su bili ovdje u proceduri su imali ozbiljne primjedbe i ako dođu isti takvi zakoni nisam optimista da će biti usvojeni. Nama je Evropa rekla da trebamo da uradimo zakone, ali nije rekla kako trebaju ti zakoni da izgledaju. I ja molim Savjet ministara da u saradnji sa entitetskim parlamentima i svim onim koji su potrebni da kažu svoje saglasnosti u vezi sa ovim zakonima i nađe mogućnost koordinacije i kompromisa, a svako će nositi svoj dio odgovornosti kada se bude objašnjavalo i ko je kriv i ko nije kriv, i ko je zaslužan što su ti zakoni usvojeni ili nisu usvojeni.

Samo da vas napomenem da imamo različite prakse ovdje u Parlamentu i neki se vole pozivati na jednu praksu kada su u Savjetu ministara ministri dali saglasnost za neki zakon. Ali evo, na dnevnom redu imamo danas Prijedlog zakona o okviru devizne politike u BiH. Taj zakon, znači niko nije dao saglasnost za taj zakon. Svi ministri ... iz RS-a su preglašani i taj zakon nema ustavni osnov, a ovdje je danas na našem dnevnom redu. Ali raspravljaćemo i o tome zakonu i reći ćemo razloge zašto nismo za taj zakon itd., itd.

Želim da kažem nekoliko riječi o jednoj drugoj temi i načinu na koji radimo u ovom parlamentu. Obavezne tačke dnevnog reda su tačke koje su došle sa izvještajem komisije, kao što je obavezna tačka dnevnog reda u vezi sa Izvještajem o Tužilaštvu. Nismo po Poslovniku uopšte mogli da skinemo jednu tačkukoja je obavezna sa dnevnog reda kao što se sad ovdje raspravlja. Možemo da kažemo da to ostane u dnevnom redu, a onda da, zato što nema predlagača, odgodimo raspravu o toj tački dnevnog reda za iduću sjednicu. To možemo da uradimo. Kao što možemo da uradimo i ja bih pozvao onoga koga je ovlastio ministar finansija, pomoćnika da nam kaže kakav imamo problem u vezi sa Prijedlogom zakona o akcizama BiH, da ga ne skidamo sa dnevnog reda, da počnemo raspravu ili da ga odgodimo da raspravljamo o tome, jer su (kao što ste vi vidjeli, mi smo dobili, vjerovatno i svi poslanici) tri zakona koji se vežu za ovaj zakon zakoni koji se tiču izmjena i dopuna Zakona o uplatama na Jedinstveni račun o raspodjeli prihoda, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uplatama na Jedinstven račun o raspodjeli prihoda koji je visoki predstavnik usvojio, pa moramo da usvojimo da bi mogli da mijenjamo taj zakon i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu neindirektnog oporezivanja u BiH. Ti su zakoni vezani sa Zakonom o akcizama. Ne možemo donijeti samo Zakon o akcizama ako ne promijenimo ta tri zakona.

Zovem pomoćnika, pozivam ga da ovdje objasni tu stvar i da vidimo kako ćemo izaći iz tog problema koji očigledno da nije problem ove Parlamentarne skupštine, ali je zajednički problem BiH i trebamo da nađemo način kako da ga riješimo.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, moj kolega Živković otvorio je niz tema. Dakle, mi bismo mogli danas cijeli dan o ovome raspravljati. Ja predlažem da se mi vratimo ... Ja ću poštovati Poslovnik, budi siguran, a ja ću pozvati pomoćnika kad bude potrebno, kad budem smatrao za potrebnim da ga pozovem.

Dakle, idemo redom. Ima li još prijedloga izmjena i dopuna dnevnog reda i rasprave u vezi dnevnog reda? Nema.

Ja ovdje imam oficijelno predloženo, gospodine Džaferoviću, ostajete li pri ovom zaključku?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Kako da ja obezbijedim i na koji način da znam da je Parlament podržao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

... Proširenog Kolegija da Parlament kompletan stane iza toga, da to bude snažnije. Ja sam zadovoljan.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, Kolegij Predstavničkog doma na jučerašnjoj sjednici donio je zaključak, neku vrstu zaključka, da se uputi zahtjev Vijeću ministara da hitno, ne u roku od 15 dana, da hitno, što je moguće prije dostavi prijedloge zakona koji su, kad je riječ o procedurama, slobodni od obaveza da nastavljaju proceduru, da ih dostavi usaglašene, dakle na nivou Vijeća ministara usaglašene, sa zahtjevom da se razmatraju po hitnom postupku i da ćemo mi sjednicu odmah sazvati.

Evo to je, podržavate li ovakav stav i ovakve postupke Kolegija?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Je li hitan ili skraćeni postupak?

BERIZ BELKIĆ:

Hitan postupak, hitno, po hitnom postupku.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Dakle, radi se o podršci Parlamenta Kolegiju Predstavničkog doma na ovom planu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Usaglašene.

BERIZ BELKIĆ:

Usaglašene. Pa, rekao sam usaglašene, ali nemam potrebe razne saglasnosti pribavljati, samo ako je Vijeće ministara usaglasilo.

Dobro. Sa 24 glasa „za“ (16 Federacija, osam RS), konstatiram da je Predstavnički dom podržao aktivnosti Kolegija Predstavničkog doma u pokušaju ispunjavanja jednog broja uslova za liberalizaciju viznog režima.

Dakle, s ovim prestaje potreba za izjašnjavanje o zaključku kojeg je predložio gospodin Džaferović.

Kad je riječ o Izvještaju o radu Tužilaštva, gospodin Živković je u pravu. Dakle, tačka dnevnog reda je obavezna i nećemo se izjašnjavati. Kada dođemo do nje, onda ćemo raspravljati i odlučivati, izvoditi razne transakcije, da tako kažem, odgađati izjašnjavanje, rasprave itd.

Dobro, dakle ostalo nam je da se konstatira ovo što je predloženo za današnju sjednicu, dakle:

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 52. sjednice Predstavničkog doma;
2. Poslanička pitanja:
 - a) Komentari na dobivene odgovore,
 - b) Nova poslanička pitanja;
3. Prijedlog zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje);
4. Prijedlog zakona o okviru devizne politike u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje);
5. Prijedlog zakona o upotrebi znakovnog jezika – predlagači: poslanici Beriz Belkić, Milorad Živković i Niko Lozančić (prvo čitanje);
6. Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava Bosne i Hercegovine – predlagači: poslanici Kluba SDA;
7. Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine;
8. Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i o radu Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini;
9. Izvještaj o radu Pravobranilaštva BiH za period od 1. 1. 2008. do 31. 12. 2008.;
10. Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava;
11. Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu Bosne i Hercegovine;
12. Strategija prevencije i borbe protiv nasilja u porodici za period od 2009. do 2011. godine;
13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma;
14. Informacija o radu Tužilaštva BiH za 2008. godinu;
15. Informacija Ministarstva sigurnosti BiH o stanju sigurnosti novinara u Bosni i Hercegovini (realizacija zaključka usvojenog na 47. sjednici Doma, održanoj 4. 3. 2009.);
16. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma u identičnom tekstu Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi;
17. Izjašnjavanje o Inicijativi poslanika Momčila Novakovića u vezi tačke „Razmatranje položaja i mjera za poboljšanje položaja građana BiH koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj, a u periodu od 1991. do 1995. godine otpušteni s posla“;
18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Albanije o readmisiji lica koja ilegalno borave,
 - b) Prvog amandmana na Kreditni sporazum potpisan 25. jula 2005. godine između BiH, koju zastupa Ministarstvo finansija i trezora BiH, i Kraljevine Španije, koju zastupa Ured kreditnog instituta – Finansiranje sistema vodosnabdijevanja u opštini Olovo,
 - c) Protokola između Ministarstva sigurnosti BiH i Ministarstva unutrašnjih poslova i Javne uprave Crne Gore o provođenju zajedničkih patrola uz zajedničku državnu granicu.

Dakle, i ovi koji su vodili proces pregovora Vladu Albanije zovu Savjet ministara Albanije. Dobro.

Dakle, to je dnevni red i mislim da sada možemo krenuti na realizaciju. Idemo prvo na komentare. Odgovore su dobili: Adem Huskić, Velimir Jukić, Denis Bećirović, Šemsudin Mehmedović, Rifat Dolić, Remzija Kadrić, Šefik Džaferović, Lazar Prodanović, Željko Kuzmanović, Azra Alajbegović, Rifat Dolić i oni koje nisam eventualno pročitao, a dobili su.

Otvaram mogućnost komentara dobijenih odgovora.
Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege, cijenjeni predstavnici medija i gosti, naime, na 24. sjednici Predstavničkog doma Parlament je jednoglasno prihvatio inicijativu koju je predložio Klub SDP-a, a koja se odnosila na potrebu, odnosno zaključak je bio takav da Vijeće ministara u roku od tri mjeseca dostavi Predstavničkom domu, odnosno Parlamentarnoj skupštini BiH strategiju, novu strategiju za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala u BiH.

Podsjećam, Parlament je tu inicijativu usvojio 13. februara 2008. godine i mi smo već u maju 2008. godine trebali imati na stolu strategiju koju ćemo razmatrati u Parlamentu, posebno zbog činjenice da BiH pada na skali na kojoj se mjeri nivo korupcije, pogotovo na Jugoistoku Evrope. Međutim, umjesto toga ja sam dobio odgovor na poslaničko pitanje, i zbog toga sam ustao, u kojem stoji da je Vijeće ministara tek 26. marta ove 2009. godine donijelo Odluku o formiranju 'Međuresorne radne grupe za izradu Strategije'. Dakle, želim izraziti svoje potpuno nezadovoljstvo sa činjenicom da je Vijeće ministara BiH trebalo dostaviti strategiju u maju prošle godine, a evo napokon sada dobijamo odgovor u kojem doslovce stoji da su tek u martu, dakle krajem marta formirali radnu grupu koja će se baviti izradom strategije.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se izvinjavam ... Remziji Kadriću, samo da dam informaciju. U međuvremenu, kao što ste vidjeli, nadam se, dobili ste Informaciju o stanju sigurnosti novinara u BiH, koju je resorni ministar pripremio i mene informisao da je to i usvojeno na Vijeću ministara, ali nažalost mi to dobili nismo. Ja se izvinjavam ministru, na čiju sam, na neki način, adresu uputio neku vrstu kritike za nedobijanje materijala. Evo, materijal je tu i nadam se da ćete stići do ove tačke dnevnog reda i nešto od toga moći i pročitati.

Dakle, Remzija Kadrić, komentar.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, ja sam dobio odgovor na jedno moje poslaničko pitanje, mada je bilo još više tih pitanja i očekujem odgovore. Dakle, Savjet ministara mi je dostavio odgovor na pitanje: 'Kakvo je stanje u funkcionisanju Uprave za zaštitu zdravlja bilja?' Dobio sam jedan prilično nepotpun odgovor, a ... u tom odgovoru stoji da kada je u pitanju nacionalna struktura u ovoj Upravi, stoji, između ostalog, da od državnih službenika tamo je zaposleno četiri Srbina, tri Hrvata i jedan iz

reda ostali. Dakle, u ovoj Upravi, kad su u pitanju državni službenici, nema zastupljenih Bošnjaka. Po osnovu ugovora o radu, ima tu dosta nepravilnosti itd., međutim očekivati je od Ministarstva vanjske trgovine iz ovih dopisa da su pokrenuli neke aktivnosti da se ovo stanje u ovoj Upravi popravi i očekivati je da će se to stanje srediti u narednom periodu.

Zahvaljujem se.

BERIZ BELKIĆ:

Lazar Prodanović, komentar također.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani ministri i gosti, ja sam dobio odgovor koji se odnosio na broj novoprimljenih zaposlenih državnih službenika putem konkursa Agencije za državnu službu i zahvaljujem se na njemu. Međutim, želim konstatovati da je ovdje navedeno da je ukupno u prošloj godini primljeno 559 novoprimljenih državnih službenika, od toga je 72 radilo prethodno na tom mjestu. Ovim brojem nisu obuhvaćeni pripravnici, te bih molio dopunu odgovora na ovo pitanje. Dakle, da me informišu u ovom broju ... koliko su od ovog broja učestvuju pripravnici koji su bili na tim radnim mjestima.

Naime, javnost u BiH, često mladi ljudi koji konkurišu putem konkursa raspisanih preko Agencije za državnu službu ... razočarani podižu svoja dokumenta, spoznajući nakon završenih konkursa, nažalost, da je najveći broj onih koji se prima na ta radna mjesta prethodno zatečen u statusu ili pripravnika ili radnika na određeno vrijeme. Mislim da Agencija za državnu službu mora ovom posebnu pažnju posvetiti i dati mogućnost ravnopravnog pristupa konkursu, ali i prijema u odnosu na kvalitet svih onih građana BiH koji konkurišu a ispunjavaju uslove.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Šemsudin Mehmedović, također komentar.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja sam na 47. sjednici ovoga doma postavio pitanje Pravobraniteljstvu BiH: 'Kada će i kako pravobranioci BiH uključiti i rješavanje pitanja imovine BiH?' Nažalost, ovaj odgovor, evo, nakon dva mjeseca koji sam dobio, odnosno nešto više od dva mjeseca je mogao biti napisan isti dan iz razloga što je ovo primjer kako ne treba odgovarati na zastupnička pitanja. Vjerovatno su računali da mi ne čitamo odgovore na postavljena pitanja, pa su tako i odgovorili.

Naime, suština odgovora pravobranioca BiH je u tome da je Savjet ministara ili Vijeće ministara imenovalo pravobranioca BiH u radnu grupu za izradu 'Zakona o državnoj imovini'. Ako je sva aktivnost pravobranioca BiH u tome što je imenovan u radnu grupu, onda ja zaista ne vidim potrebu uopće da postoji Pravobraniteljstvo sa ovakvim načinom rada.

S druge strane, u odgovoru se već prejudicira rješenje pitanja državne imovine, jer se ovdje kaže 'i raspodjele državne imovine'. Ne znam otkud pravo, ako nemamo zakonom

definirano da će se dijeliti uopšte državna imovina, otkud pravo pravobranitelju da uopće pominje pojam raspodjele državne imovine. Naime, danas mi u dnevnom redu imamo Izvještaj o radu Pravobranilaštva i bit će sigurno diskusija na ovu temu i o stanju unutar ove institucije BiH, jer ovakva kakva je mislim da je bolje da je nemamo.

Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Velimir Jukić, komentar.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, članovi Vijeća ministara, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja sam postavio zastupničko pitanje 25. 2., dakle prije evo skoro tri mjeseca. Odgovor sam dobio i zahvaljujem se gospodinu Svenu Alkalaju, ministru vanjskih poslova BiH, i Vijeću ministara na odgovoru koji je, ja bih rekao, korektno sastavljen i cjelovit. Međutim, ono što je u odgovoru napisano zapravo pokazuje da je pitanje bilo opravdano, a pitanje je glasilo: 'Šta poduzima ministar vanjskih poslova BiH, gospodin Sven Alkalaj, da se u skladu sa Ustavom BiH izvrši balansiranje nacionalne strukture uposlenika i rukovoditelja u ovom ministarstvu, uključivo i DKP-e mrežu?'

Dakle, stanje je takvo da je dobro planirano, međutim sa potpunom nije tako. Naročito je zabrinjavajuće stanje popune rukovodećeg kadra gdje uglavnom imamo nepopunjenost značajnu, i to naročito kad su u pitanju kadrovi iz reda hrvatskog naroda, gdje je ta popunjenost na rukovodećim mjestima od 50% do 75%, rijetko preko toga. Mislim da gospodin ministar i Vijeće ministara treba o ovom povesti računa i što je moguće prije ovo popraviti, a naročito ono što je u direktnoj nadležnosti ministra, mislim da treba i sam ministar uraditi. Tako u kabinetu ministra od devet ljudi nema nijednog Hrvata. Mislim da to nije za pohvaliti se i mislim da tako ne treba raditi i da bi trebalo u svim ministarstvima, a naročito u Ministarstvu vanjskih poslova, koje ima i posebnu specifičnost i težinu zbog toga što je to Ministarstvo vanjskih poslova, da bude stvarno jedna prava reprezentacija u svakom smislu i odraz nacionalne strukture i stanovništva u BiH. Ja ne bih detalje navodio, osim što je evidentno da je uglavnom nepopunjen rukovodni kadar, to ću ponoviti, iz reda hrvatskog naroda i pozivam ministra da u narednom periodu izvrši ove popune kako bi se balans postigao. I, ono što je pozitivno, ukupni dizbalans nije velik, međutim struktura tog dizbalansa je upitna zato što su uglavnom nepopunjena rukovodna mjesta. I, pozivam ministra da stvarno učini dodatni napor i da ... ove popune izvrši što je moguće prije i postigne balans kako je to predviđeno i Ustavom a i drugim zakonima i propisima u ovoj zemlji.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se nadam da sam dobro utvrdio da nema više komentara na dobijene odgovore na pitanja.

Sada prelazimo i otvaramo proces postavljanja novih pitanja.
Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja ću postaviti jedno pitanje Agenciji za državnu službu BiH, koje glasi:

'Na koji način je izvršeno bodovanje i ocjenjivanje kandidata za direktora Direkcije za evropske integracije BiH, sa zahtjevom da se Parlamentu dostavi kompletan materijal koji se tiče tog predmeta?'

Svjedoci smo jutrošnjih natpisa u medijima iz kojih bi se moglo zaključiti da je u BiH prisutna jedna vrlo ružna i protivpravna, protivzakonita praksa, a to je da iako ...je i zakonima naloženo da članovi komisija svoje ocjene trebaju davati isključivo na osnovu kriterija stručnosti i sposobnosti, dakle referentnosti kandidata, na neki način, ukazala se sumnja da je prilikom tog glasanja moglo da dođe i do tzv. etničkog glasanja i preglasavanja, a da su zanemareni kriteriji sposobnosti i stručnosti kandidata.

U institucijama BiH kao multietničke zemlje, naravno, treba da učestvujemo svi, imaju za to omjeri, imaju za to proporcije, pariteti itd., ali u radu tako formiranih institucija mora biti prisutan samo Ustav i zakoni ove zemlje i ništa više. Tužna će biti stvar ako se pokaže istinitim i vrlo opasno za ovu zemlju da npr. Bošnjak, član nekog tijela, glasa za najlošije kvalificiranog ili najmanje referentnog kandidata Bošnjaka, a zanemari nekog referentnijeg kandidata koji dolazi iz reda srpskog i hrvatskog naroda. I obrnuta stvar, Srbin, Hrvat itd. Ti ljudi treba da svoje ocjene ističu u skladu sa stručnim, u skladu sa referencama kandidata i sposobnostima kandidata, bez obzira na etničku pripadnost, i to je nešto čemu mi moramo stati ukraj u BiH, ukoliko se to pokaže kao praksa.

Ja sam za to da članovi komisija, kada već dođu, između ostalog, i po etničkom ključu u te komisije ili institucije, rade svoj posao profesionalno i da na osnovu profesionalnih kriterija ocjenjuju kandidate, jer u ovoj zemlji mi znamo gdje mora biti etnički kriterij i o tome vodimo računa, a ono što ide na konkurs to mora biti u skladu sa kriterijima profesionalizma.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi gosti nevladinih organizacija, članovi Savjeta ministara, dame i gospodo, kolege i kolegice, ja sam dobio jedno pismo i ono je upućeno na 40 adresa i stiglo je do vas Kolegija od ljudi koji su osumnjičeni, optuženi i osuđeni, a nalaze se na izdržavanju kazne u KPZ Kula. Da kažem da sam ja te zatvorenike na njihov zahtjev i posjetio i oni nisu imali primjedbi na tretman, nego su u ovom dopisu tražili i postavljam pitanje Ministarstvu pravde: 'Je li ovo jedina zemlja na svijetu koja retroaktivno primjenjuje Krivični zakon?' I oni su gore naveli, što je vrlo indikativno, da oni nemaju primjedbi na to što su osumnjičeni, što im se sudi, što će dokazivati na sudu svoju nevinost, nego o primjeni zakona, pa kažu da su svjesni da se svi individualno počinjeni ratni zločini i zločinci u oružanom sukobu u periodu '92.-'95. godina moraju procesuirati i sankcionisati, da su spremni da daju lični doprinos da se to pravično i zakonito uradi, da su opredijeljeni da se istraje u tome do kraja zbog pravde,

istine, tolerancije i mira na prostoru BiH i da su odlučni da se uradi na pravičan i zakonit i civilizacijski način cijeli taj proces.

Oni traže, s obzirom da je 2003. godine nametnuta jedna serija zakona, između ostalog, oni tu navode da se postupa, kažem, retroaktivno, da se njima izriču presude na osnovu tih zakona koji su stupili na snagu 2003. godine, a ne onih koji su bili važeći ... kada su navodno počinili oni ta krivična djela ratnog zločina, i oni, ponavljam, traže; zato tražim odgovor od Ministarstva pravde da li je to jedina zemlja i da li je moguće uskladiti zakonodavstvo i vratiti se na sistem primjene zakona, jer je i sada šarolikost, pa se na Sudu BiH sudi po ovim novim zakonima iz 2003. godine, a na kantonalnim nekim tužilaštvima sudi se po zakonima koji su bili na snazi u tom vremenu događanja tih događaja.

Dakle, oni ovdje čak očekuju da mi to što prije riješimo, pa ako se to ne desi, oni su se obratili da su spremni na štrajk glađu, na bojkot suda, na druge neke mjere. Ja, dakle ne ulazim u meritum stvari, ja samo pitam Ministarstvo pravde i ova tema je bila i više puta sam je postavljao:

'Hoće li Ministarstvo pravde objasniti i Sud BiH, pa ako treba i Ustavni sud, je li moguće primjena zakona koji su stupili na snagu 2003. godine na ... ono vrijeme koje je bilo '92.-'95. godina, ili će za te ljude koji su još i one tek optužene, ili osumnjičene, ili im je proces suđenja u toku, hoće li važiti ovi zakoni? Dakle, hoće li ova država to jednom objasniti nekome, jer su se oni obratili i do Strazbura.'

Ja mislim da je ovo jednostavno riješiti, da Ministarstvo pravde mora dati odgovor na ova pitanja i tražim da mi što prije, jer su procesi mnogi u toku, u pismenoj formi odgovore.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da pazite na vrijeme. Evo, ja sam gospodinu Slavki, kod mene ti imaš minutu uvijek.

Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolege, članovi Vijeća ministara, gosti, ja želim da postavim jedno pitanje koje je zapravo ponovljeno, koje ponavljam, jer nisam dobila do sada odgovor. Naime, ja sam početkom februara ove godine na sjednici našeg doma postavila pitanje Tužilaštvu BiH i do danas nisam dobila odgovor. Proteklo je već više od tri mjeseca i zato smatram za shodno i želim da ponovim to pitanje, mada u razmišljanju da li da ga ponovim ili ne bila sam u razmišljanju da li da to učinim ili ne, ali, s obzirom na tendencije i sve pojave koje imamo u Tužilaštvu BiH, meni je žao što danas nećemo moći raspravljati o njihovoj informaciji o Izvještaju o radu i što neće biti prisutan glavni tužilac, jer bih imala sigurno i u diskusiji o tom materijalu određena pitanja za njega i s obzirom na tendencije koje se dešavaju u Sudu BiH evidentno je i jasno u javnosti da te dvije pravosudne institucije su vrlo ažurne i vrlo hitre kada je riječ o procesuiranju od strane Tužilaštva Srba u BiH, a Suda BiH kada je riječ o osuđivanju Srba u BiH. Pa sam bila

začudena zašto nisu našli za shodno da odgovore na jedno poslaničko pitanje, jer sam i ja iz RS, ne vjerujući da su oni baš toliko prezaposleni da nije imao za tri mjeseca ko da uzme ovo pitanje i da odgovori.

Dakle, moje pitanje je sljedeće:

'U kojoj fazi se nalazi krivična prijava protiv Atifa Dudakovića koja je podnesena u septembru 2006. godine zajedno sa dokaznim materijalom za počinjeni ratni zločin? Mene ne interesuje odgovor da je krivična prijava zaprimljena i da se radi na njoj zato što ja i javnost to već znamo. Mene interesuje da li je analiziran dokazni materijal koji je dostavljen, da li je izvršeno saslušanje osumnjičenog i da li je otpočeto saslušanje žrtava koje su predmet bile tog ratnog zločina?'

Ja se nadam da će Tužilaštvo BiH naći za shodno da odgovori na ovo moje pitanje i nadam se da ću dobiti objektivni odgovor. Ukoliko se to ne dogodi ni ovog puta, ja samo želim da kažem da neću odustati od ovog pitanja.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ :

Gospodin Genjac. Je li ovo greška, ja imam ovdje, dobro.
Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, članovi Savjeta ministara, međunarodne zajednice, nevladine organizacije, sredstava informisanja, dragi gosti, evo, ja ću postaviti jedno poslaničko pitanje, prije toga malo i kratko obrazloženje. Ovih dana skandal u vezi slučaja Branimira Glavaša koji se dogodio u Republici Hrvatskoj i BiH potresa javnost. Dakle, zločinac Glavaš koji je, i to u Hrvatskoj, osuđen na 10 godina zatvora zbog zločina nad srpskim stanovništvom u Slavoniji, umjesto da ode u zatvor, zahvaljujući čudnim propustima institucija Hrvatske pa i BiH, mirno otišao iz Hrvatske, odnosno došao u BiH. Da skandal bude još veći, u određenim dijelovima BiH dočekan je sa pažnjom. S obzirom da u BiH, pored ostalih naroda, živi i srpski narod od prije rata, a i onaj koji je u vrijeme rata u Hrvatskoj protjeran iz Hrvatske, pa i iz same Slavonije, te da je na mnogim njihovim, odnosno, te da je nad mnogom njihovom užom i širom rodbinom kao i komšijama i poznanicima počinjen gnusan zločin od strane zločinca Glavaša i njegovih sljedbenika, moguće je očekivati određene reakcije.

Zbog toga Savjetu ministara BiH postavljam pitanje:

'Kako je moguće da BiH Glavašu odobri državljanstvo BiH, i to u vremenu kada je bio otvoren istražni i sudski postupak za koji je znala uglavnom sva domaća pa i strana javnost? Ko mu je i kada odobrio državljanstvo BiH? Da li u dodjeljivanju državljanstva ima povreda bilo koje vrste, formalne, pravne, bezbjednosne pa i povrede prakse?'

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se.

Ja ću postaviti samo jedno pitanje Ministarstvu civilnih poslova pri Vijeću ministara, koje glasi:

'Iz kojih razloga Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Vlade RS-a nije, kako stoji, predalo 465 predmeta spisa osoba kojima je državljanstvo BiH dodijeljeno naturalizacijom, kako stoji u Izvještaju o radu Državne komisije za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana BiH, za period 1. 1. 2008. do 16. 2. 2009. godine, i šta je sa tim spomenutim predmetima?'

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Savo Erić.

SAVO ERIĆ:

Uvažene kolege, poštovani predsjedavajući, cijenjeni gosti, poštovani ministri, članovi Savjeta ministara, imajući u vidu cjelokupnu situaciju i položaj BiH, kako u političkom tako i u ekonomskom smislu i strategiju koju sigurno naš Savjet ministara, Predsjedništvo, pa i mi svi zauzimamo i predstavljamo, znači zemlju na svim nivoima, pogotovo imajući u vidu da u Savjetu ministara imamo tri konstitutivna naroda, imamo ministre kao i složenost države u svakom segmentu, i imao sam viziju da ćemo voditi računa o svim segmentima, nastupima, a to se prvenstveno odnosi na upućivanje vojnika u Gruziju. Mislim da je to jedna velika greška naše države, pogotvo što je Rusija u Savjetu Evrope, što imamo tradicionalne veze, što znamo da Rusija nije zavrnila gas BiH kad je trebalo itd. i da svaka zemlja treba da nam bude prijatelj, da mi kao mali narodi ne bi trebali da učestvujemo, a znamo i sami kako je nas vrijeđalo kad je bilo teško pa ti dođe neko i uputi vojnike, i to boli, i sigurno se razmatra u svim użim krugovima, i pogotovo mislim da je tu velika greška koja je napravljena.

Ja postavljam pitanje Savjetu ministara:

'Ko je i kada donio odluku o upućivanju i učešću vojnika BiH u vojnoj vježbi u Gruziji?'

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja imam tri kratka pitanja.

Prvo pitanje:

'Koliko je zakona odbijeno u Parlamentarnoj skupštini BiH od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH sa EU, dakle juni 2008. godine do danas, 13. maj 2009. godine?'
To je prvo pitanje.

Drugo pitanje:

'Koji su zakoni odbijeni u naprijed navedenom periodu?'

Tražim da mi se tačno navedu nazivi zakona, broj sjednice i datumi kada su ovi zakoni odbijeni.'

Treće pitanje:

'Koji su poslanici glasali protiv ili uzdržano u odnosu na ove zakone?

Tražim da mi se tačno navedu imena i prezimena ovih poslanika kao i podatak kojoj političkoj stranci pripadaju.'

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Ovo pomalo liči na neku vrstu istrage, ali dobro.

Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, moje je pitanje upućeno Savjetu ministara, s tim što molim da mi se, s obzirom da se radi o problematici, ... dostave odgovori nadležnih vlada entiteta i kantona.

Naime, postavljam ga u ime Parlamentarne grupe za populaciju i razvoj, a ono glasi:

'Koje aktivnosti preduzimaju Savjet ministara, vlade entiteta i kantona kako bi se osiguralo ostvarenje međunarodno prihvaćenih razvojnih ciljeva, uključujući i Akcioni program Međunarodne konferencije o populaciji i razvoju i milenijumske razvojne ciljeve, posebno kada je riječ o planiranju porodice, reproduktivnom zdravlju i zadovoljenju potreba mladih ljudi? I da li su vlade planirale i odvojile odgovarajuća sredstva u budžetu i u kom iznosu kako bi se ostvarili ovi ciljevi?'

Ovaj odgovor, pored opšteg značaja, neophodan nam je radi prezentacije na Međunarodnoj parlamentarnoj konferenciji o primjeni Akcionog plana o populaciji i razvoju u Kairu, oktobra mjeseca ove godine, na kojoj će biti usvojen globalni parlamentarni poziv na akciju ICPD+15.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

I ja imam još prijavljenog Velimira Jukića.

Izvolite, gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ:

Ma evo, ovih dana svjedoci smo da su i novine pisale, znači tisak, a i neke radio-televizijske stanice su o tome govorile, o uvozu zamrznutog mesa starog više od 10 godina u BiH. U zemljama članicama EU maksimalno vrijeme ili starost tog mesa može biti godinu dana ili u nekim novoprmljenim do dvije godine. Dakle, kod nas je to samo deset, odnosno pet puta više nego što je to standard u zemljama EU.

Ja postavljam pitanje Vijeću ministara:

'Da li se poštuju svi važeći propisi i procedure prilikom uvoza ... smrznutog mesa u BiH? Da li je važeća legislativa kojom se regulira ova problematika u BiH usklađena i u kojoj mjeri sa propisima i standardima koji vrijede u EU, a uređuju pitanja sigurnosti hrane?'

Ja sam se ovih dana malo raspitao i porazgovarao sa nekim ljudima koje su to procedure i način dobijanja dozvole, odnosno rješenja kod uvoza mesa. Dakle, u tom lancu važnu ulogu ima Ured za veterinarstvo BiH, dakle pitanje se odnosi i na njega i njegov rad. Isto tako ovo pitanje se odnosi na to da li je naša legislativa dovoljno kvalitetna, cjelovita, obuhvatna i u kojoj mjeri usklađena sa propisima i standardima EU.

A sada da rekнем samo dvije rečenice o tome koje ovo ima štete. Osim što je to štetno za zdravlje naših ljudi, naših građana, još su veće štete ili jednako velike štete za domaću proizvodnju. Poznato je da cijena ovakvog (sad, šta je to, ne znam ni ja), eto, neka bude meso ovdje kod nas negdje oko 2 KM, sa svim troškovima do 2,5 KM. I sad, ako uporedimo našeg proizvođača mesa u BiH koji ima sto problema, od toga da ima slabe poticaje i razumijevanje od strane države u najširem smislu, države dakle od svih razina vlasti, nemoguće je da on bude konkurentan i da može uopće po nekoj ekonomskoj računici proizvesti ... bilo koje meso po toj cijeni. I na taj način mi gušimo svaki pomisao i ideju da podupiremo i razvijamo domaću primarnu proizvodnju mesa. Ja mislim da Vijeće ministara o ovoj problematici treba vrlo, vrlo ozbiljno pričati, analizirati je i vidjeti koje su to posljedice i po zdravlje ljudi, kvalitetu naše ishrane, proizvoda koji se rade ... od ovog materijala ili mesa, i koje ima negativne efekte za, bar početak, nekakve proizvodnje i postojanje uvjeta za proizvodnju mesa u BiH.

Dakle, ja smatram da je ovo dalje neodrživo i da je ovo vrlo, vrlo štetno za BiH, a neke priče o nekim, ne znam ni ja, poticajima, kad sami sustavnim mjerama uništavamo domaću proizvodnju, mislim da nemaju nikakvog smisla. Mi zapravo dovodimo sami sebe u jednu apsurdnu situaciju: ono što nigdje nije prihvatljivo i jestivo, mi to uvozimo vrlo jeftino i ovdje trujemo svoj narod, svoje ljude, pa kasnije ih trebamo naravno i liječiti itd, a naš proizvođač nikad neće biti motiviran, nema kome prodati proizvedenu robu. Dakle, meso, ako je ovo iz uvoza, a vidimo koje kvalitete – skoro pa nejestivo, bar u velikom broju zemalja.

Evo, ovdje samo jedan citat od nekih ljudi, dakle stručnjaka iz ove oblasti, koji kažu: 'Tako propisima EU nije reguliran rok trajanja zamrznutog mesa,

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Jukiću, vrijeme!

VELIMIR JUKIĆ:

na osnovu dostupnih znanja iz literature rok trajanja održivosti

BERIZ BELKIĆ:

Je li Vi čujete mene, gospodine Jukiću, vrijeme!

VELIMIR JUKIĆ:

duboko smrznutog goveđeg mesa na – 30°C je maksimalno do dvije godine. Meso nakon ovog perioda gubi sve neophodne nutritivne karakteristike svojstvene mesu.'

BERIZ BELKIĆ:

Ja stvarno molim, dakle poslanička pitanja itd. po Poslovniku: svi napišete pismo, pitanje, predate, kratko obrazloženje itd. nema potrebe. Jer očigledno, vidite nema interesa, na ivici smo stalno kvoruma i malo televizijske izjave, malo kafa itd. Zaista to nema smisla, stalno smo na granici kvoruma. Molim vas za strpljenje i da učestvujete u radu jer ste zato svi plaćeni kao i ja.

Idemo na tačku 3.

Ad. 3. Prijedlog zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, već je gospodin Živković neki istorijat ovdje ispričao vezano za ovaj zakon, ali evo ja ću vas podsjetiti da se radi o zakonu u drugom čitanju. Imate Izvještaj Komisije, pribavljeno je i Mišljenje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, pozitivan izvještaj, pozitivno mišljenje. Dakle, iz Izvještaja Komisije ste vidjeli da je Komisija prihvatila jedan amandman, a u plenarnoj fazi po jedan amandman brane Šemsudin Mehmedović i Jerko Ivanković. A također, gospodin Novaković je u skladu sa članom 118. stav (3) pod a) novi aspekti podnio dva amandmana.

Dakle, ovi amandmani koji se brane ovdje i koji su na osnovu novih aspekata podneseni nemaju pribavljeno mišljenje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje koje je u toku. Dakle, podneseni su zahtjevi za mišljenje.

Ja sam obavio jutros razgovor sa ministrom finansija na okolnosti vezane na povezanost ovog zakona, izmjena i dopuna ovog zakona sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja i Zakonom o Jedinstvenom računu gdje se slijevaju sredstva ubrana po ovom osnovu i gospodin Vrankić me je uvjerio da je Vijeće ministara utvrdilo izmjene i dopune ova dva zakona i pribavilo saglasnost i pozitivno mišljenje Upravnog odbora za indirektno oporezivanje ali, nažalost, oni su tek jutros, odnosno u toku, na samom početku sjednice ovdje došli. I mi se nismo, da tako kažem, usudili zatražiti od vas da ih raspravljamo po članu 127., jer bi najmanje 50% poslanika reklo nismo pročitali itd.

To je a propros ovoga o čemu je gospodin Živković govorio. A, s druge strane, imamo situaciju da ako bismo i usvojili ovaj zakon u drugom čitanju, dakle on ide naravno na Dom naroda, on nije definitivno usvojen, treba mjesec i po do dva da Uprava donese podzakonske provedbene akte da bi on stupio na snagu, što govori da mi na sljedećoj sjednici možemo riješiti ovaj problem harmonizacije ta tri zakona, kad je riječ o harmonizaciji, da tako kažem.

Evo, dakle, ja sam imao toliko za uvodne napomene i pojašnjenje. Otvaram raspravu o ovom zakonu i amandmanima za koje sam rekao da nemamo pribavljeno mišljenje Upravnog odbora.

Imam prijavljenog Sadika Bahtića.
Izvolite, predsjednik Komisije.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću kratko. Vi ste već kazali da je Komisija naravno usvojila znači ovaj Prijedlog zakona o akcizama, sa amandmanom kolege Jukića koji je usaglasio pitanje putarine 10 feninga. I imali smo još dva amandmana i naknadno kolege Novakovića. Vi ste objasnili da je to otišlo u Banja Luku na Upravni odbor za mišljenje.

Ja ću samo par rečenica kazati. Znači, stav Komisije i moj je stav da se ovaj zakon usvoji, prihvatamo i ova sva vaša obrazloženja, znači prihvatamo i to, mislim da je to sasvim ok. Ali jedino želim da kažem da ova tri amandmana koja su otišla da oni imaju svoje opravdanje, imaju opravdanje jer s njima se dodatno oporezivaju bogati, što u ovome predloženom nije baš tako. Na jedan način se štiti domaća proizvodnja i dosta se povećavaju prihodi. Samo ću kazati par rečenica. Ovaj nam zakon znači treba, dobro je došao, on je ovako kakav jest, efekti su pozitivni, donose nam dodatnih 290 miliona prihoda, 180 miliona na akcize i na putarinu 120 i što je vrlo bitno da to ide na poseban ... račun u okviru Jedinstvenog računa i to je strogo namjenski: za izgradnju autoputa 120 miliona u ovim vremenima krize, recesije. I, znači da nam je ovaj zakon potreban.

Ali isto tako smatram, kao i moje kolege što su uložile amandmane, da ovaj zakon nije baš obuhvatio, to ste čuli na Komisiji, luksuz i bogate, i to će moje kolege vjerojatno i kazati. Nema, e kod cigareta, duhan, vjerujte, Ronhil i dalje ostaje u Hrvatskoj 5 KM, kod nas je 2,5 KM. Znači, ovaj zakon pola, otprilike ... pola marke po kutiji znači donosi prihode. Domaći, jel, nije se uradila ili možda kvalitetna analiza ukupne prodaje, maloprodajnih cijena u naše, naše, a tu učestvuje najviše ... sarajevska Drina. Znači, ide u prilog, ide u prilog ovim ... skupljim cigaretama, ... uvoznim.

Kad je u pitanju putarina, međutim, mora se voditi računa i o zemljama u okruženju. Ovo je pitanje akciza, to se čulo, to je i regionalno pitanje, treba uzeti cijene iz Srbije i Crne Gore, Hrvatske zbog sive ekonomije i šverca, jer BiH nema kvalitetne mehanizme kontrole sprečavanja šverca. Pitanje putarina, također se čulo, primjedba je i moja, primjedba da 10 feninga da je to udar na sve građane, a ... 120 faktički udar na sirotinju. Po meni, mogao se naći neki modus, znamo da ... Međutim, nama distributeri itekako i sada ostvaruju ogromne marže, zato imamo tih benzinskih pumpi na svaki par kilometara a i sada su nam cijene niže nego u zemljama u okruženju. Rekao sam, nisam protiv bogatih, nema bogate države bez bogatih pojedinaca ako ti pojedinci plaćaju obaveze državi, međutim kod nas većina ih ne plaćaju i imaju svoje jake lobije i učestvuju kod ovakvih zakona, i to treba javno kazati. Evo, i kolega Mehmedović je predložio jedan opravdan, po meni, zahtjev. Kolega Jukić će vjerovatno kazati, u ovome zakonu bi se trebalo naći, a nema, da se uvedu akcize i na luksuzne automobile, da se odredi kategorija šta je luksuzni automobil preko 1.800 kubika, preko 2.000 kubika. A u BiH vjerujte ima, evo kolega

Jukić je kazao, ima možda na stotine plovila, čamaca, jahti koji su registrirani u BiH, niko ne plaća ni feninga. I zar se to nije moglo staviti u ovaj Prijedlog zakon o akcizama da i to donese jedan dio prihoda. Jer, to je faktički: onaj ko ima pare neka to koristi i neka plati.

Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković. Poslovnička intervencija gospodin Zorić. Nisam vidio da ste prijavljeni ovdje.

Izvolite. Uredu, vidio sam, izvolite, jeste, samo izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Ovako, ja, uvažavajući kolegu Bahtića, ništa ga nisam razumio. I molim da nam ... Kolegij, neću ja sad pričati o Sekretarijatu, da nam osigura da čujemo. Dakle, ovi mikrofoni, ja ne mogu prisiliti kolegu Bahtića da on skloni papir sa mikrofona, on stavi papir i ja ga ništa ne čujem, samo kad pogleda prema Vijeću ministara onda čujem akciza ili nešto tako i onda dalje ne čujem. Ne, ozbiljno ja ovo, ovo nije prvi put. Jozo sjedi ispred mene, ja njega ne čujem kad on diskutuje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

VINKO ZORIĆ:

Molim?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

VINKO ZORIĆ:

Ne, ne, ne, ja se ne šalim. Ja kolegu Bahtića nisam razumio ništa. A vrlo mi je bitno šta predsjedatelj Komisije govori.

BERIZ BELKIĆ:

Jedino da.

SADIK SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Je li to repriza, gospodine Bahtiću.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Nije repriza, vjerojatno.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Jedino, gospodine Zoriću, jedino da ja uzmem pokretni mikrofona pa da odam od jednog do drugog.

Izvolite, gospodine Bahtiću.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ima puno stvari koje, znači, i kad se čuju, ne kaže se da se čuje. Vjerovatno postoje određeni lobiji, po meni, glavna poenta je bila i na Komisiji je bilo i ja to kažem da i dalje cijena Ronhila ostaje 5 KM u Hrvatskoj, kod nas je 2,5 KM. Isto tako, rekao sam plovila, nema, ... jahti, čamci, jahte, plovila, ima ih preko stotinu registriranih u BiH, a niko ni feninga ne plaća. Znači, ovaj zakon trebamo usvojiti jednim dijelom, međutim šira lepeza luksuza nije obuhvaćena svjesno i određeni lobiji imali su uticaja na njega i treba to obuhvatiti. Neka oni bogati imaju to i dalje, ali neka plate. U tom kontekstu mislim i oko ove putarine da se opet nije išlo na ... distributere, nego se išlo na sve obične, narod da plaća po 10 feninga, a oni što ostvaruju ekstra profit i dalje će imati ekstra profit i graditi benzinske i motele, a državi vrlo malo plaćaju, to je. Kolega Zoriću, a jesmo li se sada čuli?

VINKO ZORIĆ:

Nije problem u tebi nego u tehnicu.

SADIK SADO BAHTIĆ:

A u tehnicu? Zahvaljujem, zahvaljujem, dobro.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja moram reći da sam i prvi put kad smo vodili raspravu o ovom zakonu imao primjedbe na način kako je ovaj zakon i došao u proceduru i na način kako se on kreće u ovom postupku, od momenta dolaska u Parlament pa evo do dana današnjeg.

Naime, skraćena procedura po ovom zakonu se ne može posmatrati na način kao skraćena procedura po nekom drugom zakonu, samo iz jedne činjenice, a to je što saglasnost i na ovaj zakon i na amandmane mora davati Uprava za indirektno oporezivanje. Skraćivanje procedure, to sam govorio onda, onemogućuje poslanike da ravnopravno sa Savjetom ministara učestvuju u pravljenju ovog zakona, odnosno u usvajanju ovog zakona. Naime, evo vidimo danas da imamo amandmane dvojice kolega na koje Uprava nije ni dala saglasnost, ni odbila. Mi bismo danas, da nije onog problema o kome ste vi govorili, taj zakon usvojili u drugom čitanju, a da Uprava se uopšte nije izjasnila o amandmanima kolega koji su došli na vrijeme.

Uzimajući evo činjenicu da moj amandman nije došao na vrijeme, objasniću zašto, zašto nije došao na vrijeme. Prije toga, samo da kažem, da bismo mi uopšte vodili raspravu o ovom zakonu, Uprava za indirektno oporezivanje je morala dati saglasnost. To je tako, je li to dobro, nije dobro, milion puta smo konstatovali i da jeste i da nije dobro. Činjenica je da je ovaj dom

usvojio zakon u prvom čitanju, a da nije imao saglasnost Uprave za indirektno oporezivanje. Da je Uprava za indirektno oporezivanje dala saglasnost 7. maja ... čime je omogućila da ovaj zakon bude predmet rasprave ovog doma i 8. maja Komisija je sjela i raspravljala o amandmanima.

Poslanici su imali za amandmane osam dana. 29. smo imali sjednicu. Skraćena procedura je sedam dana, 30. je, naravno, sutradan po sjednici, nakon toga slijedi državni praznik 1. maj, pa vikend, i ja tvrdim da nije bilo šanse da Uprava za indirektno oporezivanje u ovom tajmingu bilo kakav kontakt ostvari, ne samo s Parlamentom, govorim o amandmanima, nego i sa Savjetom ministara. I ona to naravno nije ni uradila.

Zbog čega sam ja tražio da se danas o ova dva amandmana koja sam predložio vodi rasprava po članu 118. tačka (3)? Jednostavno nisam našao drugi način da danas ustanem ovdje i govorim o ovom pitanju, a mislim da ovo što govorim ima smisla. Dopada mi se ideja i podržavam ideju da danas ne glasamo o ovom zakonu, tako sam shvatio gospodina Živkovića, nego da to uradimo na sljedećoj.

BERIZ BELKIĆ:

Njegovi motivi su druge naravi.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ne znam ja kakve su naravi motivi. Ja sam čuo ono o čemu je gospodin Živković govorio, a govorio je da još dva zakona imaju koji nisu, da su oni povezani, da ih treba sastaviti, gledati kao cjelinu i na taj način, eh, ja govorim da podržavam, znači to, taj način razmišljanja. Smatram da bismo time omogućili i Upravi da se izjasni o ovim amandmanima, a ja bih molio Dom i Komisiju da i ovaj amandman koji sam ja predložio uputi Upravi. Naravno, ja, nije sporno da ja znam kako će Uprava reagovati, ali mislim da bi bilo korektno, imajući u vidu ono o čemu sam maloprije govorio, tu kratkoću vremena i sve šta se našlo u tom vremenu, u tih sedam dana, koliko je poslovnički po skraćenoj proceduri predviđeno.

Zbog toga predlažem da danas ne vodimo raspravu ni o ovom amandmanu koji sam ja predložio, niti o amandmanima kolega koji su ponovili, kao ni o ovom izvještaju, nego da sve to odložimo za sljedeću sjednicu. Znači, sve to da odložimo za sljedeću sjednicu, a da još jednom danas insistiramo od Uprave za indirektno oporezivanje, kao Dom, insistiramo da se izjasni o svim amandmanima koji su vezano za ovaj zakon se našli u proceduri. Time bismo, mislim, izbjegli nepotrebne nejasnoće oko ovog zakona, da upotrijebim taj izraz. Moram reći da mnogo grubljih izraza sam čuo i od nekih predstavnika Savjeta ministara, i o nekakvim lobijima, i o Ronhilu, i ne znam o čemu sve. Kada se radi o ovim zakonima, o njima ne želim govoriti. Znači, samo želim reći da bismo mi na ovaj način otklonili i one manjkavosti koje su, čini mi se, u postupku evidentne.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ima jedan mali problem. Ovaj dom se izjasnio za skraćeni postupak, to je jedna stvar. Druga stvar, gospodine Novakoviću, Vi ste prodiskutovali i sada pozvali ovih ostalih šest da odustanu od diskusije. Ja evo ne vidim da iko odustaje.

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, nisam portparol gospodina Živkovića, ... u ime Kluba SNSD-a ću reći. Ne bi bilo korektno da se ovdje i sa Vaše strane govori o motivima i da se izvlači subjektivno razmišljanje kakvi su motivi.

BERIZ BELKIĆ:

Ne, motivi su harmonizacija zakona, a gospodin

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ne trebate mi to objašnjavati.

BERIZ BELKIĆ:

...Novaković govori o pribavljanju mišljenja od Uprave.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Sve ja znam šta govori gospodin Novaković, šta i Vi. Dakle, ne radi se ovdje o motivima, ni ovim ni onim, nego se radi o načinu kako da dođemo do zakona.

... Podržaću prvo diskusiju gospodina Bahtića i, naravno, gospodina Novakovića. Oni su imali ipak, eto, sreću da je gospodin Novaković predložio ta dva amandmana, ali to pokazuje cijeli apsurd kako se to donose zakoni, kako je moguće ulagati amandmane. Ja sam u prvom čitanju žestoko napadao ovaj zakon zato što je on površan i upravo obrazlagao o tom nesretnom Ronhilu i tim takvim aktivnostima koje neće puno doprinjeti, pa se zalagao da se luksuzna roba oporezuje, pa sve ostalo, svjestan potpuno. Zato nisam ni uložio amandmane zato što sam u razgovoru, reći ću privatnom, sa direktorom dobio uvjerenja da moji amandmani, kakvi god budu, ne mogu dobiti podršku Uprave za indirektno oporezivanje. Šta ovaj parlament onda može da uradi? Tada sam se zalagao i zalagaću se i sada i neću podržati ovaj zakon u kakvom god bude čitanju, u kojem god bude obliku, u kojoj god proceduri, jer je obuhvatio cigarete minimalno. Tada sam tražio maksimalno, i to baš na ove uvozne.

Tada sam tražio da se akcize povećaju na alkohol, što i sad u novom prijedlogu nema, tražio sam na luksuznu robu, pa sam pomenu čak, da vas podsjetim, i kozmetiku i zlatne satove i ne znam ni ja šta sve tu treba. I ništa nije urađeno. Ovo je samo nova prevara. I tada sam rekao jedan termin koji je svakom poznat: namet na vilajet povećanjem akciza na gorivo. Treba, uredu je. Ali šta će se desiti? Distributeri će povećati marže, ostavariti ekstra profit, i mi ćemo dobiti 120-170 miliona u podračunu. Kao, reći ćemo: nešto smo ostvarili, nadoknadili gubitke zato što su sad carine nula. Na jednoj strani, na mostu, kako ja to kažem, izgubili, na ćupriji dobili, i onda nastupa lančana reakcija povećanja cijena za druge osnovne životne namirnice. I šta smo dobili? Opet dobili gnjev i jad naroda da se okrene prema Parlamentu, jedini smo mi krivi.

Zato nema svrhe da ulažu se bilo kakvi amandmani za koje se u startu zna da ne mogu dobiti podršku. I ovo što je gospodin Novaković govorio, mi smo u prvom čitanju to usvojili bez saglasnosti Uprave za indirektno oporezivanje. Pa onda, zaista se postavlja pitanje šta ovaj

parlament može da uradi i na koji način, pogotovo ako nema koordinacije sa Savjetom ministara u pripremi ovog zakona i oko svih ovih roba. Nemoguće je zaista da tri artikla budu. I ono što je gospodin Zorić govorio oko ove tehnike. E, ja sam baš poznat, oštro govorim, jasno govorim, glasno govorim i pošto sam na početku, evo tri minute i 20 sekundi a još nema 12 sati, dakle još nam se nije prispalo, tako da ja i razbudim ove uspavane, ali ne mogu razbuditi one uspavane koji pripremaju ovakve zakone. Zašto zaista nas stavljaju u neugodnu poziciju i stave kafu, stave alkohol, stave naftu i naftne derivate, a nema ovih čamaca, a ima ih dosta, a nema automobila koji po našim cestama krstare i koji vrijede po 200-300 hiljada maraka, a nema luksuzne nijedne robe. Pa sam tada rekao, moram vas podsjetiti, bolje da propadne 10-100 kafića, nego 10 gradova da gladuje. I vi ćete reći sad: to nije procedura ovog zakona. Neću ga podržati ni u jednom čitanju, ni u kakvoj proceduri, 127., 6., 340., pet hiljada puta da dođe, jer on nije obuhvatio sve poreze i akcize. Lazo, ne smiji se jer to je nekulturno. Ako se ne slažeš, napusti sjednicu. Bolje bez kvoruma biti nego da me ometaš, jer ja tako ne radim. Dakle, šta je ovdje problem? Ovdje je problem što površno je došao ovaj zakon, površno. Zašto nije obuhvatio bezbroj artikala luksuznih roba koje treba akcizno oporezovati.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Vidite o čemu se radi. Gospodin Živković ima poslovničku intervenciju, ali vidite o čemu se radi. Gospodin Novaković vas je pozvao da odustanemo od diskusije, da odložimo izjašnjavanje i raspravu o ovoj tački dnevnog reda dok ne dobijemo i mišljenje na amandmane i dok oficijelno ne stavimo, ovo o čemu je gospodin Živković govorio, izmjene i dopune Zakona o Jedinstvenom računu i sistemu indirektnog oporezivanja.

A što se tiče odnosa Upravni odbor Uprave itd., niko nama ne brani da podnesemo izmjene i dopune Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja i da izglasamo i da idemo onda na Ustavni sud sa Upravom da vidimo je li ovo zakonodavno tijelo ili nije. Dakle, nema potrebe stalno to pričati.

Ali evo, gospodin Živković, poslovnička intervencija. Ide sigurno u ovom pravcu da prekinemo raspravu, ako ovi prijavljeni se slažu. Slažete se, odlično.

_____ (?)

Mi neprijavljeni.

BERIZ BELKIĆ:

Ja, vi neprijavljeni, vrlo zgodno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodin predsjedavajući je najvećim dijelom rekao ono što sam mu ja rekao da ću ovdje reći. I prošli put kad smo raspravljali u prvom čitanju, gospodin Mehmedović je veoma oštro napao principe ovog zakona. Ja sam rekao da neću dalje da učestvujem u raspravi dok se iz Savjeta ministara ne čuje jasan i glasan odgovor u vezi sa takvim nastupom. Mi danas nemamo

kapacitet u Savjetu ministara ni od predsjedavajućeg ni od ministra finansija da nam jasno i glasno kaže da nema ovdje ništa za što poslanici bi sutra trebali da se bilo kome opravdavaju za ono što rade. Znači, nema kapaciteta da bi se ta rasprava danas u drugom čitanju raspravila, iako sam ja predlagao i prošli put da odgodimo da bi to uradili.

S druge strane, po čemu to ne može direktor Uprave za indirektno oporezivanje doći ovdje u Parlament i reći tri riječi. Šta je to? Država u državi? Ko njega ne može da pozove ovdje pred Parlamentom da kaže zašto neće da da mišljenje na amandmane bilo kojeg poslanika? Da li je taj čovjek došao bilo kad u ovaj parlament i rekao tri riječi u vezi sa važnim stvarima, a akcize u državi su važne stvari. Tiču se svakog građanina ponaosob. I ja tražim ... da se odgodi rasprava kao što se i predlaže, da se idući put pozove i direktor Uprave za indirektno oporezivanje da kaže tri riječi u vezi sa time i da odgovori poslanicima na direktna pitanja koja se tiču ovoga zakona.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, efekti su da se još dvoje prijavilo za diskusiju. Ali, u međuvremenu se još dvoje prijavilo. Dakle, pitam gospodina Suljkanovića, Jašarevića, Jukića, Križanovića, Okolića, Raguža: odustaju li od prijavljene diskusije tragom ovih inicijativa, da prekinemo raspravu i da je nastavimo na narednoj sjednici i odlučivanje? Doduše, jednog broja ljudi nema, oni su se prijavili, ali su izašli. Dakle, ne odustajete, je li tako? Nema nikakvih problema, samo izvolite, pa ćemo još jedanput.

Šemsudin Mehmedović, replika. Pa ćemo raspravljati idući put o istom.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, moja replika se odnosi na izlaganje gospodina Živkovića.

Naime, ukoliko treba razlog za odbijanje zakona, onda ne treba to da bude moja oštra diskusija na prošloj sjednici prilikom rasprave o principima ovog zakona. Ja sam svoje neslaganje sa principima pretočio u jedan amandman kojim bi, čini mi se, popravili tu stvar. Meni je žao što nema mišljenja Uprave za indirektno oporezivanje, odnosno Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje koji je nadležan, a ne direktor Uprave za indirektno oporezivanje, kako je gospodin Živković to rekao, i zbog toga sam se i javio da popravimo tu stvar. Znači, nije direktor Uprave ni nadležan za davanje mišljenja nego Upravni odbor i ako bi neko trebao da tumači to ovdje, onda bi to trebao da bude predsjednik Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Momčilo Novaković. Je li greška, Momo?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Nije, nije greška. Hoću reći da nije korektno od kolege Mehmedovića diskutovati ovako. Naime, to što sam ja, recimo, evo na sličan način, ne govorim o Živkoviću, govorim o sebi ali

sam i sebe našao u toj priči, tražio da se odloži rasprava – ne znači da ću odbiti ovaj zakon. Ja tražim načina da podržim ovaj zakon, ali mislim da ovakav kakav jeste je problem.

I drugo, imaju proceduralni problemi. Mene uopšte ne interesuju vaši amandmani. Vi možete glasati, ako nijedan amandman ne prođe za taj zakon, Vi niste razlog zbog čega ja tražim odlaganje, a pogotovu nisam govorio o odbijanju ili prihvatanju zakona. To su nečiji drugi; pa nisam čuo ni gospodina Živkovića da je rekao da će odbiti zakon, nego je tražio da se odloži i ja sam ga podržao kada sam ja diskutovao. I dalje mislim da danas nema pretpostavki za ovo. I tražim, naravno, predložio sam zaključak, bilo bi dobro, ovo što je predlagao predsjedavajući, da se prvo izjasnimo o tom zaključku koji podrazumijeva odlaganje rasprave. Taj zaključak sam predložio. Ukoliko se naravno izjasnimo protiv, onda logično je da se vodi rasprava. Ja podržavam predsjedavajućeg u nastojanju ...

BERIZ BELKIĆ

Imamo Lazar Prodanović, replika.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Predsjedavajući, poslovnička primjedba. Ja smatram da se ovdje apsolutno ne poštuje član 118. Poslovnika. Dakle, ovo je amandmanska faza, mi ne raspravljamo o principima i gubimo previše vremena. O ovom ovu raspravu mogu voditi, sem o novim aspektima i eventualnim replikama na to, oni koji su predložili amandmane. Nepotrebno gubimo previše vremena.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, nije prvi put. Međutim, ja pokušavam da svakom dam riječ i da ne prekidam ljude.

Evo, replika, Milorad Živković. Niko nije još ni spomenuo svoje amandmane.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Jednostavno ne znam da li sam moj nastup izazove kod određenih poslanika određenu zadržku u vezi sa onim što sam želio da kažem i ovdje. I kad hoću da branim i položaj poslanika i Parlamenta, očigledno da se to protumači drugačije. Ja sam branio položaj poslanika, vas direktno i sve ostale, u smislu da dođe iz Savjeta ministara neko i da odgovori na te vaše ozbiljne tvrdnje. Mi nismo ni tad, a ni danas, dobili nikoga iz Savjeta ministara da to odgovori. Ja sam tražio da se zaštiti ovaj parlament i svaki poslanik. Ja ne vidim šta sam u tome rekao da neću da podržim ili ću da dajem razloge da odbijem ovaj zakon.

I, s druge strane, javio sam se samo da kažem gospodinu Novakoviću, nemojte da ide, odlaže se izjašnjavanje o zakonu, odlaže se, prekida se rasprava. Jer, ako ide odlažemo izjašnjavanje, onda znači da ćemo danas opet sve raspraviti i onda samo glasati o amandmanu, jednom ili o drugom. Dajte da raspravimo ovaj zakon kako treba, kvalitetno na idućoj sjednici, da sad prekinemo raspravu.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ne piše ovdje, evo pročitajte. Odlaze se izjašnjavanje o Zakonu o akcizama.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pardon, vidim, vidim aneks ima.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, s ovim aneksom, vidite u kojoj sam ja sad poziciji. Dakle, svi predlažu da se prekine rasprava itd. ali raspravljaju li raspravljaju. Jedan broj ljudi ima prijavljen, dakle ostala su, ostao je Mehmed Suljkanović, Bajazit Jašarević, Velimir Jukić i Jozo Križanović.

Ja sada dobijam tekst zaključka koji glasi:

'Odlaze se rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu zakonu o akcizama u BiH do sljedeće sjednice. U međuvremenu Komisija za finansije i budžet će uputiti Upravi za indirektno oporezivanje sve prispjele amandmane za davanje izjašnjenja o njima.'

Mi smo to već i uradili, uputili itd. Dakle, ja imam sada taj zaključak i molim ova četiri čovjeka koja se...

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, onda nema, ne odgađa se rasprava. Nastavljamo raspravu.

Gospodin Mehmed Suljkanović. Nema, nastavljamo raspravu.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Molim vas, ja ću odustati od rasprave ali imam jedan prijedlog. Ukoliko smo mi zaista iskreni, onda bi mogli prekinuti raspravu. Mislim da idemo u tom smjeru, s tim da idemo sa prijedlogom da se izvrše izmjene i dopune ovog zakona kojim bi se Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje uzele one ovlasti koje trenutno ima. I mislim da to možemo jednim zaključkom, možda, sad već pokrenuti tu inicijativu. Ja sam pokretno tu inicijativu, davao prijedlog, međutim to je odbijano, ali prilika je da mi istestiramo. Izrekli smo ovdje bezbroj primjedbi na jedan povlašteni položaj Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, evo prilika je da to sad jednom inicijativom, možemo mi to ekspresno napraviti. Nije nikakav problem, radi se o dva člana.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, naravno, svako ima pravo predložiti inicijativu i zaključak. Dakle, sve je otvoreno i o svemu ćemo se izjasniti izuzev o prekidanju rasprave.

Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedniče, poštovane dame i gospodo poslanici, ja ću na početku da predložim zaključak:

'Odlaze se izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o akcizama i amandmanima do dobijanja Mišljenja Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, a najdalje do sljedeće sjednice Zastupničkog doma.'

Dakle, podržat ćemo i ako se odlaže rasprave, ovo i nije rasprava, ovo je samo raspravljavanje o tome da li ova procedura odgovara ovom domu. Uvjeravam vas, nemojte vraćati da Komisija za finansije i budžet traži mišljenje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje. Ta komisija nije partner nikome na ovom svijetu. Ako Dom ne zatraži da Upravni odbor da svoju saglasnost, odnosno svoje mišljenje, Upravni odbor to neće uraditi.

Ja dakle mislim, gospodine predsjedniče, da mi trebamo danas izdiskutovati šta mi mislimo da je potrebno ugraditi u ovaj zakon koji je dobar zakon kad ne bi ni bilo amandmana, ali bi bolji bio sa amandmanima i koji od ovih amandmana ovaj dom misli da treba ponuditi Upravi za indirektno oporezivanje i da oni kažu: mi smo utvrdili jedan tekst, ali se slažemo da je i ovo vrijedno pažnje. Ili da nam precizno ne samo odbiju nego i odgovore zašto ne prihvataju poboljšanje teksta, makar ono dobilo većinu u ovom domu. Ako se svedemo samo na traženje mišljenja i dobijemo odgovor, ne, onda rasprava na narednoj sjednici neće imati nekog efekta. Mi se nećemo složiti sa Upravnim odborom, oni se, evo, ne slažu s nama, i mislim da ćemo onda opet doći u poziciju da ga ne možemo unaprijediti.

Ja osjećam potrebu da kažem da će postojeći zakon donijeti poboljšanje u sektoru akciza u BiH. Amandmani koji su predloženi bi poboljšali ovaj zakon ali, sa mog stanovišta, nisam siguran da će tako misliti i Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje. Ako mi danas zatražimo da oni daju svoje mišljenje i iz tog mišljenja ono šta oni prihvate, uvjeren sam da će biti dovoljno da mi donesemo zakon na narednoj sjednici. I tu je tačka.

Dakle, dobro bi bilo da danas ipak kažemo neki svoj sud kao Dom o predloženim amandmanima. Ja mislim, dakle da su dobri, a da treba o tome imati stav Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

I moram reći jednu stvar koja može biti je samo vezana za Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje. Neće Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje davati mišljenje o zakonima o poreskoj politici kad ovaj dom bude imao viši stepen odgovornosti spram poreske politike u BiH. Nažalost, ovakav rad nam ne odgovara ali ipak jeste mehanizam da se čuva poreska odgovornost u ovoj zemlji, jer drugog načina nema. Ima primjera ovdje, samo ih ne bih iznosio da ne izazivam replike, kada nekad i mimo naše odgovornosti dođemo do broja gore glasova, kada pokažemo da nismo dovoljno odgovorni spram naših ukupnih opredjeljenja.

Dakle, nećemo lako promijeniti zakon, ako mislimo da sačuvamo, da smo odgovorni, kada je u pitanju i mijenjanje stopa i ovakvi zakoni kakav je danas na dnevnom redu.

Ja molim, dakle da se izjasnimo o tome da li za sve amandmane tražimo mišljenje ili za samo neke od ovih amandmana i, kad dobijemo to na narednoj sjednici, to bi bila tehnika usvajanja zakona. I mislim da ova okolnost o kojoj je gospodin Živković govorio ...

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje, da se slušamo.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

...da pomaže ovo, da nam trebaju drugi zakoni u paketu, pomaže ovoj nastaloj situaciji. Dok Vijeće ministara priprema zakone, Upravni odbor će na naš zahtjev sigurno dostaviti neko svoje mišljenje, a znali su dostaviti vrlo opširna mišljenja i mislim da ćemo onda u paketu sva tri zakona usvajati na narednoj sjednici Doma.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Što se tiče odnosa Upravnog odbora prema našim zahtjevima, Vi ste svjedok da sam ja jutros intervenisao i mi ćemo i dalje tako raditi kao što smo i radili.

Velimir Jukić. Niko nije zabranio da se raspravlja o amandmanima, ja još do sada ni riječ čuo nisam.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, koliko ja mogu zaključiti iz dosadašnjih rasprava, većina je dakle da se ipak rasprava prekine i odgodi za narednu sjednicu. I ja se s tim slažem. Međutim, isto tako mislim da trebamo imati u vidu jednu činjenicu, a to je da ove sadašnje izmjene i dopune zakona imaju efekat otprilike od nekih milijun maraka prihoda dnevno. Dakle, o tome vodimo računa i da ne odgađamo ovu proceduru u nedogled, jer stvarno s time gubimo. A ja isto tako usudim se procijeniti da ovdje ima dovoljna većina koja može prihvatiti barem ove izmjene.

Naravno, na našoj komisiji vodila se jedna vrlo interesantna i živa rasprava gdje se govorilo o potrebi još obuhvatnijih izmjena i promjena ovog zakona, gdje su se spominjala i plovila, skupocijeni automobili i još neke druge robe koje nisu obuhvaćene ali to neka bude tema za druge izmjene i dopune zakona, to nam niko ne priječi, to je naše pravo i obveza, a sada mislim da bi bilo najbolje da postupimo kao što većina i predlaže: dakle da ovu raspravu, evo, na neki način prekinemo, ne završimo, i da na narednoj sjednici dovršimo, odnosno, raspravu i usvojimo ovaj zakon ovakav kakav jeste, jer čini mi se svako proširenje sa novim amandmanima da će značajno umanjiti šansu da dobijemo bar i ove izmjene koje su sigurno korisne, naročito kad imamo smanjenje prihoda na Jedinostvenom računu. S ovim ćemo bar jednim dijelom smanjiti to umanjjenje.

BERIZ BELKIĆ:

Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Zapravo se danas radi o raspravi o amandmanima, dakle o drugom čitanju, i, s tog stanovišta, ja ne bih imao pravo govoriti. Ali, koristeći ovu klimu ili atmosferu da je dosta kolega govorilo o tome da je bio dosta kratak rok za ovu raspravu i ulaganje amandmana, ja sam se javio ustvari, prije svega, da podržim ovaj prijedlog koji govori ka tome da se danas odloži izjašnjavanje o ovom zakonu i da se omogući da se proširi zapravo zaključak kolege Novakovića da se omogući ulaganje još amandmana u sljedećih pet dana, kako bi se obuhvatili i ovi prijedlozi koji su danas ovdje već se mogli čuti.

Naime, o čemu se radi. Još u prvom čitanju kada smo razgovarali na prošloj sjednici bilo je primjedbi da bi bilo dobro da se uz ovaj zakon sagledava cjelovito ova problematika, da ovo ne može biti jedan izdvojeni zakon izvan paketa poreske politike, koju bi trebalo Vijeće ministara voditi. Vidite, mi imamo, mi smo trebali danas također raspravljati o Prijedlogu zakona o PDV-u jer smo ga usvojili u prvom čitanju na prethodnom zasjedanju, i to je također ... po skraćenom postupku. Dalje, ovdje je navedeno jako puno prijedloga koji bi trebali da oporezuju ... odnosno, luksuznu robu, zatim, kažem ponovo, PDV itd. To je jedan paket o kojem bi trebalo, na neki način, uvezano i jedinstveno odlučivati.

Evo, ja zbog ovih razloga bih podržao prijedlog da se odloži izjašnjavanje, s tim da se, ako je moguće, odredi još dopunski rok za ulaganje amandmana u sljedećih pet dana.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Imam još prijavljenog Martina Raguža. Ja se nadam da smo ovim zaključili. Izvolite, gospodine Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Ja sam se prijavio samo da u mikrofon kažem ono što sam rekao iza mikrofona, neprijavljen, i da se ispričam za takav način komunikacije, ali nisam promijenio mišljenje.

Ja mislim da je koliko danas ovaj zakon trebao stupiti na snagu, da proračuni osjete zašto je ovaj zakon uopće predložen od onih koji su dužni voditi računa, ali evo, očito ne razumijevamo svi isto, tako da ako većina kolega pa čak i oni koji su podnijeli amandmane traže izjašnjavanje relevantnih institucija i mislim da to trebamo podržati i omogućiti da što prije dođemo do tih mišljenja. Ja se nadam da će to biti do naredne sjednice. Evo, neću dalje, podržat ću ovaj zaključak.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala, gospodine Raguž, pomogli ste mi, pomogli ste mi zaista.

Dakle, evo ovako, ja imam ovdje Prijedlog zaključka gospodina Novakovića. Gospodine Novaković, imate li šta protiv da kažemo: odlaže se dalja rasprava (dakle, jer smo dio rasprave već obavili), dakle odlaže se dalja rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o akcizama u BiH do sljedeće sjednice. U međuvremenu, Komisija za finansije i budžet će uputiti Upravi za indirektno ... Gospodine Jašareviću, da ne mijenjamo zaključak, nema smisla, jer mi ćemo intervenirati, Kolegij će intervenirati, ja sam već intervenirao, ali to je procedura za indirektno oporezivanje oko prispijelih amandmana, do danas, naravno, na izjašnjavnaje.

Dakle, molim vas da se izjasnimo o prijedlogu ovog zaključka.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

23 „za“ (14 Federacija, devet RS). Ima opšta i entitetska većina.

Dakle, odlaže se dalja rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu zakonu o akcizama do naredne sjednice, najdalje do naredne sjednice, uz pribavljanje potrebnih mišljenja na novoprispjele amandmane.

Dakle, zaključujem ovaj dio rasprave o tački 3.

Idemo na tačku 4.

Ad. 4. Prijedlog zakona o okviru devizne politike u BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Vijeće ministara je 17. aprila dostavilo u proceduru ovaj prijedlog zakona. Redovna je procedura. Komisija za finansije i budžet nam je dostavila Mišljenje 8. maja. Prihvaćeni su principi predloženog zakona. Ustavnopravna komisija je 11. maja dostavila Mišljenje i utvrdila da postoji ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona. Dakle, radi se o raspravi u prvom čitanju.

Otvaram raspravu. Gospodin Željko Kuzmanović.

Izvolite, gospodine Kuzmanoviću.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ

Hvala, poštovani predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, članovi Savjeta ministara, gosti iz nevladinih organizacija, moram uputiti nekoliko zamjerki predlagачu, u ovom slučaju Ministarstvu finansija i trezora BiH. Pod broj 1. u preambuli Prijedloga zakona nije naveden konkretan materijalni osnov, odnosno član Ustava po kome bi BiH mogla imati nadležnosti za donošenje zakona iz oblasti deviznog poslovanja. Ministarstvo finansija i trezora BiH nije po Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave nadležno za oblast deviznog poslovanja, te ne postoji njegovo pravo i obaveza da ovu oblast i reguliše. Ukoliko niste upoznati, uređivanje oblasti bankarskog

poslovanja, tj. kontrole i nadzora je isključivo u oblasti entiteta, a ovim zakonom se direktno ... miješa i u oblast kontrole i nadzora bankarskog poslovanja.

Nadalje, iako naziv zakona decidno govori da je riječ o okviru deviznog poslovanja, on u suštini predstavlja zakon kojim se do detalja reguliše materija deviznog poslovanja što je potkrijepljeno činjenicom da je prijedlog ovog okvirnog zakona skoro u potpunosti preuzeo materiju Zakona o deviznom poslovanju RS-a, na koju ću se vratiti kasnije, jer ima ovdje u obrazloženju Nacrt zakona o okviru devizne politike u BiH i kakav je ovo zakon. Ovim okvirnim zakonom detaljno se uređuje oblast deviznog poslovanja čije uređenje nije Ustavom BiH niti drugim aktom Narodne skupštine RS-a dato u nadležnost organa i institucija BiH.

Nadalje, a ovo je najveća zamjerka, predloženim zakonom se uređuju tekuće i kapitalne transakcije u poslovima sa inostranstvom. Do detalja se uređuju svojinski i obligacioni odnosi, te ekonomski odnosi sa inostranstvom fizičkih i pravnih lica iz RS-a, što je takođe ustavna nadležnost isključivo RS-a.

U Obrazloženju Nacrta zakona o okviru devizne politike u BiH ovdje je navedeno u razlozima za donošenje zakona. U RS-u je 2003. godine usvojen novi Zakon o deviznom poslovanju koji je u potpunosti prilagođen direktivi EU u pogledu klasifikacije kapitalnih poslova i dobrim dijelom liberalizovano pokretanje kapitala, dok Zakon o deviznom poslovanju Federacije BiH, koji je usvojen i na snazi od 1998. godine, ne sadrži kapitalne transakcije i pretežno je orijentisan na tekuća plaćanja sa inostranstvom.

Dakle, ovdje se ne radi uopšte i mislim da je promašena suština. Dakle, stavovi poslanika iz RS-a jesu da se oblast deviznog poslovanja mora urediti, ali isključivo kroz harmonizaciju entitetskih zakona. Ja ne znam otkada je Parlamentarna skupština BiH nadležna za donošenje novog zakona u Federaciji BiH, jer ovaj isključivo ... ovdje se navodi da ovaj stari zakon ne sadrži kapitalne transakcije, dakle nije dovoljno dobro uređen. Naš je stav, a i ovdje se napominje da je isključivo ovu oblast moguće regulisati kroz harmonizaciju entitetskih zakona a što je navedeno i u Izvještaju o progresu i implementaciji mjera iz Akcionog plana srednjoročne razvojne strategije BiH za period od 2004. do 2007. godine.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma ovo ne samo da je nadležnost BiH i ne samo da nije nadležnost entiteta – ovo još malo neće biti nadležnost ni BiH. Ovo će još malo pa biti nadležnost EU – Brisela. Prema tome, prijatelju, ako hoćemo u Evropu, onda ovaj okvir za Evropu je tako važan, toliko bitan da se više neće ne samo postavljati pitanje entitetske nadležnosti nego neće ni bosanskohercegovačke nadležnosti i spremite se vi za to.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ne znam jeste li vi slušali jučer visokog predstavnika koji nas je zamolio oko ovih nadležnosti da se ne sporimo.

Ali evo, replika, molim vas malo pažnje, replika Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Drago mi je što je kolega Džaferović ovako upoznat sa deviznim poslovanjem, ali ja moram upozoriti da je ovdje kroz okvirni zakon o deviznom poslovanju znatno proširena tema, pa se ovim zadire u nadležnosti bankarskog poslovanja i RS-a. Dakle, to je čisto regulisano Agencijom za bankarstvo.

Ovdje je takođe predloženo i po odredbama ovog zakona data su određena ovlaštenja koja nisu utvrđena i Zakonom o Centralnoj banci BiH. Utvrđenim odredbama predlažu se i uređuju nadležnosti i rad organa RS-a čije je uređenje i obezbjeđenje u isključivoj ustavnoj nadležnosti RS-a, a ne Parlamentarne skupštine BiH.

Dakle, kroz ovaj okvir o deviznom poslovanju pokušalo se, kao i mnogo puta do sada, proturiti mnogo toga. Dakle, ovog puta na malo perfidniji način nego inače.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje. Replika, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja bih kolegi preporučila prvo da se raspita za puni naziv ovog ministarstva na čijem čelu je ministar iz reda iste političke opcije kojoj i kolega pripada, to je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa sa inostranstvom.

Drugo, kolega, postoje drastične razlike između deviznog poslovanja i devizne politike. Vi pričate o deviznom poslovanju, a puni naziv je Prijedloga zakona o okviru devizne politike u BiH. Dakle, ovo je zakon o deviznoj politici.

Treće, kada pričate o nadležnostima, onda trebate znati da je devizna politika sastavni dio i vrlo komplementarno sa monetarnom politikom u BiH, odnosno ne samo u BiH nego u svakoj zemlji, u svakoj zemlji, uključujući naravno i nas. Treće, da je itekako vezano za platnobilansnu problematiku, problematiku deviznog kursa u normalnim ekonomijama itd. pa uključujući i našu platnobilansnu problematiku. Ničim ovaj zakon nije ušao, kako Vi to kažete, podrio nadležnosti entiteta u ovoj oblasti, nego, štaviše, upitajte se jesu li entiteti do sada ušli u nadležnosti koje su državne po Ustavu BiH.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Dalje. Živković, replika. Niko ne sluša, Inzko nas jučer zamolio da ne raspravljamo o tim nadležnostima, džaba.

Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim da nema potrebe da visokog predstavnika svaki čas spominjemo. On je rekao svoje što je imao, a narodi u BiH će nastaviti živjeti i kada on ode, fala Bogu.

Priča o deviznoj politici na stručnom nivou za nas poslanike je limitirana sa određenim stvarima, našim zvanjem u vezi sa time i pismima ili obrazloženjima ili proceduralnim stvarima koje smo imali do sada. Znači, ako ja dobijem podatak da nije dobijena saglasnost od entiteta RS-a za ovaj zakon, ako dobijem podatak da su svi preglasani ministri u Savjetu ministara, ja ne znam koji još treba da bude podatak ovdje podnesen i da ja pričam na nivou na kojem uvažena koleginica Hadžiahmetović priča.

Istovremeno, kada govorimo o tome da je to zakon koji prelazi okvire BiH, čim se donese Ustav EU i BiH bude sastavni dio te EU i na koji način ja mogu da se pozovem na određene članove tog Ustava, mi ćemo taj zakon bez ikakvih problema donijeti.

BERIZ BELKIĆ:

Sada je mnogo jasnije. Ali evo i dalje replike.
Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja uvažavam, kolega Živkoviću, vaše barijere, ne mislim lične nego stranačke, za eventualno usvajanje nekih akata kao što je ovo. Ali, meni jezik struke koji je ovdje upotrijebljen kao nazovi argumentacija nije mogao lično dozvoliti, je li, po osnovu stručnom da ne reagujem na način na koji sam reagovala.

Nemojte, odnosno, kada obrazlažete svoje razloge protiv nekog prijedloga zakona kao što je konkretno ovdje – nisam mislila na Vas nego generalno govorim – nemojte koristiti jezik struke ... i argumente struke, jer oni ovdje stvarno nisu argumenti. Ja mogu razumjeti da vi imate argument, ili naredbu, ili direktivu da ne glasate za nešto ali, mislim, nemojte koristiti stručne argumente za to, jer oni ne stoje, pogotovo oni koji su rečeni.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo, e, sad idemo Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Pa, moram replicirati gospođi Azri Hadžiahmetović, ja, evo igrom slučaja, dugogodišnji bankar i diplomirani ekonomista. Pa ako to nije dovoljno stručno za ovaj dom, onda ne znam šta je.

Hvala vam puno.

BERIZ BELKIĆ:

Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Pa, ja moram da kažem da ovdje neke kolege poslanici pokušavaju da plasiraju neku priču koja, moram priznati, je vrlo ... za običnog čovjeka. Kaže se da to je zakon koji treba za EU, treba da se približimo EU, onda bi običan čovjek rekao pa šta je sa ovima što neće da to podrže, zbog čega oni, izgleda jedni hoće, a drugi neće u EU.

Molim vas lijepo, ovdje se insistira na nekim stručnim argumentima, razlozima i ostalo, a da li iko od ovih poslanika ovdje, koji treba da štiti Ustav i zakon ove zemlje, misli o tome da, na stranu je struka i sve, da mi svi treba da štitimo, prije svega, Ustav BiH onakav kakav jeste trenutno na snazi. A taj Ustav lijepo kaže šta je čija nadležnost i ... za šta je ko zadužen u ovoj zemlji. Ako je nadležnost nešto još uvijek na snazi da određene nadležnosti postoje kod entiteta, onda ostavite struku i ostavite tu ... priču kako mi to sada treba samo zbog EU da to prihvatimo. Pa vi znate vrlo dobro, sada ću vas podsjetiti na jednu ... situaciju, u narodu kažu ljudi: kada rodbina ili komšiluk mnogo hvali nekog čovjeka, onda mora da mu nešto fali, dok toliko insistiraju i potenciraju. Nemojte nas dovoditi u situaciju i narod dovoditi u situaciju da zbog toga što sve treba uraditi zbog EU – treba i Zakon o udruženju pčelara prilagoditi da bi se ušlo u tu EU. Postat će degutantna priča o tome, a pri tome vrlo dobro svi znate šta ko treba da radi, šta je čija nadležnosti i do kog nivoa se može ići.

Ako je gospodin Živković rekao da su preglasani ministri iz reda srpskog naroda u Vijeću ministara, da ne postoji ustavni osnov za ovakav zakon, onda ja ne znam o čemu mi pričamo. SNSD je i Klub u jednoj prethodnoj situaciji rekao da nećemo više podržati nijedan zakon gdje su preglasani ministri iz reda srpskog naroda u Vijeću ministara i ne znam o čemu sada dalje pričamo kada je sve jasno, ali uporno neko želi da gura tu priču samo pod firmom EU.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje replike. Azra Hadžiahmetović, druga. Odustaje.
Remzija Kadrić, prva.

REMZIJA KADRIĆ:

Prva. Dakle, ustavna nadležnost, nadležnost u BiH u ovoj oblasti je predviđena članom III. (nadležnosti institucija BiH), pa pod d) stoji: 'Monetarna politika, kao je to predviđeno članom VII', a evo rekla je kolegica Azra Hadžiahmetović koja je stručnjak za ove stvari, a

devizna politika je direktno vezana za monetarnu politiku. Prema tome, nadležnost BiH za ove stvari je isključiva nadležnost BiH, izborna nadležnost, ne treba ti nikakve saglasnost entiteta.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro. Jesmo li završili? Jesmo. Idemo sada na raspravu.
Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedavajući.

Ja sam mogao, s obzirom na dužinu ove rasprave, ovo i kao repliku postaviti, ali evo nisam, pošto je tamo u onom nizu replika bilo malo više, pa sam onda stisnuo ovo dugme za raspravu. Naime, mislim da, pa hajde da kažem, ni jedne ni druge kolege nisu u potpunosti u pravu.

Naime, ne može se reći da BiH ... u ovoj oblasti nema nikakve nadležnosti. Ja mislim da problem ovog zakona nije u tome ima li ili nema u ovoj oblasti BiH nadležnosti, koliko je problem principa zakona na kojima je on postavljen. Naime, ovdje je, u okviru ovih nadležnosti, zakonodavac ušao i u ono što nije nadležnost BiH, i to je suština ovog zakona. Dakle, ovaj zakon nije okvirni zakon, niti on govori o okviru devizne pilitike. Da jeste, ja mislim da bi onda ove rasprave izgledale sasvim drugačije. Vjerujem da i kolege koje su govorile o nadležnosti tada ne bi govorili o nadležnostima nego bi raspravljali pojedinačno o članovima, odnosno ušli bismo u onu drugu amandmansku fazu. Način na koji ovaj zakon tretira ovu problematiku jeste problematičan. I on i njegovi principi koje raspravljamo u prvom čitanju jesu problem i izlaze izvan okvira nadležnosti BiH u ovoj oblasti.

Naravno, mogli bi sad analizirati i pojedinačno članove, mogli bi govoriti o tome koji jesu i koji nisu. Ali evo, samo ću pročitati recimo u članu 19. primjenu zakona: 'BiH i entiteti moraju u potpunosti sarađivati i preduzimati sve mjere radi ispunjenja obaveza koje proizilaze iz ovog zakona.' Dakle, da bismo ispoštovali ovu odredbu, a ja prihvatam da ona treba da bude ako već donosimo zakon da se mora poštovati, onda on mora zaista u sebi sadržavati samo one osnove devizne politike koje i jesu znači dio nadležnosti BiH.

Ako sa te strane gledamo, onda ovdje ima više mogućnosti. Jedna od mogućnosti je znači da naravno ne usvojimo ovaj zakon, pa da zakonodavac sjedne i na temelju ovih rasprava koje se ovdje vode predloži drugi tekst zakona koji može i prije znači nekog tamo perioda predložiti a koji će biti usaglašen sa svima onima koji ga trebaju podržati ovdje, prije svega, sa svojim kolegama u Savjetu ministara. I to je jedna mogućnost.

Druga mogućnost je da vratimo. Naravno, to je poslovnički problematično možemo li mi uopšte vratiti predlagaču zakon, jer naš poslovnik ne daje tu mogućnost – naime, ovo nije više zakon predlagača nego naš zakon – i ona jeste problematična, znači da vratimo predlagaču da on nastavi, ne znam ni ja, ali ono što možemo: možda možemo vratiti i Komisiji, u stvari nadležnoj komisiji koja je prihvatila principe ovdje, jer ona je očito prihvatila principe i da u ovoj fazi ponovo ih vratimo da pokušaju sa Savjetom ministara doći do teksta zakona koji je prihvatljiv. To je duga mogućnost.

Ja ne vidim, realno ne vidim mogućnosti da ovaj zakon preživi ukoliko se nešto unutra ozbiljno ne uradi u ovoj fazi do drugog čitanja.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Poslovnička intervencija, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslovnička intervencija se odnosi na zadnje riječi gospodina Novakovića. Naime, moguće je izaći iz ove situacije. Savjet ministara treba da povuče zakon do kraja rasprave u prvom čitanju. To je način na koji zakon može da krene ispočetka. I kada smo govorili o ustavnim nadležnostima, ja sam spomenuo samo dvije stepenice. Znači, nije dobijena saglasnost iz RS-a, preglasan Savjet ministara, uopšte nisam doticao se Ustava, ustavnih odredbi, itd., itd. Ali možemo znači izaći iz ove prilike i da pozove ovaj parlament i Savjet ministara da povuče do kraja rasprave ovaj zakon.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, evo čuli ste razne mogućnosti, međutim ja ništa oficijelno još uvijek nemam. Ima li još prijavljenih za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu o tački 4.

Idemo na tačku 5.

Ad. 5. Prijedlog zakona o upotrebi znakovnog jezika – predlagači: poslanici Beriz Belkić, Milorad Živković i Niko Lozančić (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Radi se o zakonu u prvom čitanju. Mišljenje o ustavnom osnovu i principima, Komisija je dostavila 24. aprila. Utvrđen je valjan ustavnopravni osnov i podržani su principi zakona.

Otvaram raspravu o zakonu. Nemam prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ima Nanić.

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite, gospodine Naniću.

HUSEIN NANIĆ:

Prijavio sam se za raspravu i pripremajući se za ovu tačku dnevnog reda ja želim zaista da javno pohvalim Kolegij da je dostavio ovaj Prijedlog zakona o upotrebi znakovnog jezika. Nažalost, ne znam razlog zbog čega nismo dobili to od Vijeća ministara, jer ovu oblast je

potrebno regulisti u obrazloženju, posebno ovog što se navodi, znači da je razlog za donošenje ovog zakona u pravu gluhih i nagluhih osoba da budu ravnopravno uključeni u životnu i radnu sredinu. To je jedna naša obaveza i prije svega ... ja izražavam jedno negodovanje na to zašto to, ovo što sam prethodno rekao, nije došlo od Vijeća ministara i zbog čega se ne vodi dovoljno računa o ovoj oblasti.

Ono što bih htio upozoriti jeste da se odmah u startu od Vijeća ministara traži da ispoštuje ove rokove koji su ovdje navedeni, u rokovima kojim treba formirati komisiju i mislim da komisija i sastav komisije, vezano za poslove koje treba da uradi, odgovara potrebama i ovog zakona i problema koji ovaj zakon tretira.

I na kraju zaista želim dati punu podršku i pohvalu inicijatorima i predlagačima ovog zakona da se o ovom zakonu raspravlja na Domu.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala gospodinu Naniću.

Korektno će biti da kažem da se radi o inicijativi Saveza udruženja gluhih i nagluhih osoba itd., koju smo mi smatrali vrlo opravdanom i iskoristili poslovničke mogućnosti i obezbijedili mišljenje našeg ustavnopravnog sektora. Međutim, postoji informacija da i u Vijeću ministara, konkretnije, u Ministarstvu pravde nešto se radi na ovom planu. Međutim, naša procedura je već u toku i nije kasno ni sada možda koristiti, vršiti određene konsultacije u ovoj drugoj fazi, ali nije se više moglo čekati da se to uradi i ovo je, po meni, sasvim korektno.

U svakom slučaju, ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o tački 5.

Prelazimo na tačku 6.

Ad. 6. Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH – predlagači: poslanici Kluba SDA

BERIZ BELKIĆ:

10. marta su dostavili Prijedlog odluke u proceduru. Mišljenje Ustavnopravne komisije smo dobili 24. 4. i kao što ste iz ovog izvještaja vidjeli da je Komisija većinom glasova utvrdila da postoji valjan ustavnopravni osnov i podržala je principe predložene odluke.

Za riječ se javlja Šefik Džaferović, pretpostavljam, u ulozi predsjednika Ustavnopravne komisije ili poslanika.

Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja samo želim da podsjetim da je prijedlog ove odluke u stvari realizacija zahtjeva predsjednika tri političke stranke u BiH – SDA, SNSD i HDZ BiH – koji su ... svojim klubovima uputili pisma u kojima su sva trojica predložili

da se ovdje u Parlamentu okupi jedna široka parlamentarna većina i da se Parlament opredijeli da uđe u proces ustavne reforme. Dakle, prijedlog ove odluke ne predstavlja ništa drugo nego realizaciju toga. U sebi ne sadrži ništa što nije napisano u pismu koje je potpisano od strane predsjednika ove tri političke stranke. Ja znam da se nakon toga otvorila drugačija diskusija i ovdje u Parlamentu i mimo Parlamenta, ali evo ovo je danas prilika da i formalno Predstavnički dom na ovim principima koji su dogovoreni između jednog dijela političkih stranaka. To naravno nije dovoljno za ustavnu reformu, za ustavnu reformu je potrebno jedno šire okupljanje i, evo, ovo predstavlja pokušaj te vrste.

Evo, ja vam se zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Ja vas također želim podsjetiti da je ovaj Predstavnički dom usvojio još jedan zaključak na ovu temu, ali nažalost još uvijek ga nismo realizirali zbog neslaganja u nekim stvarima. Ali, evo, dobro je došla svaka inicijativa.

Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se.

Evo, Vi ste, gospodine Belkiću, rekli ono što sam ja mislio reći povodom ove točke dnevnog reda, jer mi smo obavili jednu značajnu raspravu, imali smo zaključke, imali smo dakle više inicijativa na ovu temu. I sad, kad gledamo tekst ove odluke, njen sadržaj, on je već inkorporiran velikim dijelom u ono što smo predstavnici svih klubova, Kolegij oba doma, ustavnopravna povjerenstva zaključili. I ja mislim, sad prvo trebamo razmotriti možemo li mi sada s ovom odlukom, na neki način, opet odgoditi onaj proces koji smo bili doveli do kraja. I tu smo trebali imati informaciju od Kolegija. Kolegij je trebao sa Kolegijom Doma naroda da vidi, samo je bilo pitanje koje također ovdje u inicijativi SDA stoji: da li će predstavnici klubova iz Doma naroda biti u sastavu ove komisije.

Znači, bilo bi korektno ovdje i od strane SDA da je respektirala dosadašnji posao i rekla u kojoj mjeri ova odluka korespondira s onim što smo svi zajedno radili ovdje. Ja mislim da u velikoj mjeri korespondira i da je moguće naći rješenje da se ne vraćamo nazad i ne krećemo iz početka nego da temeljem dogovora Kolegija oba doma, predstavnika svih klubova, zaista krenemo s radom te komisije. I ovdje se predlaže formiranje komisije od po jednog predstavnika svake parlamentarne stranke, što smo već zaključili. I ja u osnovu podržavam, ne osporavam ovu inicijativu. Spreman sam je podržati, ali ukazujem na činjenicu da to sinhroniziramo jednim konačno prijedlogom sastava komisije i da se krene raditi. Mi smo već trebali, po našim zaključcima, početi raditi. I ja mislim da danas trebamo dati odgovor je li ovo moguće uklopiti u ovo što smo do sad uradili. Ja mislim da jeste i da krenemo sa radom, a da Kolegij preuzme dio odgovornosti oko početka rada te komisije.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, gospodine Raguž, to je tačno što ste rekli, ja ću samo još dvije rečenice dodati. Dakle, mi smo pokušali na kolegijima oba doma realizirati, odnosno izvršiti ono što smo dobili kao zadatak od ove grupe, o kojoj vi govorite, Ustavnopravna itd., međutim nemamo saglasnost o dvije stvari na nivou dva kolegija. U potpunoj saglasnosti nemamo o dvije stvari, dakle o sadržaju kojim se treba baviti ta radna grupa, o angažiranju ekspertnih grupa domaćih, inostranih itd. Dakle, nažalost, tu imamo zastoj, nemamo saglasnosti, pokušavamo nastaviti, ali poslovnički niko nema pravo spriječiti inicijativu i ona je tu i ona traje.

Dakle, Denis Bećirović. Pardon, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, da dopunimo malo ovo o čemu je gospodin predsjedavajući govorio. Gospodin Tihić smatra da ne trebamo dalje da razmatramo ovaj prijedlog koji smo imali ovdje na Parlamentu i koji je usvojen kao zaključak od vas. On smatra da ima odluka koja je usvojena u Domu naroda i odluka koja je danas ovdje pred nama i da nema potrebe da raspravljamo o nekim drugim modalitetima. I to je razlog zašto ne možemo da krenemo korak dalje u vezi sa time ispred Kolegijuma, što ne znači da Predstavnički dom ne može da odluči na neki drugi način da se to uradi. I, kad govorim o ovoj odluci, želim da kažem da kada smo razmišljali na način na koji to treba da se uradi nismo, a tako su se i lidera tri dogovorila na koji se pozivao dogovor, gospodin Džaferović – rečeno je da klubovi poslanika ta tri lidera napišu zajedno. To što se desilo da je odluka u Domu naroda išla od samo tri poslanika, to što se desilo da je samo poslanički klub SDA samostalno bez dogovora sa ostala dva kluba koji su imali znači jedan dogovor to uradila, to je znači pitanje, čini mi se, brzopletosti i dovelo nas je u jednu situaciju da je jedna dobra ideja na određen način zapala u teškoće. I, po meni, lično smatram da ova odluka više nema šansi na ovaj način da prođe ovdje. Istovremeno, postavlja se pitanje: i kad bi je u ovoj formi prihvatili, u Domu naroda nije u istovjetnoj formi prihvaćeno. Naknadno su delegati ispred SNSD-a povukli svoju saglasnost za tu odluku iz Doma naroda, tako da se postavlja upitnost uopšte legitimiteta takve odluke, iako poslovnički možemo da kažemo da je ona uredno izglasana.

Istovremeno, čini mi se da prevelika očekivanja kod ustavnih promjena čine nas nervoznim. I mislim da trebamo da atmosferu i dobru pripremu pred ustavne promjene u BiH napravimo kako bi došli do kvalitetnih rješenja. Čini mi se da usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima – na što nam sugerišu i stavovi naših agenata BiH pred Sudom za ljudska prava u Strazburu – je neophodno i nužno da se Ustav BiH promijeni u tom smislu. I neke druge stvari koje, čini mi se, da imaju veliki stepen konsenzusa u ovoj zemlji bi mogle da se mijenjaju, ali zato treba podrška svih partija u Parlamentu BiH da su željni i voljni da o tome govore, da razmatraju, da se napravi komisija, a ne samo tri političke partije u tri kluba poslanika. Zato je naša namjera bila da na širokoj osnovi uključe se svi da rade. Šta je predmet razgovora? Predmet razgovora je Ustav BiH. Kako se može doći do rješenja? Može se doći do rješenja konsenzusom. Sve ostalo je gubljenje vremena. Ako ne bude riječ konsezus u bilo kakvoj našoj zajedničkoj izjavi, neće imati mogućnosti da se uopšte donesu bilo kakvi ustavni amandmani.

Istovremeno, istovremeno, ja ne smatram da je to dizanje tenzija u BiH. Ja ne smatram da je to nešto što u BiH ne treba da se uradi ako se pitaju građani, odnosno konstitutivni narodi koji su nosioci legitimiteta ove BiH – šta žele od ove zemlje. I zato predlažem zaključak u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda.

- U sklopu pretpripremnih radnji i eventualnih odluka o mogućim ustavnim promjenama u BiH, Predstavnički dom zadužuje Agenciju za statistiku BiH da u saradnji sa entitetskim zavodima za statistiku u mjesecu junu – julu tekuće godine napravi i sprovede anketiranje na cijelom teritoriju BiH sa tri grupe pitanja koja bi se odnosila na želju, volju i spremnost tri konstitutivna naroda da žive u jednoj državi. Zatim, pitanja koja bi se odnosila na model i naziv države u kojoj bi eventualno željeli da žive ti isti narodi, građani i ostali, te pitanje o mogućoj teritorijalnoj organizaciji te države.'

Zašto ne pitati ljude? Zašto ne anketirati? To nije referendum, to je anketiranje.

Zahvaljujem.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom kolegi Živkoviću.

Replika, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma vidite, ja kad sam se prijavio za repliku, nisam još čuo ove novotarije koje je gospodin Živković izmislio za govornicom, pa ću prije svega kazati samo dvije rečenice u pogledu toga.

Gospodine Živkoviću, ja Vas molim i sve nas, dakle kad govorim ovdje u Parlamentu, da znamo da postupamo po Ustavu BiH. Nemojte zagovarati antidejtonske i protivustavne stvari i nemojte nikakve referendume kamuflirati bilo kakvim anketama i da znate Vi – suverenitet i teritorijalni integritet ove zemlje su zagantovani i nikada ih niko neće moći dovesti u pitanje! I nemojte se više sa tim igrati, pa ni za govornicom ovdje. Toliko.

Oko toga kako će BiH izgledati iznutra, oko toga ćemo se dogovarati, i to je stvar koju je moguće postići konsezusom unutar BiH. A razgovora oko suvereniteta i teritorijalnog integriteta i nikakvih pitanja, ni anketnih ni referendumskih – neće biti, to da znate. To je jedno.

Drugo, kada je inicijativa SDA podnesena, nije bilo ovih drugih inicijativa. Ni Dom naroda nije donio svoju odluku. Mi smo je pokrenuli na osnovu onoga što smo dobili kao potpis od predsjednika tri političke stranke. Nakon toga smo čekali na molbu i Vas, između ostalog, gospodine Živkoviću, i u Ustavnompravnoj komisiji ovdje u Parlamentu – da vidimo šta će se desiti, hoćemo li se moći okupiti oko ove ideje. Ovdje u ovom prijedlogu odluke ne piše ni slovo, ni zarez, ni manje ni više od onoga što su potpisala tri predsjednika političke stranke ovdje u Sarajevu nakon Pruda u svom zahtjevu prema nama. Ni slovo, ni tačka, ni zarez, ni manje ni više, baš onako prepisano kako je napisano.

I ovo je danas prilika da vidimo je li to bio iskren dogovor ili je neko možda stavio svoj potpis obmanuvši druge u želji da postigne neke druge političke poene. Šta fali da Parlament donese odluku da ulazi u proces ustavne reforme i da to budu pitanja? Evo, ja danas kažem, iako piše to, to je prepisano tamo, iako piše teritorijalna organizacija, evo ja kažem javno da nije realno sad u BiH o tome da govorimo. Ali to su oni potpisali. I zato je napisano ovdje u ovom dokumentu. I zašto to ne bi stajalo ako su potpisali, ako smo ozbiljni, i ako smo odlučni da to sprovodimo.

I nemojte se više, još jedanput Vam kažem, ja Vas molim, nemojte se više igrati ni sa kakvim izrekama kada je u pitanju suverenitet i integritet ove zemlje.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, odgovor na repliku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine Džaferoviću, ja znam da ste Vi nervozni s obzirom na Vaš unutarstranački problem i nemojte da meni govorite šta ću da kažem za ovom govornicom s obzirom na Ustav BiH koji mi daje za pravo da ovdje kažem i iznesem svoje mišljenje. Ako u BiH se ne smiju pitati građani, konstitutivni narodi šta žele od ove države, ovo nije onda država ovo je tamnica naroda. I nemojte više da mi držite predavanje šta smijem, šta ne smijem da uradim, može se glasati za i protiv. To možete negdje drugdje raditi i nekim drugim ljudima da kažete.

Što se tiče same odluke, gospodine Džaferoviću, o toj iskrenosti Vas i Vaše partije, zašto nije ista odluka koja je došla u Dom naroda i ovdje u Predstavnički dom? Zašto su tekuća pitanja ubačena u Domu naroda i zašto je Vaš predsjednik stranke izašao i rekao da se mijenja 90% Ustava, praktično da donesemo novi ustav? Znači, može se ići na mijenjanje čitavog Ustava BiH, 90% novi ustav, a ne može se pitati građane i narode ove zemlje šta žele od ove države. Nemojte više držati predavanje, molim Vas, nego glasajte za ili protiv.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž, replika.

MARTIN RAGUŽ:

Znači, ovdje se onako kao usput, ali spominju se važne stvari. Prvo, mi smo svi prihvatili, znači i kroz onaj zaključak, odluku da uspostavimo komisiju. I uradili smo pod Vašim predsjedavanjem i dogovorili kako će izgledati ta komisija i ko će je činiti. I mi danas kao da ništa nismo radili ovdje, ispred javnosti ispada znači da sad opet krećemo iz početka. Ja to ne mogu prihvatiti i trebat će odgovarati oni koji su donijeli te odluke i sad ih nisu spremni prihvatiti. Jer, ko je među njima, ja neću o tome govoriti, gospodine Živkoviću. Naravno da je vaše legitimno pravo da iznosite politička stajališta, a isto je tako legitimno pravo nas da upozorimo da je ustavna reforma jučer od strane čovjeka koji predstavlja međunarodnu zajednicu

rangirana na najvišu listu prioriteta. Da je Rezolucija 171 sinoć usvojena u Američkom kongresu, poziva na hitnu ustavnu reformu. I šta mi ovdje radimo? Igramo se igrice. Ja nisam nijednom spomenuo priču o tome da je inicijativa koju je ova stranka HDZ 1990 podnijela imala najveću podršku do sada uopće u Parlamentu po broju glasova, 28 od 37. Pa smo prihvatili neposredni zaključak ... da radimo zajedno, nije to više naša inicijativa, idemo nešto zajedno raditi.

I, gospodine Džaferoviću, nije istina da je vaša inicijativa čekala, prije smo imali inicijativu vas. I druga stvar, nije sad bitno ko je više imao inicijativu. Dovedi smo na Kolegiju sa svim strankama do zaključka da idemo raditi i sad odustajemo od toga. Ja ne prihvaćam da se odustaje od toga, oni koji odustaju, i predložit ću zaključak da će se morati legitimirati javno. Naravno, ... imaju pravo na stav i preuzimaju političku odgovornost. Ali jedan ogroman posao koji je do sada urađen treba da padne u vodu. Ne možemo od tog odustati. Mislim da se trebamo držati zaključaka koje smo zajedno na Kolegiju oba doma, Ustavnopravna komisija, predsjednici klubova, ostala su samo dva detalja – i da na tome radimo. Ono je dovoljan okvir i za ovo što ste Vi rekli, gospodine Živkoviću, to je bio dovoljan okvir, korektan okvir za sve. Ali isto tako prihvatite da su u ovoj odluci čak SDA, to jeste istina, u pravu je gospodin, potpisan od strane lidera – i zašto se to sad ne poštuje. I dajte da jednom ... te igre zaista i otvoreno kažemo, ako se traži naša odgovornost, domaćih institucija, odlazak OHR-a, tranzicija, onda dajte da pokažemo da mi možemo bar ono što potpišemo realizirati. Ja mislim da nema odustajanja od onog što je dogovoreno na Kolegiju, da smo mi formirali komisiju i da trebamo nastaviti raditi. Unutar toga sve inicijative trebaju se inkorporirati i da ne vraćamo stvari nazad, da ne trošimo vrijeme, i da budemo odgovorni prema sebi.

Evo, hvala.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALA
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za repliku uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa evo, nisam očekivao da ću replicirati gospodinu Ragužu, ali ja nisam siguran da se mi prepoznamo u Vašoj priči, ni u jednoj rečenici da vidim, da vidim SNSD. Kad je bila priča o tri lidera, u ovom parlamentu mnogi su kazali šta njih trojica, ne mogu njih trojica, trebaju svi. Kad smo prebacili na tu komisiju na sve, sad neko vraća na tu trojicu lidera. Zašto? Pa, ja vidim, ako smo kazali i mi stojimo iza onoga što smo uradili na toj komisiji, stojimo iza tog procesa, ali smo tad jasno kazali da taj dogovor trojice lidera dalje može samo biti tema tih razgovora, ali osnova je ono što smo na toj komisiji dogovorili, jer svi do tada nisu prihvatili: ne mogu njih trojica, nedovoljni su, mali su, ovakvi su, onakvi su, i to pada u vodu od onih koji su tako govorili. Znači, ako hoćemo biti principijelni, mi smo kazali, evo prihvatamo. I prihvatili smo učešće u toj komisiji na osnovama koje smo svi dogovorili. I danas neki drugi odjednom vraćaju sve prije te komisije i treba pošteno da im to kažete da su oni krivci za to i da pokušavaju nešto drugo.

Šta to drugo pokušavaju, ovo što je rekao gospodin Džaferović maloprije? SDA je velika, možda i najveća stranka, je li tako, i logično je da se pomalo trese cijela BiH kad se trese ta stranka. I logično je da ta stranka ima dva prijedloga od strane dva krila. Ali ne treba da mi budemo taoci ta dva krila koji krešu krila jedni drugima ili nastavljaju i šta rade. Mene je začudilo da to krilo koje je bilo javno u medijima protiv teritorijalne organizacije da je ono odjednom postalo predlagač, a javno kazali da taj drugi nije trebao to da radi, da ne budemo taoci priče o teritorijalnoj organizaciji, da bi ti isti nama to sada ovdje ... Znači, imao dva dijela stranke u dva doma, dva dokumenta. Mi znamo da smo sad u toj priči, moramo jedno pola sata ili sat biti taoci tih izbora u SDA-u i ja to razumijem, čak mogu sa simpatijama to gledati. Svejedno mi je, mogu i reći za koga sam ili protiv koga sam, imamo i kutiju tu u hodniku i ubacujemo, ... ova, ona, kako već ide. Ja to gledam tako, zaista je to unutarstranačka stvar.

Ali ono što nije, gospodine Džaferoviću, nije na vlasti u BiH sultan. I sultan je pitao nešto narod. Nije ni džamahirija. I tamo pitaju nešto narod. I sa takvim tonom da se ovdje neće narod pitati, ne daj Bože da iko više se obraća ovom parlamentu. Pitaće se, a Vi to nazovite kako hoćete, pričom, čakulanjem uz kahvu, uz kavu, referendumom, anketom, pitaće se narod i ne daj Bože da dođu vremena više da se ne pita narod. Ako mislite ugušiti a Vi se sjećate vremena kad je gušeno da se ne pita, ali oborili ste '90. ta vremena, jer ste rekli da su zla, da su nikakva, da su vremena mraka. I ne znam zašto, kako možete doći do rješenja, da ne pitate narod? Kako možete doći, kako mislite da ja ovdje radim, a da nešto ne pitam narod? Kako mislimo na izbore izaći da ne pitamo narod? Ta, ta, to je užasna poruka koju ja ne želim više da čujem. Narod se mora pitati. Ja znam da ste Vi to malo nespretno kazali, da bi to trebalo u ...

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

...nekim podrumima, pa da neko drugi, i ta su vremena prošla. Htjeli se mi ne htjeli pomiriti sa tim, narod ćemo pitati u ovom ili u onom obliku, i nije dobra poruka da ga ne pitamo, jer ja ovdje nisam ni nasljednik, nisam ovdje ni prestolonasljednik, nisam ni kraljeva loza. Ja zavisim ovdje od naroda, od njegovog stava i izbora i, htio ne htio, moram pitati, jer bi mu poslao uvredu da kažem neću da vas pitam, ja ću sam donijeti Ustav, imam takva politička leđa da mogu, da bez vašeg pitanja ja ovdje riješim ove krupne stvari.

BERIZ BELKIĆ:

Da mi poletimo dalje.
Milica Marković, replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Jeste replika i netačan navod. Prvo ću repliku da kažem gospodinu Džaferoviću.

BERIZ BELKIĆ:

I netačan navod.

MILICA MARKOVIĆ:

Jeste, ovo je, gospodine Džaferoviću, bilo bi zaista već vrijeme da shvatite i Vi i oni koji misle tako kao Vi da je prošlo vrijeme kad neko nekom može da prijeti i da nameće kako će se živjeti i kako će se raditi u ovoj zemlji. Vi danas u BiH ne možete natjerati dva čovjeka da rade ono što mu Vi kažete, zato što se odmah poziva na ljudska prava i ima milion institucija kako će da se zaštiti, a kamoli da prijetite i da natjerate više od milion stanovnika u ovoj BiH kako će živjeti i kako će se organizovati i da li će se uopšte organizovati u BiH kako to kaže SDA stranka. Ja ću Vas samo podsjetiti na početak '92. kada je političar iz vaše partije, a Vi znate vrlo dobro ko je to, rekao da neće žrtvovati suverenost za mir, ali hoće žrtvovati mir za suverenost BiH. I ubrzo poslije toga ova zemlja je otišla putem kojim je otišla, odnosno otišla je u sunovrat. Rekao je moj kolega već da ste Vi za ta vremena se već deklarirali, da je to vrijeme mrak, da je to vrijeme prošlosti i da su to mračna vremena koja ne treba više nikad da se ponove i ja to isto mislim. Ali nemojte dovesti u situaciju nikoga ovdje da probate da mu zaprijetite ili da ga zaplašite da to mora biti onako kako kaže stranka SDA u ovom parlamentu, jer neće sigurno biti, biće onako kako se dogovori i kako kaže narod, jedan i drugi i treći i nacionalne manjine, svi koji žive u ovoj BiH, koja će to forma biti i modalitet, o tome ćemo da razgovaramo. To je replika.

A netačan navod. Rekli ste da su se tri lidera dogovorila i da u ovoj odluci, koju ste Vi ovdje predočili, nema ni slova ni više ni manje od onog što su se tri lidera dogovorila. Ja sad kažem da lider moje partije, gospodin Dodik i premijer RS-a, nikada ne bi potpisao ni jedan dokument u kome se postavlja pitanje, odnosno otvara pitanje teritorijalne organizacije u BiH, u kojoj se izričito traži da u tom dogovoru o novom ustavu BiH utiču i djeluju predstavnici međunarodne zajednice. Stav SNSD-a je jasan oko predstavnika međunarodne zajednice i oko sudbine BiH, a to je da tu sudbinu treba da dogovore i da riješe samo legalno izabrani predstavnici i institucije BiH, a ne nikakvi međunarodni predstavnici, Venecijanska komisija, ovi, oni, znamo mi vrlo dobro dosad kako su oni krojili sudbinu i do čega su doveli BiH.

BERIZ BELKIĆ:

Ja buduće učesnike replike molim da replike budu u skladu sa temom o kojoj raspravljamo. Dakle, ne raspravljamo ni o strankama, ni o liderima, raspravljamo o jednom dokumentu koji je predmet rasprave.

Gospodin Lozančić, replika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, ovo bi se moglo nazvati poslovnička intervencija i replika i ispravka netačnog navoda, netočnih navoda, ne znam, evo, a shvatite kako god hoćete. Mi na dnevnom redu imamo Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH. Mi otvorismo raspravu o ustavnim promjenama. Pozivamo se na dogovore, pozivamo se na inicijative, pozivamo se na narod, ništa novo, sve ono što je već viđeno ovdje. Ključno pitanje: želimo li mi, želi li ovaj parlament ući u proces ustavnih promjena? I to je pitanje svih pitanja, sve ostalo je poslije lako. Ako hoćemo ući u proces ustavnih promjena, onda ćemo ovu odluku prihvatiti, a šta će biti rezultat ove odluke – to je posve drugi par cipela i tako, ili nečeg drugog. Znači, potpuno drugo ako hoćemo. Ovdje je ključno pitanje: želimo li mi ući u to? Ja ću odmah

reći iz ove rasprave: ja vidim da ne želimo. I više sam se zbog toga javio, ne da bilo koga uvjeravam da želi ako ne želi, niti da ne želi ako želi. Svako od nas ovdje zna ko želi, ko ne želi, zašto neko želi, zašto neko ne želi, nema potrebe da se uvjeravamo. Ja sam htio da pozovem sve nas, jer smo počeli koristiti vrlo teške riječi, počeli smo ton vrlo težak koristiti, nema potrebe za tim. Nemojte da trujemo atmosferu zbog toga što se ne slažemo. Ne slažemo se mi oko mnogo čega, oko mnogih pitanja, ali hajte da pokušamo raditi makar ono oko čega se slažemo.

Znači, i samo ću kratak odgovor uputiti glede jednog zaključka ovog doma na prijedlog gospodina Križanovića koji nije realiziran i ja vjerujem da on neće biti realiziran. Znači, ne zato što ja ne želim to, nego zato što ne postoji politička volja. Potpuno je nebitno hoćemo li mi kroz taj zaključak definirati metod i sadržaj, hoćemo li sadržaj povjerenstva koje će to raditi, hoćemo li dinamiku itd. ili ćemo kroz ovu odluku. Da smo mi mogli i htjeli realizirati taj zaključak, govorim za sve nas, da me krivo se ne shvati, mi smo ovaj zaključak dosad mogli realizirati, a ovaj prijedlog odluke bi bio tada suvišan, i to i predlagatelji znaju. Prema tome, da ne trošimo ni vrijeme, ni emocije, onaj ko misli da ne treba ići proces, on će se izjasniti protiv; onaj ko misli da treba, on će podržati odluku. Hoće li to biti ova odluka ili oni nerealizirani zaključci, vjerujte da je to stvarno periferno.

I evo, još jedanput pozivam znači sve nas. Narod, rečena je jedna rečenica ovako kako neki imaju prevelika očekivanja, narod izgleda od nas ima neutemeljeno prevelika očekivanja. Meni je žao ali je očigledno tako.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Da mi nastavimo trošiti vrijeme i da vas, samo malo, samo malo, da vas obavijestim da je pauza u 1,00 sat i trajat će do 2,30.

Križanović, poslovnika. ...

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Radi se o jednoj sugestiji, gospodine predsjedavajući, ako je moguće. A vidite lista prijavljenih za diskusiju je zaledila se, zamrznula se, ima pola sata, a lista replika raste. Ja bih sugerirao, ako je moguće, malo odložiti ove replike, da se da mogućnost ljudima da kažu konkretno o ovoj odluci.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ništa novo, nije ovo prvi put, gospodine Križanoviću. Idemo redom. Martin Raguž, Martin Raguž, replika. Nema problema, prijavite se.

MARTIN RAGUŽ:

Znači moja replika se odnosi na ...

BERIZ BELKIĆ:
Poslovnički.

MARTIN RAGUŽ:

... ovo što je rekao gospodin Kalabić. Znači, on je rekao da se ne nalazi u mojoj priči. Ja i ne očekujem da se mi nalazimo u priči, u pričama, očekujem da se nalazimo sa argumentima ako se možemo naći. Znači, ja sam samo upozorio da smo uradili jedan značajan posao i da nismo počeli sa radom te komisije i mislim da to trebamo uraditi. A nisam uopće ocjenjivao pravo i ustavnu priču koja dolazi iz pozicije njegove stranke, niti sam govorio o poziciji vlastite stranke. I to je vrlo točno, gospodine Kalabiću, i nisam osporavao inicijative lidera ni tada, ni sada. I nemojte to prigovarati onima koji to ... čekali smo službeni prijedlog od tih lidera. Zašto on nije došao, čija je to odgovornost? Oni koji su upućivali inicijative da se stvari pokrenu u Parlamentu i oni koji su potpisivali po raznim gradovima u BiH, a još nisu stigli do Parlamenta? To su argumenti, gospodine Kalabiću, nema tu veze. A u priči, ja ću Vam sad reći koja je moja priča o ovome: to je evropski demokratski ustav, ista prava za svakog čovjeka i svaki kolektivitet u ovoj zemlji. Hoćemo li se naći nekad u toj priči, ne znam.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ
Replika, Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo kratko. Mislim da se potpuno bespotrebno otvorila ova vrsta diskusije. Ja sam u svojoj diskusiji kazao da je dobro da promijenimo Ustav radi svih nas, radi svega onoga što treba da uradimo i, naravno, to možemo uraditi konsenzusom ovdje u BiH. Ali do tada mi Ustav imamo, on je dejtonski i on se mora poštovati i smisao moje intervencije je bio: dok se ne promijeni i neunaprijedi, mora se doslovno poštovati ono što piše u jedanaest dejtonskih aneksa i svemu onome što se nakon toga desilo; mislim na Odluku Ustavnog suda itd. Dakle, to je moja pozicija i nikakve druge namjere i ništa drugo. Nemojte da ovdje iznosimo neke stvari koje su onako nekakvog ... podrugljivog karaktera. Prozivamo jedni druge, jesmo nervozni, nismo nervozni, za mene je uvijek bio nervozniji onaj što drugog proziva da je nervozan.

Drago, gospodine Kalabiću, nemojte se Vi sekirati za SDA. 27. ćete imati još snažniju, još jaču SDA, nego što je imate danas. Svi ćemo je imati i, hvala Bogu, to je dobro za ovu zemlju, bez obzira ko pobijedi i kakav rezultat bude bio.

I treća stvar, vidite one četiri tačke, kolegice Marković, ja sam mislio na to, četiri one tačke koje su napisane i šta je sadržaj: ni slovo, ni zarez, ni manje, ni više od onoga što su trojica lidera potpisala. Zaista pogledajte pa ćete vidjeti. Na to sam ja mislio kad sam o tome govorio.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:
Evo, gospodine Križanoviću, stigoste na red.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dakle, ja ću vrlo kratko i ne znam kako ... da naslovim ovu repliku. Ona bi bila općeg karaktera, da kažem.

Razgovaramo o konkretnoj jednoj legitimnoj inicijativi i određenog kluba da se pokrenu ustavne promjene. Međutim, ovdje želim reći da na iskustvu koje smo imali u realizaciji prethodnog zaključka, o tome su ovdje kolege govorile, mi možemo očekivati da ovo neće naravno zaživjeti. Ne možemo formirati komisiju ili radnu grupu za izradu ovoga, promjena Ustava BiH, a kamoli da se dogovorimo o nekakvom sadržaju promjena. Umjesto toga, vidite ovaj dogovor trojice lidera koji ... treba da se ovom inicijativom regulira u nekakav rad na promjeni Ustava, donesen je u Banja Luci, čini mi se, negdje u 12. mjesecu prošle godine, dakle, prošla su tri mjeseca dok dođe ta inicijativa, kako se zove, dok se napiše, a koliko, pet mjeseci, pet mjeseci prođe dok dođe u ovaj dom. Dakle, ... ovdje se radi o neiskrenosti, o nedostatku volje i odlučnosti da se to zaista i radi. Kad bi ovo bila iskrena namjera, onda bi ova tri kluba, čiji su predsjednici partija inicirali ovo, izišli sa konkretnim prijedlogom onoga što su oni razmišljali ovdje kad su napisali šta sadrže te ustavne promjene. Izašli kao prijedlog u raspravu ili inicirali jedan konkretan prijedlog i onda bi to imalo smisla i vodilo bi ka nekom rezultatu. Negirati ovdje da je jedan od predsjednika drugačije mislio, ovo što reče kolega Raguž, pa oni su to potpisali, ljudi, to ... zna javnost cijele BiH. Iako su oni ovo koncipirali kao sadržaj ustavnih promjena, valjda su imali viziju šta to podrazumijeva. I najlogičnije je da ... ili jedan klub od te tri partije ili sve tri izađu sa konkretnim prijedlogom da mi znamo u čemu je sadržaj ustavnih promjena.

Formirati grupe i kazati idemo sad od početka u ustavne promjene, ja mislim da mi niti imamo izgleda ovdje, ni odlučnosti, ni volje, ni sposobnosti, ni htijenja i, naravno, što je najvažnije, neće to dovesti ni do kakvog rezultata, bar u ovoj godini. Prema tome, umjesto ... da podržimo odluku ovu, ja predlažem dakle da u skladu sa opredjeljenjem ove tri partije se one obavežu i da izađu sa konkretnim prijedlogom šta su oni očekivali i mislili potpisujući ovakvu jednu odluku.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Drago Kalabić, replika po drugi put.

DRAGO KALABIĆ:

Da. Nije mi žao potrošiti dvije replike. Ipak je ovo važna stvar i žao mi je što smo dovedeni u ovakvu situaciju, ali ne možemo o ovakvim važnim pitanjima prećutati. Ali ovaj put sam htio pohvaliti kolegu koji je izašao i žao mi je što je izašao jer je sad imao dobru diskusiju kolega Džaferović, i to je dobro, nije to sporno. Oni kad izađu u hodnik, onda dođu ovi iz Tuzle, kaže, mi smo za Tihića i treba to svariti nekih desetak minuta ili ovi iz Bihaća i mislim da je to plod upravo te vrste nerвозe i ja ne mislim ništa o tome loše. I nije mu trebala ona prva diskusija, ali kad je ova priča u pitanju o kojoj govori gospodin Raguž i gospodin Lozančić, kao ne znamo, mi sad ne znamo ko je kriv za šta, pa to: miješa babe i žabe u priči. Znamo šta se dešavalo, i znamo kako smo formirali komisiju, i znamo ko je blokirao proceduru na komisiji, i znamo da je to bilo po zahtjevu gospodina Križanovića, i znamo da smo imali dogovor svih da je formiramo.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

DRAGO KALABIĆ:

Da, da. I znamo ko je blokirao i nećemo da se bavimo tim poslom, nego vraćamo, iako smo na ... Ustavnoj komisiji ...

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

DRAGO KALABIĆ:

Ne, ne, niste me razumjeli. Znamo ko je, ne vi, na vaš prijedlog je realizacija vašeg zaključka tamo, koju je ovaj parlament usvojio. Gospodin Raguž je bio kad smo na Ustavnoj komisiji kolege iz SDA zamolili i oni povukli ovaj prijedlog, upravo zahvaljujući činjenici da ćemo svi zajedno formirati komisiju i zahvaljujući činjenici da smo svi kazali da nije dovoljno to što su trojica lidera uradila, da to ne može biti osnova za razgovore. To je prihvatila i SDA i oba HDZ-a i svi, da bi nakon nekog vremena ... ljudi glasali za ovaj prijedlog za koji su ga inicijatori povukli, koji unosi sada, da ne kažem, pometnju. Pošteno je da se vratimo zastoju na toj komisiji, ako hoćemo ustavnu priču, i da vidimo zašto smo tu zapeli. To je stav ovoga doma, to je izglasan stav, zato imamo većinu. I umesto da se time bavimo, mi sad se vraćamo, pa se kao ne zna, kaže gospodin Lozančić: ko ne bude danas bio za, taj je protiv ustavnih promjena, a onaj ko je u toj komisiji blokirao procedure daljeg rada, taj nije. Nije korektno. Ja sam očekivao i očekujem i od vas, gospodine Križanoviću – jer smo na osnovu vašeg zaključka krenuli u te aktivnosti – da se potrudite i možete saznati ko je blokirao razgovore na toj komisiji i da to ... kažete, jer to je jedino do čega smo zajedno došli. Ovdje nismo makli dalje ... od prijedloga ove odluke, jer ona, mislim, da ne doprinosi priči o ustavnim promjenama. Jedini je način da je tamo onaj koji je blokirao odblokira. Pa nije problem iako je kongres i kongres, evo biće i to za 10 dana i da idemo dalje raditi po onom. To je jedini model koji je moguć. Da budemo realni, svi vi dobro znate da po ovom modelu možemo se samo iscrpljivati i ja sam smatrao da je ... ranije povučen. SDA je na sjednici Ustavne komisije povukla ovaj prijedlog. Ja sam smatrao da je povučen za sva vremena i da je ono što smo dogovorili na Zajedničkom kolegijumu da je to osnova za dalje ... razgovore.

BERIZ BELKIĆ:

Sada imamo: replika Denis Bećirović i diskusija istovremeno. Dakle, do pauze izvoli, gospodine Bećiroviću. Dobro ste ovo izveli. Jozo, ovo je tvoj recept, ovo je Jozin recept.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja bih ako dozvolite odustao od replike i iskoristio svojih 10 minuta za diskusiju, pod uslovom da i kolegica Hadžiahmetović dozvoli da bude diskusija, a ne replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ
/mikrofon nije uključen/

DENIS BEĆIROVIĆ:

Dobro, 10 minuta, onda stići ćemo. Ja mislim da je zaista tema o kojoj danas govorimo važna tema i nema sumnje da BiH i ljudi koji žive u ovoj zemlji zaslužuju bolji ustav nego što imaju danas. Evidentno je, također nažalost, da dosta kasnimo na ovom poslu. I evidentno je da je i u Parlamentu ovdje, za razliku od tona kojim se razgovaralo dosad, potrebno mnogo više trezvenosti, smirenosti i mnogo manje tenzija kada razgovaramo o ovom pitanju. Ja mislim također da nema tog pitanja, niti te ankete, niti je dobro da postavljamo takva pitanja i takve ankete koje dovode u pitanje nezavisnost i suverenitet BiH. Mislim da ne trebaju nam uopšte takva zapaljiva pitanja i takve zapaljive ankete. Znamo svi šta se događa u takvim situacijama i odmah, recimo, takvo pitanje postavlja neko drugo zapaljivo pitanje svim građanima u BiH: Da li ste za ukidanje, recimo, entiteta u BiH?, pa bi se pitali kakav bi bio rezultat itd. Ali ja želim reći da nam svima zajedno to ne treba. Treba nam okretanje u potpuno drugačijem smjeru, ka onim pravim temama, a ne više ka zapaljivim temama.

Mi pred sobom danas imamo, i o tome govorimo, je li, Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH i predlagač je Klub SDA. Moram reći i primijetiti da predlagač ove tačke dnevnog reda, Klub SDA, ne daje baš ozbiljan ton ovoj raspravi sa činjenicom ... da natpolovična većina tog kluba, uključujući i predsjednika i zamjenika kluba, uopšte ne prisustvuju ovoj raspravi danas, ali o tom, potom. Doći ću ovdje do ove tačke 2., kaže se: 'Komisiju će sačinjavati po jedan predstavnik svake parlamentarne političke stranke.' Naravno da se postavlja pitanje šta je sa Ustavnom komisijom. Logično je da je ona pozvana da se bavi ovom problematikom. Drugo je pitanje koje mi možemo postaviti iz SDP-a: Kako to da najveće opozicione partije u Parlamentu nema u toj komisiji? Međutim, i to je demokratija, pod znacima navoda. Ja želim reći da SDP neće učestvovati u radu na promjenama Ustava koje trebaju da stvari vrata na nulu, pa čak i ispod nule. Kada aktuelna većina u BiH, parlamentarna većina ponudi tekst izmjena i dopuna Ustava BiH koji će biti Aprilski paket plus, SDP je spreman da se uključi u razgovore o izmjenama i dopunama Ustava BiH.

Međutim, za razliku od ljudi koji pripadaju parlamentarnoj većini, moram reći da pristupanje izmjenama i dopunama Ustava BiH nije samo pitanje i potreba donošenja novog ustava BiH. Ja bih rekao da je to pitanje odgovornosti prema građanima, narodima i prema ovoj državi. Kada to kažem mislim na sljedeće. Naime, da će se u ovom mandatu od 2006. do 2010. donijeti nova ustavna rješenja, to nije samo obećanje, da vas podsjetim, iz Pruda ili iz Banja Luke u 2008. godini, to je obećanje građanima BiH i to je, na kraju krajeva, tekst potpisanog sporazuma na bazi kojeg je formirano Vijeće ministara i aktuelna parlamentarna većina koja je kakva je takva je, ali još uvijek i danas postoji. Zbog toga bi ovo bilo bolje da stoji ovdje u naslovu, a ne Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH, već evo ja predlažem da to bude 'Odluka o pristupanju realizaciji programskih ciljeva šest političkih stranaka iz januara 2007. godine'. Dakle, postoji, druga je priča sada ko je od tih političkih stranaka izašao iz parlamentarne većine ili nije, ali to je zvanični sporazum koji je još uvijek na snazi i na bazi kojeg je i podsjećam da u tim programskim ciljevima i u tom sporazumu, između ostalog,

doslovce stoji: 'Donijeti nova ustavna rješenja koja će uspostaviti funkcionalnu i modernu BiH sa evropskim standardima'.

Dakle, da rezimiram, (i evo pola diskusije u odnosu na minutažu koju imam sam skratio), želim reći, dakle, nije ovo pitanje danas hoćemo li mi pristupiti ili nećemo, ovo je pitanje za šest vladajućih stranaka: Da li će realizirati ono što su potpisali kada su formirali parlamentarnu većinu na nivou države BiH?

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika Azra Hadžiahmetović i pauza nakon te replike.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja sam pokušavala da svoju intervenciju uklopim u Poslovnik, pa ne znam kako bi se zvalo. Imala sam problema s tim, ali sad stvarno znam da je replika, prije svega, na dobar dio diskusije kolege Bećirovića. Ja sam danas s pažnjom, kao što možete primijetiti, i cijeli Klub Stranke za BiH slušao ove polemike i rasprave o Prudskom sporazumu, Prudskoj trojci, realizaciji zaključaka Prudskog sporazuma, o različitim viđenjima učesnika u Prudskom sporazumu, o Domu naroda i Prestavničkom domu, o stanju u SDA, evo sad imamo i poziciju i opoziciju, pa pokušaj proširenja svega ovoga na šest, odnosno vladajuću garnituru i lidere šest političkih stranaka, i sve to pod nazivom Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava. Mi smo danas najmanje pričali o Ustavu. I mislim da ukoliko hoćete da, izvinite na izrazu, ofucate jednu dobru ideju, onda krenite u lošu, lošom realizacijom. I ja se bojim da ovakve priče i ovakve diskusije će nas zaista i dovesti dotle da ofucamo jednu dobru ideju. Neću reći čak ni dobru ideju nego zaista neophodnost i potrebu, jer ja se pitam nakon današnje polemike i zapaljivih tonova, krivih navoda, poziva na prošlost itd., šta ako mi ne donesemo danas 'Odluku o pristupanjima izmjenama Ustava'. Znači li to da mi nećemo mijenjati Ustav? Ja molim sve one koji su sa argumentom za usvajanje ove odluke i protiv usvajanja ove odluke da razmisle o onome što je stvarno na dnevnom redu.

I, evo, ja bih u tom smislu i predložila možda da razmislimo da sve ove inicijative, a imamo ih jako puno, a neke koje se kisele i malo duže vremena u ovom parlamentu, i odluke u novije vrijeme i inicijative i tako da zaboravimo možda i adrese odakle one dolaze, hajmo ih adresirati tamo gdje im je mjesto, u neko tijelo, ili Ustavnopravnu komisiju, pa neka nam oni predlože konkretno šta nam je činiti. Ili, i ako hoćete, da podržimo ono što je sinoć usvojeno u Američkom kongresu u Rezoluciji 171, u kojoj se poziva ..., je li, BiH na neophodnost ustavnih reformi, na hitnu ustavnu reformu koja će omogućiti Bosni da postane efektivna i efikasna u izvršavanju svojih domaćih i međunarodnih obaveza, posebno u vezi procesa pristupa EU i NATO savezu, pa neka se neko bavi načinom ili modalitetom kako da realiziramo ovo.

Dakle, molim vas da razmislite svi koji ste sa velikim žarom učestvovali u dosadašnjoj raspravi povodom ove odluke: šta može značiti ili kakvu poruku šaljemo ukoliko ne usvojimo ovakvu odluku, odnosno ukoliko neko bude protiv ovakve odluke, jednako tako, i predlagачe molim da razmisle o tome.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Evo pauza je, još samo da provjerim. Gospodine Križanoviću, jeste se Vi ovo prijavili za diskusiju i gospodin Kalabić za diskusiju. Ne, ne, pauza je, a je li ovo prijavljeno sad i za diskusiju. Jeste, i poslije pauze Kalabić, odlično.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta, nastavljamo raditi. Samo malo požurite, molim vas, već kasnimo. Evo, ja mislim kada gospodin Džaferović sjedne da imamo kvorum. Evo i jačih, gospodin Prodanović. Da nastavimo rad.

Dakle, ja kada sam pošao, ja sam registrirao nešto drugačiji spisak ovdje koji je bio na ekranima. Dakle, imao sam prijavljenog gospodina Dokića ako nije greška.

BRANKO DOKIĆ:

Nije greška.

BERIZ BELKIĆ:

Ali evo, vidite, Dokiću, neka je diverzija se desila pa Vas nema. Znači imam prijavljenog kasnije Kadrića. Novakovića vidim također ovdje nema, ako nije bila greška.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Eh, onda ćemo ovako ... Dakle, čim se čovjek makne, nešto se pokvari.
Gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

U jednom trenutku opravdane rezigniranosti rekli ste: e, hajte da nastavimo da gubimo vrijeme, pa sam razmišljao je li red da i ja dam doprinos tome. I evo, daću, ali ću probati da to bude u što manjoj mjeri.

Ja mislim da je svima ovdje, pa i predlagačima ako će biti iskreni, potpuno jasno da se radi o dnevno, kako bih rekao, dnevno-političkoj nekoj aktivnosti za koju se unaprijed zna kako će proći. Pozivanje na potpis trojice lidera partija koje čine najveći dio skupštinske većine, mislim da nije principijelno, da ne upotrijebim krupniju riječ, jer kada bi bilo principijelno onda bi te tri partije u najmanju ruku izašle sa takvim prijedlogom. Očigledno da one to nisu uradile i

mislim da nije ni uredu da jedna partija, od te tri, baštini, ako uzmete, dobar rezultat koji su ostvarile ove tri. Iza tog dobrog rezultata treba da stoje najmanje te tri partije i još da ubijede jedan dio te skupštinske većine da bi uopšte ovo bila ozbiljna priča. I, postavlja se vrlo otvoreno pitanje koje je kolegica Azra postavila, evo ja ću ga samo podvući: Šta znači ako mi ovo danas odbijemo, a najvjerovatnije da ćemo odbiti, znači li to da smo mi odustali od bilo kakve inicijative o ustavnim promjenama?

Stoga je moj apel predlagačima da radi opšteg interesa, a ne radi dnevno-političkih nekih poruka, oni sami povuku ovaj svoj prijedlog, da nas ne dovode uopšte u situaciju da se o njemu izjašnjavamo i da se to vrati u onu proceduru razgovora kako je već bila započeta, uz evo jednu moju sugestiju, dodatnu, da i u toj započetoj proceduri preko učestvovanja svih partija, na način kako je u Kolegiju započeto da se radi, da se u definiciji okvira razgovora o promjenama vodi računa o tome šta je to moguće da napravimo. Da napravimo sada jedan korak dodatni po ovom pitanju, relaksiramo ove političke odnose, stvorimo uslove za veće povjerenje i, uostalom, moram da vam kažem jedan moj lični utisak, a to je i stav PDP-a čiji sam ja ovdje poslanik, jedna stvar a to je usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim slobodama i pravima je svojevrsni talac naših krupnih prohtjeva kada su u pitanju ustavne promjene. Čini mi se da postoji konsenzus evo u ovom parlamentu da je to potrebno da uradimo. Pa zašto onda ne krenemo tim putem i eventualno da vidimo oko čega se još možemo dogovoriti i to u ovoj predizbornoj godini uradimo. Sve drugo, bojim se da će nas dovesti do toga da ćemo moći reći da smo se o sebi zabavili a, kada se o sebi zabavimo, onda nećemo ništa napraviti. I, još jednom ponavljam, moj apel je i zbog ovoga sam se i javio, volio bih da je to bilo ranije – predlagačima da oni sami povuku ovaj svoj prijedlog i daju puni doprinos jednom širem ili, da kažem, svepartijskom dogovaranju oko toga kako ići u ove promjene.

BERIZ BELKIĆ:

Remzija Kadrić.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Vidio sam da si bila za diskusije, pa si u zadnji čas se predomislila.

Aza Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dragi gosti, dame i gospodo, ja bih zapravo, na neki način, htjela da kažem komentar na ovo što je rekao kolega Dokić i zapravo, na neki način, pokušam da pomognem i da pojačam specifičnu težinu nekih stvari koje je rekao, naravno sa nekim se i ne slažem. Ja bih zapravo rekla da je ovaj konsenzus o potrebi ustavnih promjena nešto čega smo mi svi apsolutno svjesni i da bismo, na neki način, iz ove tačke dnevnog reda mogli da izađemo tako što bih ja zapravo predložila jedan zaključak povodom ove tačke, koji bi glasilo:

'Odlaze se odlučivanje o Prijedlogu odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH i odluka se prosljeđuje Ustavnompravnoj komisiji da od svih ranijih inicijativa i ranijih zaključaka predloži model pristupanja ustavnim promjenama Ustava BiH.'

Ovim bi na neki način mogli da, respektirajući potrebu pristupanja ustavnim promjenama i eventualnim prihvatanjem ovog zaključka, znači prosljedimo našoj mjerodavnoj komisiji sve dosadašnje inicijative, sve dosadašnje zaključke, uključujući i ovu odluku i time bismo napravili jednu kompilaciju dobrih namjera i spoznaja o potrebi ustavnih promjena.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Vraćamo se prijavljenim za diskusiju.
Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću nastojati da budem potpuno kratak u ovoj svojoj diskusiji. Ja ću poći od pretpostavke da Odluka o pristupanju izmjenama Ustava BiH nema nikakve veze, mada se često pominjalo, nekoliko puta je ovdje i Džaferović pominjao da je ona u direktnoj vezi sa ovim Prudskim dogovorom. Dakle, ja ću poći od pretpostavke, od uvjerenja nekog na osnovu ovih diskusija koje smo imali do ručka da ova odluka nema nikakve veze sa Prudskim sporazumom i čak štaviše na osnovu ovih diskusija da postoji Prud, zaista postoji Prud, ali da ne postoji nikakav 'Prudski sporazum'. Dakle, da je nešto tu prilično ovako problematično. Ja sam, kada sam jednom i prije toga tražio raspravu oko tog tzv. Prudskog sporazuma da se vidi da ovdje ljudi dođu da kažu da li zaista ... su oni u Prudu išta potpisivali, da li je bilo ikakve tu neke zajedničke izjave ili nije i, evo, danas sam uvjerenja da zaista je ovo sve upitno, i postojanje takvog sporazuma i uopšte bilo kakvog dogovora. Prema tome, ali poći od pretpostavke, dakle ja polazim od toga da ova odluka Kluba poslanika SDA koju je potpisao Bakir Izetbegović da je ona jedna potrebna stvar i ovo je tema o kojoj treba da ovaj dom raspravlja i da donosi odluke. Iz tih razloga ja smatram da, evo, ... određene amandmane na ovu odluku, mislim da bi bilo dobro da u tački 2. ove odluke u kojoj stoji da se formira komisija koja će uraditi tekst amandmana na Ustav BiH ili da se doda riječi, ili da predloži novi tekst Ustava BiH. Dakle, ako bude neka saglasnost, spremnost i u ovoj komisiji da se ponudi i jedna alternativa osim amandmana i da se ponudi jedan novi tekst Ustava od strane te komisije.

Pored toga smatram da evo već ako hoćemo uključiti narod i narod treba da se o ovim stvarima pita, a pogotovo kada je Ustav, da se iza tačke 3. doda nova tačka 4., ove bi se ostale tačke pomjerale, pa bi moj prijedlog ove nove tačke 4. glasio:

'4. Komisija će prilikom izrade teksta amandmana ili novog teksta Ustava uvažavati mišljenje i stručnjaka, te nevladinih organizacija, javnih ustavnova, uključujući učešće međunarodnih eksperata iz EU, Vijeća Evrope, Venecijanske komisije, a posebno stručnu pomoć i ekspertska mišljenja iz SDA.'

Mislim da bi na takav način ova odluka ... imala jednu svoju punu cjelinu.

Kada su u pitanju ovi prijedlozi ili razmišljanja oko ovih anketa i izjava o tome šta bi narod trebao da o ovoj kompletnoj priči dadne svoje mišljenje, šta je ovdje važno napomenuti. Dakle, samo da se prisjetimo da je krajem 1991. godine ovakav neki anketni listić ili, u stvari to je bilo više kao neka izjava, plebisticarna izjava koju je SDS ponudio krajem '91. godine o tome gdje bi Srbi trebali da žive i onda ... rezultati tog plebiscita su poznati. Šta je ovdje važno napomenuti? Važno je napomenuti dakle da SDS ne obnavlja takvu priču; a što se tiče SNSD-a, tu mislim da neće biti nekih posebnih problema. To je stvar koju SNSD, ja sam ubijeden, neće na toj priči da insistira osim danas.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Imam poslovničku intervenciju, samo jedan tren, poslovničku intervenciju gospodina Bajazita Jašarevića.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedniče, htio sam da predložim u ime Kluba SDA da ovaj zaključak koji je profesorica Alajbegović iznijela dopunimo:

'Prekida se rasprava, odluka se dostavlja Ustavnompravnoj komisiji, i odlaže izjašnjavanje, a da se na temelju svih dosadašnjih inicijativa predloži model ulaska u ustavne promjene.'

Da li je moguće da se odmah o tome izjašnjavamo?

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Što se mene tiče vrlo rado, da Vam pravo kažem, kada je riječ o sadržaju raspravu, međutim imam prijavljena četiri čovjeka, odnosno pet, i ne bih želio da napravim, na neki način, situaciju izuzev ako ljudi sami mi ne kažu da odustaju i onda bismo stavili ovaj prijedlog zaključka na glasanje.

Po mojoj evidenciji je sada na redu prijavljenih gospodin Novaković. Vidim da niko ne daje signal da je spreman odustajati. Dakle, gospodin Novaković je po mojoj evidenciji, onda ide ovo što vidite na ekranu.

Gospodin Novaković. I jedan što se ne vidi, to je gospodin Lozančić koji se meni najavio.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću dati doprinos da ne gubimo puno vremena ovdje. Znači, vrlo kratko ću samo podvući nekoliko stvari.

Naime, ja ne mislim da ... imam bilo kakav problem kada se radi o glasanju o ovoj odluci tako da meni je svejedno da li je SDA povukao odluku ili je ona bila na glasanju. Ja mislim da rezultat toga, bar iz ovoga što sam do sada vidio – je isti. Evidentno je naravno da i SDA, odnosno predlagач ove odluke nije mnogo ubijeden da ova odluka može dobiti podršku i o tome

govori i ovaj posljednji prijedlog, znači da se prekine diskusija i da se usvoji zaključak naše kolegyně Alajbegović.

No evo, ja ću nekoliko, zaista, nekoliko vrlo kratkih rećenica. Prvo mislim da smo danas možda i previše u nekim stvarima ovu priču oko Ustava odmakli od same ove odluke. Pa smo, između ostalog, došli do toga da vidimo da li treba da usvajamo danas Rezoluciju koja je usvojena u Američkom kongresu, pa treba li danas da podržimo Rezoluciju koja u principu je rekla da treba prići ustavnim promjenama ovdje a što, čini mi se, nikada nije ni bilo sporno ovdje. Nismo se sporili oko nekih drugih stvari, a ne oko potrebe da se ovim promjenama priđe. Naravno, pitanje težine ove odluke, znate kada bismo mi ovdje donijeli odluku, recimo, 'Rezoluciju o proširenju rezervata u SAD-u' – da li bi Kongres SAD raspravljao o tome i donio neke zaključke. Dakle, mi imamo ovdje svoj proces koji trebamo voditi neovisno i nezavisno od ovakvih rezolucija, naravno, nastojati da on uspije, a ne da se vodimo brigom drugih i da na kraju ne uspije proces.

Ja sam iz ovih rasprava do sada mogao uočiti nekoliko stvari. Pa, između ostalog, uočio sam da je sam predlagač, na kraju krajeva, rekao da ovim želi provjeriti iskrenost svih onih koji su stavili svoj potpis na dokument. Dakle, nije ni njegova namjera da ovo bude usvojeno, nego da se provjeri iskrenost.

Drugo što sam uočio je da više nikome nije jasno šta je ko potpisao. Evo, iz SDA tvrde (i ja znam da je to tako, jer imam taj dokument ovdje) da je stav 1., odnosno član 1. njihove odluke u potpunosti prepisan i potpisan od strane trojice lidera. I to je tačno i tu kolegyně Marković nije u pravu da se ne govori o ... BiH i srednjim nivoima vlasti. Znači, nije to tako. Jeste to potpisano. I, jedino što nije, a Dom naroda usvojio, jesu ona ostala ustavna pitanja. Kada to pogledam, nije mi jasno zašto je uvažena kolegyně iz Doma naroda povukla svoju saglasnost na odluku koju je donijela. Naime, ako je predsjednik stranke potpisao to, očito da je ona iskazala jednu političku naivnost pa je mislila da je sve što predsjednik potpiše dovoljno da se to glasa. Dakle, trebala je, nije dovoljan potpis, nego je bilo potrebno ... i da se malo raspita oko stavova samog predsjednika stranke.

Ali evo, najvažnije od svega je u ovom momentu danas da ni SNSD ali ni ostale kolege koji su diskutovali ovdje iz RS-a nemaju namjeru da podrže ovo. Ne brine mene, naravno ne želim da budem talac izbora u SDA, mislim da ni ne mogu biti, pa ni ovaj proces ne može biti talac SDA, jer mene mnogo više brine da ja ne postanem talac onog jednog potpisa na ovom dokumentu. I to je ono što mene brine ovdje, i ne samo ja nego čitava RS. I, zbog toga mi je drago što je SNSD odustao od tog potpisa njihovog predsjednika. Ja izražavam zadovoljstvo što više taj potpis ne vrijedi i što danas praktično se sve prebacuje ovdje na nas, odnosno na ovaj dom koji je, između ostalog, predložio onaj zaključak ili usvojio zaključak na prijedlog gospodina Križanovića da se formira ova radna grupa.

Mislim da, kako god da glasali o ovome, mi nećemo promijeniti sudbinu tog zaključka. Taj zaključak će ići svojim tokom. Dakle, podržali ili ne podržali ovu odluku, način formiranja te radne grupe će biti onakav kakav se mogne dogovoriti. Očito je da mi danas ne možemo to dogovoriti. Kada kažem mi, mislim na dva doma, odnosno na kolegije dva doma, i da imamo problem. I, ja ni ne mislim, neće se vjerovatno kolega Raguž ... složiti sa mnom, ali ja ni ne mislim da je čak ni u tom dogovoru sudbina ustavnih promjena. Ja mislim da sudbina ustavnih promjena u ovoj zemlji je ne samo u rukama nas nego u rukama i nas, ali prije svega ipak lidera

političkih partija i, naravno, međunarodne zajednice, odnosno jedinstva međunarodne zajednice na tom procesu koga do sada, sasvim dobro znamo, nije bilo.

I na kraju, završiću. Nisam ništa naravno pomogao, niti da se usvoji, a vjerujem da nisam odmogao ni da se ne usvoji ova odluka sa iznošenjem ovih nekoliko stavova. Ja neću podržati dakle iz ovih razloga o kojima sam govorio, neću podržati ovaj Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava, ali i dalje stojim na poziciji da ono što smo mi počeli trebamo na neki način završiti ili konstatovati da ne možemo naš zaključak ispoštovati, obavijestiti Parlament da to nismo u stanju, da otvorimo neke druge procese, jer svi sada praktično čekaju završetak toga, ili to privesti kraju i početi sa ovim poslom. Nije dobro ako taj zaključak bude bio na onom mirovanju jedno duže vrijeme, jer praktično sav proces će i stajati čitavo to vrijeme.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ništa nije u mirovanju, sve je u kretanju, gospodine Novakoviću, pa i ovaj zaključak SDP-a, ali bih zamolio ove sljedeće najavljene govornike da ne najavljuju mi pomoć i u vremenu i u sadržaju.

Dakle, Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, razmatrajući ovaj Prijedlog odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH u jednom momentu sam shvatio da je ova tačka dnevnog reda našla svoje mjesto iz razloga što se to uklapa u programske ciljeve većine koji danas čine ovaj parlament. Istina da je to treća tačka u programskim ciljevima i mislio sam da ozbiljno shvataju šta je ovdje prvo reformsko, pa šta sve ostalo drugo. Po meni lično, da bi ono za šta se zalažemo da BiH što prije nađe svoje mjesto u EU da bi sproveli te reformske zakone kako ne bi kršili ustave, kako entitetske, tako i državni Ustav, neophodno je naći rješenje, ustavno rješenje koje će jednostavno se uklopiti u sve ovo. Bojim se da ti ciljevi i ova tačka, treća, koja se našla na ovim programskim ciljevima, i ovo danas što se dešava u Parlamentu BiH, nisu samo neki politički marketinzi koji, evo, do oktobra ako se nešto ne uradi, iza oktobra imaćemo izbore i ponovo ćemo imati u BiH neizvjesnu situaciju. Imaćemo sve više onih koji će naći prostor za mito, korupciju, krađu, pravljenje budućnosti svojoj djeci van BiH, a BiH stavljati u jednu poziciju u kojoj svega ima, samo pravde nema.

Za razliku od mojih kolega, ja se slažem sa ovom većinom koja je potpisala ove programske ciljeve, a posebno kada je u pitanju ova ustavna promjena. Možemo mi reći da mi nismo ušli u proces ustavnih promjena i pričati javnosti da nismo, mi jesmo. Šta smatramo da smo Amandman o Brčko Distriktu zaista napravili jedan amandman, pa mi smo uveli novi član, mi smo već počeli da mijenjamo Ustav. Šta čine razni zakoni, okvirni, koji se donose? Čine kršenje Ustava, i jednog i drugog, i mislim da nas dovode u još konfuznije stanje. Iza toga se krije ono: Šta želimo zaista mi od svega toga? Da li želimo da napravimo neki ustav koji će biti ustav za one koji u nekoj budućnosti, da li bliskoj ili daljoj, koji ne žele da žive ovdje i ne žele da njihova djeca žive ovdje i da ovako drže ovaj Ustav u neizvjesnosti ili žele da budućoj generaciji i u budućnosti naprave ustav koji će biti ustav garant za sva tri naroda i obezbijediti im siguran život na ovom prostoru. Ovdje niko nema protiv ništa, neko je na početku rekao, suvereniteta BiH.

Ali ovdje je očito problem član I. Ustava o kome treba da razgovaramo otvoreno, ovdje je očit problem razgovora koji se odvijaju za javnost navodno voljom političara sa ovog prostora, a u suštini voljom krugova neke međunarodne zajednice koja pravi nešto što i ona sama misli, a ne zna šta hoće od ove zemlje. Ovu zemlju mogu da naprave samo oni ljudi koji žive u njoj, samo oni ljudi ... koji budućnost svoje djece vide na ovom prostoru, ma koji kraj BiH se zvao i kako se zvao. Da li se zvao Federacija, da li se zvao RS, da li se zvao neki treći naziv, ali u suštini je da se oni dogovore.

Ovo je pitanje dosta dobro za politiziranje a mislim da nemamo pravo da politiziramo sa ovim pitanjem. Da je sreće da smo o ovom pitanju razgovarali odmah poslije potpisivanja Dejtonskog sporazuma, odmah neke stvari preuzeli u svoje ruke i napravili Bosnu, onu što često govorim da ono što se desilo na ovom prostoru, da ona bude takva, u kojoj, poslije ovoga rata, ne smije biti pobjednika ni pobijeđenih, u kojoj niko neće osporavati BiH kao suverenu, ali isto tako nema pravo niko da osporava suverenitet jednog, drugog, trećeg naroda, koji živi u ovoj zemlji, i da definitivno sjedne i da se dogovori kako taj suverenitet može da se osigura da je on siguran, da funkcioniše BiH, a i da je on siguran u svojoj kući. Jednu mjesnu zajednicu čini niz kuća. Svaka kuća je suverena, a niko je ne može da razgradi. Zašto i BiH ne može da čini niz nekih autonomija u kojoj će imati on neku kakvu-takvu sigurnost.

Hoćemo li dozvoliti da dođemo u naredne izbore, ali opet uz zahvalnost međunarodne zajednice. Nikada je neću izbaciti iz svojih usta, jer ona je kriva za sve ovo. Ona dozvoli ono što danas traži od ovih ljudi. Ona je dozvolila da kaže da se može da otcijepi dio teritorije, ona je dozvolila pojedinim političarima da kažu suverena je, jedinstvena, bez ovog entiteta, bez onoga. Ako iskreno misli dobro prema ovom narodu i prema ovoj bijedi i sirotinji, onda treba da kaže, gospodo, ni jedni ni drugi to ne možete da kažete kao što ne može ni najmanji političar da to izgovori. Mi smo svjesni da je se za to kažnjavalo. I ono što navodi mene kao čovjeka da danas u OHR-u sjede ljudi koji su nastavili kontinuitet svojih prethodnika, koji su sa nekim političarima potpisali neke akte u kojima su preuzeli kako će da izgleda BiH, samo što mi to ne znamo.

Mislim da je vrijeme najozbiljnije da se uđe u sve ovo. Najlakše je reći mi nećemo. Hoćemo li ostaviti djeci da to riješe? Oni će najmanje toga moći riješiti, a najveća obaveza je naša da to uradimo. Moj prijedlog i prijedlog stranke iz koje dolazim jeste da Bosna, u odnosu na 2001., znači prije početka rata, treba da bude takva, s obzirom da je bilo žrtava, s obzirom da ljudi odgovaraju po raznim osnovama, što u Hagu, što u Sarajevu, što će trajati niz godina, da bude tako uređena da nema pobjednika i pobijeđenih i da bude garant za sva tri naroda. Tada reformski zakoni za ovu zemlju moći će da se riješe na jednoj skupštini. Na ovakav način kako se propagira i narodu baca prašina u oči mi ćemo nju rješavati, Ustav ćemo mijenjati amandmanima – nikada nećemo završiti sa reformskim zakonima, doživjećemo raspad Evrope, a BiH neće biti ni blizu vrata onako kako govore.

Evo toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Jel' to, Jozo, u zadnjoj sekundi?
Replika, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Nije replika nego ispravka krivog navoda i poslovnička intervencija.

BERIZ BELKIĆ:

Izvinjavam se, ispravka krivog navoda i poslovnička intervencija.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Al' nema ... ovdje, ima samo dugme za repliku.

BERIZ BELKIĆ:

Uredu je, uredu je.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, prije rata nije bilo 2001. osim ako Vi možda ne mislite na neki rat između 2001. i 2009., utoliko ispravka krivog navoda.

A drugo, Vi ste dobar dio diskusije posvetili i krivici međunarodne zajednice ovdje. Pred nama je Prijedlog odluke o ustavnim promjenama. Ja mislim da Vaše kvalifikacije samo zbog toga što to nije na dnevnom redu neće izazvati replike, inače molim da se rukovodimo jel' Poslovnikom i da raspravljamo o onome što je na dnevnom redu. Međunarodna zajednica nije kriva za ono što je ovdje. Upitajmo se mi ko nam to iz međunarodne zajednice brani da promijenimo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, Slavko Jovičić u svoje i u ime Drage Kalabića. Iskoristi vrijeme, nema Drage.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hadži Jovan Mitrović, replika.

BERIZ BELKIĆ:

A ja se izvinjavam, Slavko. Gospodin Hadži Jovan Mitrović, replika.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Poznato je nama da je Jugoslavija postojala 2001., da su postojali svi ovi narodi širom tog prostora, i u Srbiji, i u Sloveniji, i u Hrvatskoj, i u BiH, i Makedoniji, ne 2001. '91., izvinjavam se, izvinjavam se, da, to je krivi navod, da, da, izvinjavam se, ... da je postojala Jugoslavija u kojoj smo imali šansu da jednostavno živimo i da se kao ljudi razidemo. I nemojte me samo ubijediti da smo se razišli zato što Marko, Huso, i ne znam ko treći, nisu uspjeli da se dogovore, a da nije bilo četvrtoga iza, koji su harali ovom teritorijom da jednostavno nađu negdje gdje je bolje igrati igranku u tuđem dvorištu nego u svom.

Ovoga trenutka postala je BiH nešto na principu te Jugoslavije. Zato i govorim da Ustav je jako bitan za ovu BiH, da ne bude ona neki opit u nekim narednim globalnim kretanjima koja će se desiti, htjeli ne htjeli, sa nama ili bez nas. Nas niko ne pita, znamo da svi ratovi koji su se

završavali su završavali se pred velikim silama. Iz tog razloga, Ustav je jako bitan, u Ustavu dobro zagaranтовati te stvari, obezbijediti sigurnost svima, i to je ključ svih ostalih reformi. A izvinjavam se za ovo, to je lapsuz bio 2001., da.

BERIZ BELKIĆ:

Najmanji je problem godina.

Ja se, gospodine Jovičiću, nadam da si ti dobio saglasnost od predsjednika Kluba da ga izbrišeš sa prijavljenih, ali evo diskutuješ i imaš i njegovo vrijeme.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dobro ste procijenili, ja sam ga samo isključio, jer sam strahovao da ne dođe pa će mi uzeti vrijeme.

Dakle, prošle sjednice sam molio kad imamo ovakve teme, a ovo je jedna od najozbiljnijih, zašto se predstavnici, šefovi klubova nisu saglasili oko jedinstvene platforme prijedloga, nego je ovo sad prijedlog samo jedne stranke, a govorilo se o Prudu, o trojici lidera. Pa, čak da je tamo sve definisano da mi danas moramo o tome glasati kao što nam dođu neki zakoni od Visokog predstavnika pa ne možemo riječ promijeniti, ni zarez, šta bismo mi dobili ako nemamo u ovom sporazumu Stranke za BiH?

_____?
/mikrofon nije uključen/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Tako je, naravno. Šta bismo mi dobili ako nemamo opozicije? Šta bismo mi dobili ako nemamo HDZ-a i jednog i drugog, a nadam se ujedinije se, evo govoriću o jednom? Šta bismo mi dobili ako nemamo 20, pa sad se ujedinjujemo svi, naravno ujedinjujemo se, šta bismo mi dobili ako nemamo 29 poslanika da izglasamo ovo sutra, šta god da je?

Dakle, uvaženi predsjedavajući, molim Vas da mi omogućite i neću tražiti da udaljite gospodina Prodanovića da se ne smije, jer je više red.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Prodanoviću, molim Vas dozvolite da poslanik Jovičić govori nesmetano.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala vam lijepo. Bilo bi nekulturno da se ja direktno okrećem pa da ga upozovam već drugi, treći put.

BERIZ BELKIĆ:

Nemojte se okretati njemu, ja ću se ...

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala Vam lijepo na pomoći, ali sam zaboravio reći da ja Vam neću pomagati nego ću odmagati, ne Vama lično kao predsjedavajućem nego kao Parlamentu. Jer dosta je floskula još da pomažemo, a svi odmažemo. Evo, da se ja izjasnim, da sam direktan.

Dakle, ovo je najozbiljnija tema. Nitko ne treba biti u iluzijama da će doći do izrade novog ustava. Da će Rezolucija Američkog kongresa, Evropskog parlamenta, a svakodnevno takvih rezolucija ima bezbroj, riješiti pitanje unutrašnje ustavne strukture BiH. Neće, a ni podržavam recimo anketu, a ni jedna anketa ne treba nama kad mi znamo, ne znam procenat, ali evo reći ću, neću pogriješiti – ogroman broj Srba hoće samostalnu RS, ogroman broj Bošnjaka hoće unitarnu BiH, bez RS-a. Ne govorim u ime Hrvata, jer moram reći, njima ne valja ni jedno ni drugo. Oni neće ni RS, niti joj valja ovakva BiH. Šta ćemo sad u Bermudskom trouglu? Pa sad ... matematika: hipotenuza nad katetama u Bermudskom trouglu, ni tamo, ni vamo. Nema ni Pitagore.

Dakle, ja vas molim i uvijek plediram ovdje i tražim da budemo iskreni jedni prema drugima. Ovu ideju gospodina, ne Izetbegovića, nego Kluba SDA – zašto niste usaglašavali sa ostalim klubovima, sa gospodinom Živkovićem, sa gospođom Hadžiahmetović, gospodinom Belkićem i da ne nabrajam ostale predstavnike. I tamo da ste se barem malo dogovorili kako bi to trebalo izgledati, hoće li to voditi Ustavnopravna komisija ili ćemo osnovati novu komisiju, predstavnici svih stranaka, i onda izašli. Nego, imam osjećaj da se ovdje neko utrukuje svaki put kako će izaći sa novom idejom, a zna u startu da neće dobiti podršku, nego je važno izaći sa inicijativom, sa idejom, sa prijedlogom zakona, sa obilježavanjem ovog i onog, i kasnije, kad to neko osporava, ovi su, kaže, protiv BiH. Nismo, ljudi, protiv BiH, svaki put vas upozoravam, ali jesmo na način kako se misli napraviti, pa nije ovo posao ad hok.

Dobro su danas mnogi rekli: ovo pravimo za budućnost naše djece, a ne da oni nama prave, jer prošlost nam niko ne može napraviti, ona je prošla. Dakle, da ne idem dalje, molim vas, i vas kolege iz stranke SDA, nemojte se razočarati što ovo neće biti prihvaćeno, ali evo prostora da se dogovorite sa gospodinom Živkovićem i pustite više Prud. Pruda više nema, sve je na nama sada prebačeno ovdje. Ja prvi ne bih to nikada prihvatio ako nema Stranke za BiH jer bi džabe trošili posao, džabe vrijeme gubili, ne možemo bez nje dobiti podršku. Jel' tako profesorice? Pa naravno. Kad je Remzija Kadrić onako, uvaženi kolega, govorio u ime RS-a i SNSD-a, hvala lijepo, ja ću sad podržati Stranku za BiH. E, to su partijski odnosi, a ne napadi.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Naravno. Ne, ne, ni govora. Dozvoliću ja da Vi mi sugerišete, jer neću se nikada na Vas ljutiti, ali na kolegu koji stalno ima običaj ljutiću se.

Dakle, da završim, hajmo ovo vratiti kako je moguće riješiti. Ovdje, gospodo iz stranke... SDA, nemate sagovornika drugog osim gospodina Živkovića, gospodina Kalabića. Ja bih volio da sam ja umjesto jednog od dvojice, ali evo nema šanse. Ovdje nemate sagovornika drugog

osim gospodina Belkića i profesorice Hadžiahmetović, pa idemo dalje, gospodina Lozančića, gospodina Jukića, da ne zaboravim, nemamo ove iz 1990 ni jednog, i njih. Tu je Novaković.

_____ (?)
1990

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Tako je pravi naziv, ja pravi naziv citiram, znam ja da je to hiljadu, ali pravi je naziv 1990. Ne želim da vrijeđam.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Lazo Prodanović je za lokalnu zajednicu, kad budemo niži nivo rješavali. Dakle, ovo je, ljudi, ozbiljna tema. Hajmo ovako raditi, ja vas molim: ostavite ovo i sjedite vi predstavnici i definišite kako bi to moglo, a ne da naš dom donese ovako, tamo oni u Domu naroda uradili onako, pa će uraditi drugačije, jer ne mogu onako, pa neće biti ni onako ni ovako, i mi smo, opet se vraćam, u Bermudskom trouglu. E, hajmo biti u pravcu negdje i da imamo cilj, a ovdje smo krenuli bez cilja. Nemamo čak ni startne pozicije. Ne možemo trčati sa sredine trke, moramo krenuti od nečeg. A evo, nemamo od čega. Ovo nije, ljudi, polazna osnova da krenemo u ustavne promjene. I zato vas molim, vratite ovo, sjednite vi, definišite kako bi to moglo izgledati i onda ćemo preuzeti odgovornost, a ne stanje. Zaklinjemo se ovdje da mi preuzimamo odgovornost. Za šta? Politička odgovornost je alajbegova slama. Ovdje ni najveći lopovi, kriminalci i mafija ne odgovara ni za šta. I sad ćemo mi odgovarati nekome. Kome? Što će mi neko danas opsovati pet puta pokojne roditelje? Ništa ja time, pa neću se čak ni naljutiti, pokoj im duši. Ali kakvu odgovornost ću ja drugu snositi. Neće mi smanjiti ni ovaj parlament platu za 2%. Neće nikom ako mi sami ne donesemo odluku, a moraćemo donijeti, i to zbog ove recesije.

I, završavam, jedini način jeste, gospodo, da se na ovaj način dogovorite i da zajedno izađete vi koji nas predstavljate – jer ste vi naši šefovi – sa prijedlogom, a mi ćemo onda vas podržati. I da odmah znate da neću uvijek ni svoje šefove podržati ako je to usmjereno protiv interesa RS-a i srpskog naroda.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da nastavimo. Imam još prijavljenog gospodina Niku Lozančića. Slavko, ti nisi dobro vidio koliko se predlaže, 10%, nije 2%, za ovu istražnu komisiju, imamo 10%.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Ja Vam neću obećavati ni da ću Vam pomagati, ni da ću Vam odmagati. Sami zaključite nakon mog istupa u kom pravcu je išla moja rasprava. Moram reći, iako sam imao jedan koncept pripremljen rasprave, da ću krenuti od kraja izlaganja uvaženog zastupnika Jovičića.

U nekoliko navrata pa i pri kraju same raspave konstatirao je da se radi o vrlo ozbiljnoj temi i uistinu izmjena, promjena, a donošenje, uljepšavanje itd. Ustava u svakoj zemlji je vrlo ozbiljna tema. Sasvim drugo je pitanje koliko smo mi ozbiljan sastav da se bavimo takvim ozbiljnim pitanjima, ali to nek' svak' za sebe zaključi koliko jesmo. Jesmo li uistinu spremni da se bavimo ozbiljnim pitanjima?

Namjera Kluba SDA, pošto je ovo njihov prijedlog, evo ja ću vrlo korektno reći – pošto je uvaženi kolega Džaferović obrazlagao prijedlog Kluba – uvaženi kolega, hvala Vam što ste preuzeli i moj dio posla, pa ponudili ovo. Ja želim reći meni je vrlo bitno da u ovome što ste Vi napisali nije dodato ništa, niti je izostavljeno išta što je i moj predsjednik stranke potpisao kao neku inicijativu. I meni je sasvim dovoljno. I ja moram isto tako reći da ne preispitujem potpise svog predsjednika, ali se trudim da prije nego što potpiše bilo šta skupa s njim dogovorim se šta bi mogao, a šta ne bi mogao potpisati. I on to nije potpisao u ime svoje osobno i personalno, nego je potpisao u ime naše stranke, tako da ono što je potpisano za nas je neupitno, a mislim da je, na kraju krajeva, i racionalno.

Počet ću od pitanja kako su nabrojana ovdje. Izmjene Ustava BiH treba da se odnose na: usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda s dodatnim protokolima. Pitanje nadgradnje treba li ili ne treba? Ne želim vas podsjećati da imamo sporove, da imamo tužbe naših građana pred sudom u Strazburu, da imamo apele naših agenata, dolazimo u nekakve nagodbe kako sud u Strazburu ne bi konstatirao ono što mi svi znamo, a to je činjenica da mi ovdje žestoko Ustavom kršimo ljudska prava svojih građana. I to je bilo i na Povjerenstvu za ljudska prava, čiji sam ja član. Ja sam bio protiv bilo kakvih nagodbi. Pošto nama očigledno nije dovoljno to što svi znamo, znači svijest da mi svjesno ustavno kršimo ljudska prava svojih građana, pa nek nam i sud u Strazburu kaže, evo će to još jedna u nizu međunarodnih institucija, evo sinoć je to bio Američki kongres. Ja sam u komentaru, jer su me novinari pitali kako komentirate to, pa sam rekao evo čitav svijet je skonto da mi trebamo ući u ustavnu reformu, samo je pitanje kad ćemo mi skontati to. Možda ćemo danas, možda nećemo ni sutra, Bog dragi zna. Nekad će neko u ovoj državi skontati da su nama ustavne reforme uistinu nužnost, neovisno jesu li tu inicijativu potpisali trojica, petorica, jedan lider, potpuno neovisno od toga ako mi sami nismo kao pojedinci, kao građani, kao zastupnici, kao predstavnici različitih političkih stranaka svjesni da ova država uistinu sa ovakvim uslovom teško funkcioniše. To ću ilustrirati kroz nekoliko primjera.

Sljedeće pitanje: nadležnosti države središnjih i lokalnih nivoa vlasti. Šta je problem? Problem je što mi na svakoj sjednici izgubimo po pet sati svađajući se ko je za šta nadležan. Je li tako? Je li država uzima ovlasti entiteta ili ne uzima? Na svakoj sjednici, nema sjednice na kojoj se ne svađamo oko toga. Zašto to? Da imamo precizno u Ustavu definirano, precizno šta su tačno nadležnosti tih srednjih nivoa, kako smo je nazvali, i kantona, a šta nisu, šta su državne, mi oko toga ne bi imali potrebe raspravljati ovdje. Mi smo uistinu samo raspravljali ono što je nadležnost. Međutim, pošto je to vrlo neprecizno, konfuzno, nejasno, može se na različite načine tumačiti, onda ovisi kakva politička volja dominantna se brani ili osporava jedan ili drugi pristup.

Znači, ima potrebe da mi radi sebe, radi budućnost, preciznije definiramo zašto je ko nadležan. Zašto je još to bitno? Uvaženi kolega Jovičić je rekao: kakva odgovornost, kome ću odgovarati, zašto? Kad ne znamo ko je zašto nadležan, onda nema ni odgovornosti. Pa ćemo mi svi govoriti kako nismo odgovorni za teške socijalne prilike ovdje, sve razine vlasti, kako nismo odgovorni za ovo, kako nismo odgovorni za ono, ali ćemo tražiti za se ovlasti tamo gdje bi to bilo eventualno nešto afirmativno. I to se događa svaki dan, i to, za razliku od nas u ovom parlamentu, naši građani vide itekako dobro i nije čudo što vrlo često, odnosno vrlo rijetko se pohvalno izražavaju o učincima i radu ijedne institucije vlasti u BiH. Znači, ne samo nas, nisu zadovoljni ni s kim. Znači, ja nisam čuo do sada ni jednog, ni jednu anketu u kojoj je jedan građanin izašao pa rekao, naša vlast u općini odlično funkcionira ali ove druge su loše. Naša vlast u kantonu dobro funkcionira, ali ove druge su loše. Naša vlast u entitetu je savršena, al' ove druge su loše. Čuo sam samo vlast ne radi, vlast ne valja, vlast je neracionalna, vlast je nefunkcionalna. E sad, možda vlast nije ni kriva. Ja često puta kažem da u ambijentu kakav je ovaj naš ustavni ambijent vrlo je upitno koja je to vlast, jer mijenjale su se različite vlasti dosad. Nažalost, evo nismo imali nekakvih spektakularnih pomaka, bez obzira personalno, stranački ko je u određenim razdobljima obnašao vlast.

Funkcionalnije institucije, jedno od sljedećih pitanja koje se kandidira da se o njemu razgovara. U BiH danas imamo otprilike 800 zastupnika, otprilike 150 ministara, otprilike 1.500 općinskih vijećnika i otprilike preko 150 općinskih načelnika. Kad sve saberete ovako nabrzinu, to je negdje skoro 3.000 nekakvih, 2.500–2.700, ne znam ni ja, sad nisam sabirao, nekakvih građana ove zemlje koju je narod, građani izabrali da u njihovo ime upravljaju ovom zemljom od općine do države. I sad vi saberite, pomnožite sa bilo kojom brojkom ovaj broj, pa ćete vidjeti koliko je to racionalno. A efekti koje imamo pokazuju koliko je to funkcionalno. Znači, ovo je preskupo. Ako neko misli da nije, ja bih volio da onda, kad budemo nekad, ako bude neko raspravljao o ovome, da predložimo i proširenje svih ovih, pa da povećamo broj makar nekoliko puta.

Ako svemu tome dodamo da u ovoj državi imamo 14 ministarstava obrazovanja, ja se, moram reći iskreno, čudim našim studentima, ne znam kako će shvatiti ovo ako čuju, čudim im se jer su izgleda zadovoljni sustavom visokog obrazovanja u našoj zemlji, a vjerovatno plaćaju jednu od najskupljih školarina u regiji. O kvalitetu neću govoriti. Imaju preko 10, ne znam, ja posebno ne znam točno ni koliko ima sveučilišta u ovoj zemlji. I sve to normalno košta, košta. Da bi se podmirilo sve to što imamo, moramo uvesti ovako visoke školarine studentima, pa da bi zadovoljili sve potrebe svih profesora i svih nastavnika koji predaju na po pet fakulteta itd. i svega ostalog, znači, ali evo oni su očigledno zadovoljni tom činjenicom iako roditelje ako biste pitali svakoga od tih studenata, onda biste čuli jednu salvu žalopojki kako se više ne može ni disati, a svak' bi volio da mu se dijete obrazuje, da se školuje. I ja se čudim i pratim ovih dana prosvjede studenata u Republici Hrvatskoj gdje je to puno uređenije nego kod nas, ali ljudi nisu zadovoljni, hoće više, hoće bolje, s pravom. Nama očigledno je i ovako dobro.

Mi, da ne nabrajam dalje, koliko imamo fondova zdravstvene zaštite? Evo gledam kolege liječnike a oni dobro znaju kako i na koji način ti fondovi zdravstvene zaštite funkcioniraju i vjerovatno još bolje znaju koliko su građani korisnici usluga i zavoda i onih koje zavodi plaćaju zadovoljni razinom i kvalitetom zdravstvenih usluga. Ali ni to nije važno. Važno je da mi odbranimo nekakve, ne znam ni ja koje, interese. To je najvažnije, a sve će narod to istrpiti i

vjerovatno će biti puno zadovoljniji ako mi ništa od ovog ne promijenimo i ako ostavimo ovakvo stanje, pa ko izdrži izdrži.

Sama teritorijalna organizacija je jedna od tema, e sad, tu teritorijalnu organizaciju svako od nas tumači na svoj način. Međutim, to je tema za razgovor ako se uđe u proces. Vi, neki znate sigurno, možda neki i ne znate, da u BiH, ja ne znam točan broj, mislim da imamo negdje oko 150 općina, mislim da imamo, i to je dio teritorijalne organizacije ove države. Mi imamo općine koje imaju 200–300 stanovnika, općine u kojima 100 ljudi izaberu općinskog načelnika i 15 vijećnika, čak nekad ima skoro toliko koliko ima i vijećnika koje biraju, i imamo općine koje imaju preko 150 tisuća stanovnika i one imaju identične ovlasti, uslovno, potpuno identične. E sad, vi vidite kako to može i na koji način funkcionirati. Koliko je to racionalno, koliko je učinkovito, koliko je efektno itd.? Ali ne treba ni to dirati. Možda to baš tako treba da bismo pokazali kako uistinu brinemo o onima kojima sve te brojne razine pružaju usluge, kojima naplaćuju debelo za pružanje tih usluga. Opet se vraćam na one ankete koje se često objavljuju, u kojima možemo zaključiti da građani ove zemlje, ako su ankete iole objektivne, nisu zadovoljni ama baš ničim.

Čiji smo mi taoci? Ne znam ni ja sad, bilo je takvih pitanja. Mi smo taoci ovog ili onog, jesmo li taoci jedne političke stranke, druge, pete, desete. Pa, mi smo svi i taoci i oni koji proizvode taoce, ovisno na koji način se odnosimo prema određenom pitanju. Znači, mi jednostavno ne dopuštamo sami sebi, znači različitim obrazloženjima, ne dopuštamo sami sebi da učinimo sebi i onima koji će sutra biti ovdje u ovim klupama, pa ja bih volio da im ove klupe budu tijesne, znači da bude puno veći broj ovdje u ovim klupama, a puno manji broj negdje u nekim drugim klupama. To bi nekakav rezon bio. Ali, o tom, potom, ako dođe do toga. Nije dobro da stalno izvlačimo ispod tepiha nepotrebno i dižemo tenzije nekakve, ne znam ni ja, stvari od kojih nemamo koristi.

Ja sam uvjeren da bismo ulaskom u proces razgovora, a ovo, ovaj prijedlog odluke je samo ulaznica u taj proces i ništa više, ulaskom u proces razgovora o ustavnim promjenama napravili jedan veliki korak, a ustinu, donošenjem jednog modernog, demokratskog ustava kojim bi bio zadovoljan najveći broj građana ove zemlje, mislim da bismo učinili strahovito velik iskorak i odužili se i ovim generacijama ali i generacijama koje dolaze.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Sadržajem si mi pomogao, ali kvantitetom si malo.
Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, da počnem sa time da sam imao još jednu repliku i htio sam se na kraju javiti. Jednostavno, nismo mi zadnji shvatili ovdje u BiH da se treba mijenjati Ustav BiH, niti su nam trebali raznorazni dušebrižnici širom svijeta to da govore. Međutim, očigledno da u BiH osim toga što se dogovorimo oko cilja da trebamo da se dogovorimo i oko modela na koji ćemo doći do tog cilja, i tu uvijek zagnemo.

Ova odluka koja je došla ispred SDA, samo da napomenem, se razlikuje od odluke koja je došla u Dom naroda. Razlikuju se i po načinu na koji trebamo da dođemo do cilja. Tamo je predloženo da to rade ustavnopravne komisije, ovdje je predloženo da se radi drugačije. U ovoj odluci je predloženo i da se međunarodni eksperti uzmu kao neko ko treba da ovdje radi, iako su lideri potpisali da trebaju oni da se pozovu u smislu međunarodnih organizacija da rade. Da smo zajedno sjeli i da smo dogovarali ovu odluku, pitanje je da li bi došli do bilo kakve odluke, jer nisu se lideri dogovorili o modelu na koji to treba da radimo. Mi ovdje u BiH sve više postaje problem model oko toga kako ćemo doći do cilja, nego sam cilj, govorim i o EU, o NATO-u itd.

I lideri su, isto tako, potpisali da je neosporan suverenitet BiH. Ja ... ni jednim svojim gestom, niti svojom pričom iza ove govornice – to nisam uradio. Ali hoću da kažem da je on, po meni, ograničen samim prisustvom OHR-a u ovoj zemlji. Dali smo suverenitet naroda preko svojih narodnih poslanika OHR-u da upravlja ovom zemljom, donošenjem zakona, zabranjujući Ustavnom sudu da se o tome raspravlja dok se ovdje u Parlamentu ne donosi itd., itd, i to svakodnevno radimo. A želimo puni suverenitet BiH, da ne kažem o legitimitetu koji je ogroman i neupitan ako govorimo sa stanovišta vanjskog i međunarodnog prihvatanja BiH ali dogovorite se, odnosno složite se sa mnom da je on i podijeljen i slabašan ako govorimo o unutrašnjem legitimitetu BiH i gdje se treba okrenuti i na koji način graditi puni suverenitet i legitimitet ove zemlje, odnosno unutrašnji i potpuni.

Treba pitati narode, jer ja ne znam odgovor a vjerujem da i većina vas ne zna taj odgovor, ali nećemo to da pitamo i bojimo se da kažemo ovdje iza ove govornice, a ja se ne bojim da kažem da je potrebno pitati narod i preko legalnih organa, imamo i zavode i agencije da to pitamo. Kako to da mogu međunarodne raznorazne organizacije i neke nezavisne nevladine organizacije da provode ankete ovdje u BiH, da nam poslije pričaju rezultate preko medija da li žele ovi ili oni, da se narodi zajedno žene, uzimaju, itd., itd., a mi to ne smijemo da pitamo svoje građane i svoj narod u BiH, s obzirom da očigledno nema demokratskog potencijala ovdje. Ja ću svoj zaključak staviti a/a i sačekati neka bolja vremena da ga ponovo prezentiram.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Izgleda da privodimo kraju, ja bih ovo nazvao, maltene javnom raspravom o ustavnim promjenama i svim važnim pitanjima u ovoj zemlji.

Ja imam ovdje dvije stvari koje trebamo raščistiti. Dakle, Azra Alajbegović je predložila jedan zaključak, nadam se da ga imate. Remzija Kadrić je uložio amandmane na ovu odluku. Nije mi se pozvao na član Poslovnika itd. Ali evo, dakle, ovisno od toga da li će ova odluka biti usvojena: ako ova odluka bude usvojena, ove amandmane, odnosno, ove intervencije na tekst odluke uputit ćemo zajedno sa odlukom Ustavnopravnoj komisiji, a ako ne, onda ćemo vidjeti šta ćemo sa amandmanima.

Dakle, da bismo imali čistu situaciju pred glasanje o ostalim stvarima, ja vas molim da se pripremite za glasanje i da glasamo o Prijedlogu zaključka poslanika Azre Alajbegović.

Glasajte sad! Zaključak imate pred sobom, uglavnom ide se u pravcu odlaganja odlučivanja i ide se u pravcu slanja svih inicijativa prema Ustavnoj komisiji na njihovu kompilaciju, pokušaj objedinjavanja itd.

14 glasova „za“, 12 glasova „protiv“. Nedovoljna entitetska većina. Nema saglasnosti.

Idemo u drugi krug.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad! Drugi krug glasanja.

Nemamo 10 glasova „protiv“ iz RS-a.

Ovaj zaključak je prošao tako da i ove intervencije gospodina Kadrića na tekst ove odluke idu zajedno sa ovim zaključkom prema Ustavnoj komisiji, s tim što je ostalo nejasno, na neki način, dakle realizacija zaključka ovog Predstavničkog doma na inicijativu Joze Križanovića koja je još uvijek u toku. Da li to znači da i ona ide u Ustavnu komisiju, sve aktivnosti i ono što smo mi prije tri godine nudili, novi ustav? Dobro, dostavit ćemo ga.

Uredu, idemo dalje ... Momo, nemoj reći da nisi rekao sve.

Idemo dalje, tačka 7.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ

Sve će biti uredu, Momo, sve će biti uredu, demokratski.

Dakle, idemo na tačku 7.

Ad. 7. Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, Centralna izborna komisija u skladu sa članom 2. tačka 9. Izbornog zakona BiH još koncem aprila nam je dostavila Izvještaj o provođenju zakona iz svoje nadležnosti. Izvještaj je razmatrala Ustavna komisija, 11. maja dostavila nam je svoje mišljenje. Dakle, Mišljenje je pozitivno i Komisija je prihvatila Izvještaj i predlaže Domu, naravno, da ga usvoji.

Također, predlaže da se hitno pristupi realizaciji preporuka koje je Centralna izborna komisija predložila u sklopu ukupnog izvještaja.

Naravno, ja koristim priliku da pozdravim članove Izborne komisije, da im se zahvalim na prisustvu i izrazim žaljenje što cijeli dan sjedite, mogli ste slobodno tek doći prije pola sata i naravno otvaram vam mogućnost ako imate potrebe da sa nekoliko ... Evo, gospodin Suad Arnautović, jel' još uvijek predsjednik – a gospodin Perić je već, dobro – ali započeo je posao pa neka dovrši.

SUAD ARNAUTOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, članovi Predsjedništva .../mikrofon isključen/..., uvaženi poslanici, zahvaljujem se iskreno u ime Centralne izborne komisije na ovoj pruženoj prilici. Smatramo da za nas je čast da se možemo obratiti ovom visokom domu sa nekoliko napomena. Mi ne želimo prepričavati ovaj izvještaj, smatramo da je sveobuhvatan, da iz priložene dokumentacije možete steći sliku o kompleksnosti u radu Centralne izborne komisije i također da možete obaviti konstruktivnu raspravu vezano za ... prijedloge mjera koje smo predložili u ovom našem izvještaju.

Ono što bih želio da naglasim, ako dopustite, još jednom, dakle da Centralna izborna komisija u svojoj nadležnosti ima implementaciju šest zakona, dakle: četiri državna i dva na nižim nivoima, jedan federalni i jedan zakon Brčko Distrikta BiH. Posebno što želimo da naglasimo u implementaciji tog zakona je da Centralna izborna komisija nastoji da osigura

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje da se saslušamo.

SUAD ARNAUTOVIĆ:

dosljednu primjenu šest principa, šest načela na kojima počiva njen rad. To je, prije svega, nezavisnost u radu Centralne izborne komisije, potom nepristrasnost prilikom ocjene pojedinih dokumenata, odnosno aktivnosti, zatim ekvidistanca u odnosu na sve političke subjekte u bh. političkoj areni, zatim vjerodostojnost u svom radu i, na kraju, transparentnost. Mi smatramo da smo svih ovih pet, je li, koliko ima načela, da smo ih u proteklom periodu ispunili i da smo se dosljedno pridržavali.

Ono što želimo ukazati a što nema u prijedlogu, u preporukama, što nije šire obrazloženo, ako dozvolite, dakle po ovom na strani 110. u ovim preporukama, da kažemo razloge zašto smatramo zašto smo predložili ove preporuke, u najkraćem.

Prva preporuka koja se tiče Izbornog zakona? Postoji najmanje šest razloga, dakle šest, da tako kažem, krupnih razloga za donošenje izmjena i dopuna Izbornog zakona. Prvi razlog koji se danas čuo u diskusiji je očekivane izmjene Ustava BiH, makar u onom dijelu koje se tiče usaglašavanja Ustava sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Dakle, posebno u pogledu izbora članova Predsjedništva BiH i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Drugi bitan razlog je što se svi, da tako kažem, principi na kojim počiva izborna zakonodavstvo moraju usaglasiti, moraju imati tu, da tako kažem, gender osjetljivost, dakle moraju biti pisani u rodnim jezicima.

Treće, smatramo da treba konačno se prići preispitivanju izbornih jedinica što je zakonska obaveza i ove Parlamentarne skupštine, a i parlamenata na nivou entiteta, a koja do sada, od donošenja zakona 2001. godine, nikada nije implementirana.

Četvrti razlog, mi smatramo da je došlo vrijeme da se omogući pasivna registracija i za našu dijasporu, odnosno za građane koji žive van BiH, koji su privremeno u inostranstvu ili su u izbjegličkom statusu, ili privremeno. Dakle, ... kod njih je, kao što znate, sada aktivna registracija, oni moraju aktivno da komuniciraju sa Centralnom izbornom komisijom i smatramo da je došlo vrijeme da se i toj populaciji pristupi na način kako je to ... u pogledu pasivne registracije birača u zemlji.

Sljedeći je razlog preispitati način izbora članova biračkih odbora.

I zadnji, šesti krupni razlog je osigurati izbor pripadnika nacionalnih manjina i na višim nivoima od općinskih vijeća, odnosno skupština.

U pogledu Zakona o finansiranju političkih stranaka, mi bismo molili ovaj visoki dom da već jedan utvrđeni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona koji nije dobio ovdje potrebnu većinu i nije usvojen prošle godine da se vrati u parlamentarnu proceduru i da se pokuša donijeti. Dakle, za one stvari za koje se može, da tako kažem, postići većina u ovom parlamentu, jer na taj način se olakšava u velikoj mjeri rad Centralne izborne komisije na implementaciji ovog zakona.

Postoji još jedan bitan razlog, a to je nova sudska paksa, odnosno, da tako kažem, dijametralno suprotno stajalište Centralne izborne komisije i Suda BiH o jednom vrlo važnom pitanju, a tiče se definiranja tzv. projekata u finansiranju političkih stranaka. Mi smatramo da je to vrlo važno i krupno pitanje koje se prije općih izbora, narednih općih izbora 2010., mora regulirati. Ako bude potrebe, možemo šire objasniti o čemu se sve radi. Također, ovaj zakon bi trebalo na neki način razmotriti u svjetlu našeg prijedloga ili da se ovako popravi ili da se donese poseban zakon o političkom organiziranju u BiH u kojem bi jedno poglavlje tog zakona bilo poglavlje koje će regulirati finansiranje političkih stranaka.

U pogledu Zakona o sukobu interesa, vi znate da se formira Interresorna radna grupa koja ima zadatak da završi svoj posao do 1. 6. Na čelu te Interresorne radne grupe je uvaženi poslanik Novaković. Evo, imamo informaciju da je taj rad pri kraju ili da je skoro završen ali ono što je najbitnije za nas to je da se dvije stvari urade: da se izbjegne nejednakost pravnih posljedica po izabrane zvaničnike, s jedne strane, te po nosioce izvršnih dužnosti i njihove savjetnike, s druge strane. Vi znate da je sada Centralna izborna komisija po osnovu Izbornog zakona i Zakona o sukobu interesa nadležna da oduzima mandat osobama koje su izabrani zvaničnici na svim nivoima, a za koje se steknu zakonski uvjeti, dok to nije za nosioce izvršnih funkcija, dakle ministre, zamjenike ministara i savjetnike.

Druga bitna, da tako kažem, potreba usaglašavanja ovog zakona je sadržana i u Mišljenju o Zakonu o sukobu interesa u institucijama vlasti Venecijanske komisije, broj 466/08 od juna prošle godine, i, ako dozvolite, ja ću citirati samo dvije-tri stvari iz tog mišljenja.

Prvo, mišljenje da entiteti bi trebali osigurati da su njihovi zakoni o sukobu interesa dosljedni i da odražavaju državni Zakon o sukobu interesa.

Drugo, Venecijanska komisija sugerira da bi bilo dobro da se omogući da se protiv odluka donesenih na entitetskom nivou može uložiti žalba Centralnoj izornoj komisiji.

Treće, ako nije takvo rješenje ili kakvo bude god rješenje, je li, da se svakako mora osigurati da po žalbama na odluke bilo kojih organa koji to implementiraju – rješava Sud BiH.

Moram vas izvijestiti, odnosno podsjetiti da po sadašnjem pozitivnom zakonodavstvu ove preporuke nisu osigurane. Imamo prvo različite jurisdikcije, a drugo imamo različita suštinska rješenja u Zakonu o sukobu interesa u RS-u i ovim drugim zakonima, dakle Brčko Distrikta, Federacije i državnog zakona.

Sljedeća bitna stvar je vezana ... i koje želimo da istaknemo, je li, to su preporuke br. 4., 5., i 6. Preporuka 4. se odnosi, prije svega, na postupanje nadležnih državnih i entitetskih ministarstava u konačnom usaglašavanju podataka o raseljenim osobama. Ja vam moram reći, dakle da na ovim izborima 2008. godine nismo imali do kraja iščišćen spisak raseljenih osoba koji imaju biračko pravo. I zaista se, konačno, vrijeme je, po nama je došlo da se .../mikrofon isključen/... potrebno je postupanje nadležnih državnih organa, prije svega, općinskih organa, a i u Federaciji nekih kantonalnih u vezi sa drugim administrativnim radnjama, kao što je usaglašavanje naziva ulica, numeracija kućnih brojeva itd. pred predstojeće opće izbore. Podsjetit ću vas da ima jako puno ulica koja nemaju nazive uopće, nemaju svoje nazive i da ima jako puno kućnih brojeva sa tim tzv. oznakama bb, što zaista stvara jednu pomutnju u izradi Centralnog biračkog spiska.

Preporuka 5. se odnosi na jedinstveni informacioni izborni sistem BiH. Moram vas upozoriti da sva ekspertna mišljenja iz oblasti informatičke struke, a i naša praksa, ukazuje na to da bez jedinstvenog informacionog izbornog sistema, neću reći, da će biti nemoguće, ali će biti jako, jako teško organizirati opće izbore ili bilo koje sljedeće izbore u BiH. Zaista došla je jedna i preporuka ovog visokog doma da se pristupi realizaciji ovog projekta.

I zadnja, ako dozvolite, preporuka i molba je, u stvari, potreba da se za ovu važnu državnu instituciju konačno riješi pitanje smještaja. Moram vas podsjetiti da smo mi cijelo vrijeme postojanja, dakle od formiranja stalne izborne komisije, podstanari u zgradi koja je u privatnom vlasništvu u Sarajevu, da plaćamo izuzetno veliku kiriju mjesečno i od do sada od plaćene kirije mogla se veoma lijepa i funkcionalna zgrada izgraditi u vlasništvu države.

Evo toliko. Ja vam se zaista zahvaljujem na pruženoj mogućnosti da se obratim ovom visokom domu.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

I ja se zahvaljujem gospodinu Arnautoviću na obrazloženju datih preporuka. Idemo na raspravu.

Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja bih htio vrlo kratko dati doprinos u raspravi o ovoj tači dnevnog reda i na početku reći da je dokument koji smo dobili, zaista, jedan sveobuhvatan dokument iz kojeg se može vidjeti sve ono što je Izborna komisija radila u prošloj godini i iz njene nadležnosti i one podatke koje je ovdje predsjedavajući iznio.

Svakako želim da pohvalim i činjenicu da mi, evo, prije polovine godine raspravljamo o izvještaju za prošlu godinu i što smo uspostavili taj sistem da nemamo kašnjenja u ovim dokumentima. Ono na čemu želim da se vrlo kratko zadržim jeste sinteza zaključnih razmatranja i preporuke koje je ovdje predsjednik dodatno obrazložio. Iz njih se može vidjeti da su jasno evidentirani problemi i mjere koje bi trebale se poduzeti da bi se ti problemi riješili kako bi Izborna komisija na pravi način mogla voditi ovaj proces i još bolje rezultate polučiti.

Ono što ja želim da poseban akcenat dam jeste vezano za podatak da nema ažurno riješeno, znači ažurirani podaci da nisu o licima koji imaju status raseljenih osoba, neregistracije određenog broja birača izvan zemlje zbog nevalidnih uvjerenja o državljanstvu itd.

Također, ovdje je u sintezi zaključnih razmatranja navedeno da određene nadležne institucije nisu ispunile svoje zakonom utvrđene obaveze. Ja bih volio da je u ovom tekstu bilo jasno precizirano koje to institucije nisu izvršile svoje obaveze kako bi mogli ukazati i tražiti od tih institucija da te svoje obaveze ispoštuju.

Također, sljedeća stvar koja je, po meni, vrlo bitna jeste konstatacija da nepostojanje, odnosno zastarjela informaciona tehnologija te postoji ... visoki rizik sigurnosti baze podataka i stanje visokog stepena ... informatičkog ... zbog neadekvatnih uslova. Ovo je činjenica koja sigurno ovdje mora biti dobro naglašena, jer osnovni podaci i ono što čini zemlju demokratskom, prije svega, jeste demokratska mogućnost vođenja izbornih procesa. I ukoliko postoji visok stepen rizika da ti podaci mogu biti zloupotrebjeni, odnosno da mogu biti tačni ili netačni, ili da može sistem, na neki način, biti ugrožen, to nas sviju upozorava da trebamo poduzeti aktivnosti i mjere da to otklonimo.

Ono što bih iz preporuka ovdje što se vidi jeste da treba ove prve tri preporuke koje tiču se zakona, znači tiču se Vijeća ministara i tiču se Parlamentarne skupštine BiH – izmjena Izbornog zakona, Zakona o finansiranju političkih stranaka i Zakon o sukobu interesa – to je do nas i vezano s tim mišljenje koje smo dobili od Ustavnopravne komisije za koje ... ja bih volio da je ono malo konkretnije, jer je ovaj stav (2) koji kaže da 'Komisija predlaže Predstavničkom domu da se što prije uđe u realizaciju preporuka iz ovog izvještaja'.

Vezano za konkretizaciju, ja bih tu predložio i određene vrste zaključaka, tri zaključka koja bi bila ... znači da 'mi kao Predstavnički dom prihvatamo preporuke navedene u Izvještaju o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije', (to je istovjetno kao i prvi od Ustavnopravne komisije).

Drugi bi zaključak išao konkretnije: 'Da se zaduži Vijeće ministara da analizira preporuke, te da u roku od 90 dana poduzme potrebne aktivnosti iz njegove nadležnosti.'

I treći zaključak je: 'Da se zadužuje Centralna izborna komisija i Vijeće ministara da dostave informaciju o realizaciji preporuka Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine u roku od 120 dana.'

Na taj način bi ove preporuke imale smisla i one bi dobile zatvoreni jedan ciklus kojim bi mogli i pratiti realizaciju preporuka, posebno da se ove preporuke i njihova realizacija trebaju uraditi do kraja 2009. godine, jer 2010. godina je izborna godina i nije dobro ništa dirati u izbornoj godini.

U tom smislu, znači ja predlažem ova tri zaključka i tražim od Parlamenta da ih podrži.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Hvala.

Ja ću par rečenica. Što se tiče Izvještaja o sprovođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH, ne može se ništa drugo reći nego da ovaj izvještaj kao i svi ostali izvještaji ispunjavaju formu. Ovdje postoji jedan problem da mi imamo jednu od rijetkih komisija koja je u svojstvu suda, a razlog je što imamo jedan zakon koji je nametnut od Visokog predstavnika i nikada ovaj parlament nije našao za shodno da taj zakon uskladi sa bar postojećim Ustavom, o kome smo maloprije govorili da treba da donesemo novi ustav.

Razlog dalje, mislim da Centralna komisija ima niz grešaka. Ima grešaka kada se objave izbori – da li na lokalnom, republičkom, državnom nivou – kada političke partije dostave liste, ona je dužna da u tom periodu utvrdi ko je podoban da ide na izbore, a ko nije. I ni u kom slučaju da poslije tri-četiri godine dođe na neku ideju da neko nije podoban. Ako ko treba da bude kriv za rad ili nerad, onda je to taj koji obavlja tu funkciju.

Ja ovo govorim iz razloga jednoga, jer sam rekao prošli put, postavio sam jedno poslaničko pitanje, radi se direktno o meni i svejedno mi je kako će se to završiti, ali će mi pokazati kakvo i sudstvo imamo. Lično sam ubijeđen da sam u pravu. Poslije tri godine doći na ideju da nekim ljudima kažu da su u sukobu interesa, pa treba da sebe zapitaju šta su radili do toga momenta, da ne kažem, da su kontradiktorni. Jedan sam od ljudi koji je prilično dugo vremena u Parlamentu, što na entitetskom nivou, što na lokalnom, pa evo sada i na državnom nivou i, svjestan ovog zakona koji je nametnut od strane Visokog predstavnika, strogo sam vodio računa da ne dođem u tu poziciju. Istina je da sam vlasnik jednog privatnog preduzeća. I svjestan toga zakona, evo pred njima to ponavljam, i dostavio dokumenta da 31. decembra sam na lice koje sam imenovao prenio sva ovlaštenja bez ograničenja u raspolaganju, da jednostavno upravlja tim preduzećem, sve što je traženo, djelovodna knjiga kroz koju su prošle sve odluke, da bi na kraju gospoda odgovorila i rekla, normalno, u skladu sa ovim zakonom koji nije zakon u skladu sa Ustavom, to je sigurno, da oni sumnjaju da sam ja podoban da budem biran, a ja odmah uz to vežem da ja nemam pravo ni da biram. Normalno, ako nisam podoban da budem biran sutra, ja kao takav nepodoban da budem biran, nepodoban će izabrati nepodobnog. Mislim

da su napravili grešku, izaći na televiziju toga dana, imajući u vidu naš narod, takav kakav jeste, ne gleda puno, ne sluša puno, ne razmišlja o čemu se radi, reći da sam, ne znam, u sukobu interesa i tako počinio neku štetu od milion i nešto, to su poslovi koje je preduzeće dobijalo na tenderima, gdje je ispalo da sam ja maltene ukrao taj novac.

Ovdje sam rekao pred ovim parlamentom da tražim od ministra pravde odgovor na pitanje: kad, kao građanin po Ustavu BiH, ne mogu da biram, Ustavnom sudu ću to postaviti pitanje, a uporedo pokrenuću tužbu protiv Centralne izborne komisije, dala je izjavu na BHTV koja mi je dala odgovor, što mi je drago, istog momenta na dopis, srpska televizija još ne, nadam se da će dati, i pokrenuti tužbu za štetu koju su mi nanijeli u tom periodu.

Pored onoga što oni ovdje imaju i navode to da sam ja te i te godine prenio ovlaštenja bez ograničenja na lice to i to, oni mene osuđuju, molim vas. Ovo nije radio ni Informbiro. Zato kažem ne, nije meni da li ću ja biti poslanik ili neću, ali meni zbog nepravde koju jednostavno čini organ, organ koga je izabrao ovaj parlament, nije ga izabrao po profesionalnosti, izabrao ga je po političkoj liniji, neke pravnike, neka politička lica, na kraju, neke koji su radili u komitetima prije rata itd. itd. Iz tog razloga, informacija je ok, ali iza informacije se te mnogo krije.

Moje je mišljenje da ovaj zakon treba uskladiti sa Ustavom ovakav kakav jeste i sutra sa onim ustavom onakav kakav bude. I imunitet, ako ko kome može oduzeti, onda može oduzeti ovaj parlament. Ovo je samo jedan primjer o čemu se radi. Mislim da je niz primjera i ljudi koji čak nemaju ni snagu i ne smiju da izađu i da se sukobe sa tim stvarima. Ja se nadam da ću sa ovim istrajati do kraja, u najmanju ruku, da pokažem da li postoji sudstvo, da li postoje pravnici da kažu da li je ovo uredu ili nije uredu.

Ali evo, predlažem Parlamentu da u narednom periodu, i onoj komisiji koja radi to, da uskladi sa Ustavom BiH do onog momenta dok se Ustav ne promijeni po onoj mjeri onako kako želi ovaj narod i ovaj parlament, a istovremeno, ako je neko počinio krivično djelo, postoji zakon, postoji tužba. Ako je neko učinio mito, postoji način ko kažnjava i kako kažnjava. Ne može pojedinac reći da je procijenio da je nekoga kaznio sa 10 hiljada maraka, on je procijenio da to za njega nije puno, za mene jeste puno. Ja ću im dokazati da u četiri godine mnogo više sam mogao da uradim za svoje preduzeće nego držeći se ovoga i ovo što sam ovdje napisao. I, to što sam mogao da uradim, to ću tražiti od njih odštetu. Ja u Banja Luku otkako je izabrana vlada nisam otišao, što znači da nikave veze apsolutno nemam. Ovdje u ovaj parlament u ovu vladu ... zamjeniku ministra nikada nisam otišao da ne bi niko mogao da kaže ja sam došao da pitam za preduzeće ima li nešto i telefonom da pozovem. Ovo je jednostavno zločin, nepravda koju su učinili i tražiću od nadležnih organa dalje jednostavno svoju pravdu.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Prvo, ja ću opet podsjetiti šta nam je na dnevnom redu. Nisu lični odnosi, problemi itd.

BERIZ BELKIĆ:

To je bila moja dužnost, ja sam zakasnio.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

bilo koga od nas. Kolega maloprije iznosi svoj slučaj, ali, ako ćemo tako svi početi da govorimo o pojedinačnim slučajevima, onda nećemo se fokusirati na ono što je na dnevnom redu.

Evo, dozvolite da se ja vratim na dnevni red. Mi pred sobom imamo prvi put u posljednjih osam godina, koliko ja znam sedam-osam godina, Izvještaj o provođenju zakona. Dakle, da zastanemo malo nad činjenicom da se prvi put ovdje pojavljuje, ne izvještaj o radu Centralne izborne komisije ili bilo kog drugog tijela nego ovaj Izvještaj o provođenju zakona koje su u nadležnosti jednog tijela koje je ova Parlamentarna skupština imenovala i utoliko pohvala. I bilo bi dobro da ovo pređe u praksu i drugih institucija državnih, jer ako išta bolje može pokazati možda loše definisana rješenja u pojedinim zakonima jeste način na koji se oni provode ili nedoumica u provođenju nekog zakona, pa i ovo o čemu je kolega maloprije govorio kada je u pitanju njegov lični slučaj. Dakle, utoliko i pohvala o jednom novom, da kažemo, možda i kursu, ne samo Centralne izborne komisije, za nadati se je da će to biti i kod drugih državnih institucija, uključujući i Vijeće ministara, odnosno pojedinačna ministarstva, ... u čijoj je nadležnosti provođenje nekog zakona.

Ja moram pomenuti da metodološki i analitično ja nisam odavno vidjela bolji materijal ovdje u Parlamentu, bez obzira sviđa li se njegova sadržina nekome ili ne, sviđa li se nešto što tamo piše u pojedinim odredbama pojedinog zakona, ali metodološki i način kako je sa bogatstvom priloga analitično potkrijepljeno ono što je ovdje u ovom izvještaju, zaista, zaslužuje pohvale. Ja moram reći, možda bi ovo bilo u stvari normalno, ovo je stanje normalno, ovo ne bi trebalo hvaliti, trebali bismo kудiti, možda, ono što nije ovako napravljeno. Utoliko, možda jedna opaska više i kritika ... i možda i svima nama, u krajnjem, pouka da možda i promijenimo i mi praksu kad dobivamo izvještaj o radu državnih tijela da je bolje da dobijemo izvještaj o implementaciji zakona koji su u nadležnosti tih državnih tijela.

Ja hoću posebno da pomenem i preporuke, odnosno u ovom, je li, ovakvom metodološkom pristupu i set preporuka koje su date u ovom izvještaju, koji jednom dijelom se odnose upravo na ono zbog čega sam i izrekla ovakve ocjene o ovom izvještaju, koji su, između ostalog, i proizašli možda iz nedoumica o implementaciji pojedinih zakona i naravno i potrebe za izmjenama pojedinih odredbi, odnosno unapređenju nekih zakonskih rješenja.

I, evo ja ću se fokusirati u setu ovih proporuka koje su ovdje date u pojedinačnim segmentima zakona koji su u nadležnosti Centralne izborne komisije na preporuke broj 8 i samo postaviti jedno pitanje. Preporuka broj 2 gdje kaže da je 'potrebno uskladiti Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH sa drugim zakonima', to nije sporno, 'na državnom i entitetskom nivou'. Znači li ovo da treba državni Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH usklađivati s nekim entitetskim zakonima? Evo i prilike da pomenem, pošto kolega Jovičić je trenutno odsutan, žao mi je, on, kad mi pomenemo entitet, uvijek misli samo na RS, ja mislim na oba entiteta.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja bih htio samo jednu opasku uvažene kolegice koja je govorila da se ovdje radi o pojedinačnom slučaju. Pazite, primjena ovog zakona je ustavari primjena na skup pojedinačnih slučajeva. Pazite, svi su ovo pojedinačni slučajevi ovdje. Ali ovo pokazuje, ovaj slučaj, i još niz drugih tamo pojedinačnih slučajeva se veže za jednu mjeru koja je apsolutno suprotna Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama. Dakle, zabraniti nekome da se kandiduje, znači pogotovo za neka djela koja su tamo propisana zakonom koji je nametnut – je suprotno toj konvenciji. Na kraju krajeva, vjerovatno, ja nisam sudija Ustavnog suda, nisam pravnik, nemam pojma ali pretpostavljam da je suprotno i Ustavu BiH koji je jasno definisao u kojim slučajevima se nekome zabranjuje da bude biran i da bira. Dakle, ne bih se složio da je ovo ... ovo jeste pojedinačan slučaj ali slučaj koji govori o jednoj praksi.

I kada sam se već javio, što se tiče ove Interresorne radne grupe, mi smo pri kraju posla i ovo je bio, u svakom slučaju, predmet našeg razmatranja, vrlo ozbiljnog razmatranja. Ima tamo sigurno nekih rješenja koja će otkloniti i ove sumnje i je li ili nije povreda Evropske konvencije. U svakom slučaju, biće ponuđena neka rješenja, naravno, i Savjet ministara i Parlament će odlučiti jesu li oni prihvatljivi ili nisu.

Ali vidite, kad već o tome govorim, i ovim ću završiti i ovu repliku, Izborna komisija, evo recimo u jednoj rečenici je pokazala ustvari jednu vrstu odnosa za koji ja mislim da nije moralan. Recimo ona kaže: 'Tokom 2009. godine Centralna izborna komisija će nastaviti provjeravati izabrane zvaničnike.' Pazite, ova rečenica pokazuje odnos prema tom pitanju. Ja mislim da Izborna komisija ne treba da provjerava zvaničnike, nego treba da provjerava primjenu zakona. Znači, ... da je ovdje pisala rečenica da će nastaviti da provjerava primjenu Zakona o sukobu interesa, onda bi to imalo smisla, ali pazite, a ne da provjerava zvaničnike. A zakon, naravno, zna se na koga se zakon primjenjuje. Hoću reći da ovo ustvari pokazuje odnos Izborne komisije. Ja lično mislim da je Izborna komisija mogla tumačiti i drugačije onaj član o kome oni govore, nije traženo autentično tumačenje od Ustavnopravne komisije, pretpostavljam, zato što je nametnut zakon ili ne znam iz kog razloga, ali mislim da se taj član mogao tumačiti drugačije i da za neke zaista slučajeve, gdje su ovdje navedeni pojedinačni slučajevi, imamo situaciju da su ljudi drastično, neću reći, kažnjeni, ali, ako nekom zabranite kandidovanje i glasanje, onda drastično je povređena njihova ljudska prava. Ali naravno, to će vjerovatno sudovi, ja ne želim zaista o tome govoriti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Bila je ovo opaska Momčila Novakovića.

Azra Hadžiahmetović. Je li isto opaska ili replika?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Naravno, opaska na diskusiju i komentar, izvinjavam se, replika. Vidite, što je, na šta sam ja htjela da skrenem pažnju: da mi prvi put imamo izvještaj o provođenju zakona koji, između ostalog, i možda i navodi na potrebu promjene ili dorade određenih zakonskih rješenja. Jer da to imamo, ne mislim samo, evo, prvi put imamo recimo ove zakone, ali generalno govorim za bilo koji zakon da imamo ovakve izvještaje, između ostalog bi se svi pojedinačni slučajevi našli u okvirima zakonskih rješenja. Ne bi, dakle, nikome bilo prepušteno na maštu da je lično, nečijom ličnom procjenom oštećen. Dakle, ovo pominjem samo iz razloga što kad imamo dobre zakone i ako treba izmijeniti postojeće ili još izvršiti iskorak naprijed, onda će se svako u tim zakonskim rješenjima naći, a ne u ocjenama ili eventualno odlukama nekoga ko tumači ovako ili onako zakon.

Utoliko sam, gospodine Novakoviću, rekla da slučaj o kome je pričao naš kolega maloprije je možda slučaj koji je on lično doživio kao nečiju ocjenu provođenja zakona, što možda u ovakvim izvještajima o provođenju zakona i porukama ne bi bilo zgoreg da možda obratimo pažnju upravo na sama zakonska rješenja koja je donijela ova Parlamentarna skupština, pa, ako ih treba promijeniti, da ih promijenimo; ako ih treba doraditi, da ih doradimo. Da se ni jedan pojedinačni slučaj ne bi smatrao oštećenim zbog navodno nečije procjene ili pogrešne odluke.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Eh, vraćamo se na listu prijavljenih diskutanata.
Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, prije svega, moram da i ja kažem da izražavam zadovoljstvo što smo po prvi puta dobili izvještaj Izborne komisije u ovakvom obliku. Da li će zadovoljiti, neće zadovoljiti određene stvari, ali u načelu dozvolite mi da kažem nekoliko primjedbi koje su vrlo bitne.

Vi znate da je ovaj parlament, prije nego što je izabran naš kolega, dao saglasnost, odnosno položio je zakletvu čovjek koji je dobio od Izborne komisije ... da je izabran, da je on na listi sljedeći. Pa smo onda čekali jedno dvije sjednice da bi došlo ponovo od te iste komisije pismo u kome se kaže da je taj naš kolega koga smo mi izabrali, kome smo aplaudirali, nepoželjan pa je došao novi kolega, što drugim riječima znači ovo što je sada govorio gospodin Novaković. Ja smatram da ... Izborna komisija mora raditi na provjeri kandidata prije nego što kandidati uopšte dođu na listu a ne da posljedicu sada uvodi, mjere, nego jednostavno da znači ima takav sistem kontrole koji će ljude koji budu izabrani, stvarno, više ne moći prozivati da je u sukobu interesa. Znači, o tome moramo reći: komisiji ja se zahvaljujem što možda oni uvode red u ovakvim stvarima i ja to podržavam, ali u ovom trenutku želim da naglasim da ovaj zaključak da će nastaviti sa provjerom je apsurd koji još mislim ima samo godinu dana da radi na provjerama pa ćemo onda završiti ovaj posao.

Druga stvar, koja je ovdje iznesena od predsjednika Izborne komisije. Rekao je da je ova komisija radila na nekim principima od kojih je jedan princip nepristrasnost, zatim drugi princip je politička ekvidistanca i treća stvar koju je rekao da su u pitanju sudske odluke, odnosno kako ova komisija da primijeni sudske odluke.

Mi iz SDP-a smatramo da ova komisija ..., posebno u toku i nakon izbora osjetili smo na svojoj koži – prije svega nije nepristrasna. Drugo, da nema onu političku ekvdistanciju nego upravo suprotno. I treće, da nas naročito brine pitanje odnosa ove komisije prema sudskim odlukama. Ja ću naglasiti razlog. SDP je od strane ove komisije predložen za kaznu od 550 hiljada maraka. Mi smo se žalili Apelacionom sudu koji je donio Odluku o poništenju, odnosno vraćanje Komisiji koja ponovo nas kažnjava sa istom svotom, da bismo na koncu, treći put, definitivno dobili odluku Suda BiH u kojoj se ta njihova odluka ukida. Ja bih samo želio da u ovom izvještaju imamo taj stav Suda. A pitanje sudske prakse, neka se rješava u daljem procesu, ja bih rekao, dorade ovih izbornih zakona.

Zbog toga, ja evo kažem, mi u SDP-u nećemo prihvatiti ovaj izvještaj, što ne znači da ovaj parlament taj isti izvještaj ne može prihvatiti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, naravno, niko ne propusti priliku vlastita iskustva da iznese.

Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Ovo je jedna od, rekao bih, suštinskih tema za ovaj parlament: Izvješće o provedbi zakona u nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva, i ja se mogu pridružiti onima koji u metodologiji ovog izvješća vide veliki napredak i sigurno to treba pozdraviti. Iz toga se da iščitavati ambicija da se sustavno rješavaju ova zakonska pitanja koja se tiču čitavog izbornog procesa a i ovih drugih stvari, poput Zakona o sukobu interesa i nekih drugih pitanja. Ali unutar te forme i metodologije je naravno i niz značajnih pitanja koja zaslužuju i ocjenu Parlamenta kako se zakoni koje ovaj parlament donosi ili može sutra mijenjati ili su evo i nametnuti – kako se prema tim zakonima postaviti. I unutar toga, sigurno da je legitimno pitanje koje je gospodin Jovan Hadži Mitrović postavio. Ja kažem da je legitimno pitanje. I, u osnovi mislim da se sa takvim odlukama od strane Središnjeg izbornog povjerenstva ne treba žuriti. Ovo su neposredno izabrani ljudi u funkciji donošenja zakona i svaka odluka koja može ostaviti prostor za različitu interpretaciju tog karaktera prema najvišem zakonodavnom tijelu zaslužuje da bude studiozno ... Evo, to je moj komentar, ništa više.

A neću da kažem još neke druge primjere za koje znam i način na koji su otvarani i kako se otvaraju prema najvišim izabranim dužnosnicima. Je li to sad politika ekvidistance o kojoj je gospodin Bešlagić govorio ili politika nekih drugih prioriteta? To ostavimo za raspravu, ali sigurno su pitanja o kojima mi svi ovdje moramo voditi računa da bi sačuvali dignitet Parlamenta, Izborne komisije i institucija BiH. Vjerujte, moja je namjera bila samo da nas sve skupa fokusiram na to.

Zakon o sukobu interesa? Mi smo kao parlamentarci u raznim prigodama, bilo kao članovi određenih studijskih skupina koje su pozivali parlamenti prijateljskih zemalja u zemljama s najvećom tradicijom evropskom, imali prigodu vidjeti da je ovo jedan od najrestriktivnijih zakona i ne znam uopće ima li primjera u EU. I umjesto da se svi skupa fokusiramo da ne budemo stalno mi objekti i eksperiment ovdje, evo, ako smo jedno vrijeme trebali biti, ovo je 21. stoljeće, a mislim da ne trebamo biti. Ako je jednoj Njemačkoj normalno da zastupnik u Bundestagu može biti premijer pokrajinske vlade, ministar i ... drugih stvari, jel to podrazumijeva da čovjek vuče poteze na više razina i kvalitetno i da mu te informacije mogu poslužiti da radi dobro na više mjesta. Mi ovdje idemo se obračunavati sa ljudima koji su eventualno izborili u proračunu 10 ili 20 tisuća maraka za neko društvo kulturno. Malo se zamislimo nad tim stvarima.

I, ovo nije upućena kritika ... ovo je svima nama. Ja ovo izvješće podrazumijevam inspirativnim, važnim, metodološki dobro postavljenim i otvorenim da neke stvari u izbornom zakonodavstvu, Zakonu o sukobu interesa, pod hitno promijenimo zajedno.

Ne, samo ću spomenuti ovdje dva pitanja bez namjere da danas neke sudove o njima otvaramo. Jedno je pitanje registracije birača. Samo malo, ispričavam se, ovdje ću navesti ovaj primjer koji je vrlo važan – jer je on izazvao, hajde sad da ja ne komentiram kakve sve interpretacije – šta je značilo uskraćivanje prava za 4 tisuće, prava registracije za 4.372 osobe koje po ovom izvješću nisu ispunile propisane uvjete. Radi se o prijavljenim obrascima od strane Udruge „Hrvatski Feniks“. I podsjetit ću vas sada na tu priču. I, sad odgovorno mogu reći da je različita interpretacija i pristup odobravanju ili neodobravanju toga izravno utjecala na rezultate izbora u BiH, sa strateškim posljedicama, ne sa lokalnim posljedicama. Ovdje kaže da oni nisu bili upisani u središnji birački popis, ali da su se nalazili na popisu pučanstva iz 1991. godine. Za mene su to toliko važne stvari i podaci koji su trebali upućivati na puno fleksibilniji pristup svih nas o tom pitanju.

I još jedno pitanje za koje smatram da je obilježilo ove lokalne izbore i njihovu provedbu. To je pitanje sigurnosti izbora. Dame i gospodo, u ovom izvješću ja nisam našao ni jednu riječ o tome što i vrapci na grani pjevaju: kako su se dobivali ovi izbori i koliko je glasova kupljeno u ovoj zemlji za lokalne izbore. I ako članovi Izbornog povjerenstva ne osjećaju ni jednom riječju da ukažu na postojanje eventualnih problema, ja sam zabrinut. Osobno, ja sam zabrinut za ovu demokraciju u ovoj zemlji. A ovdje se u ovom parlamentu otvarala priča od sjednice do sjednice kako je čak trebalo zakonski legalizirati izlazak sa 100 km. A znate šta kažu ljudi vani kad dođete: da znaju u Njemačkoj da se jedan glas kupi, kompletni izbori bi bili poništeni.

Znači, evo htio sam reći da nas čeka puno posla, ništa više, i da ovo izvješće upućuje na to. Uz sve čestitke i pohvale za sve što rade članovi Izbornog povjerenstva, ja znam da imaju složenu zadaću, da je to ogroman posao, da smo u tranziciji uspjeli preuzeti to od međunarodnih zvaničnika, da se je uspjela napraviti kvalitetna infrastruktura, ali mislim da sad neka od ovih pitanja zaslužuju da budu na dnevnom redu i u ovom parlamentu i u zajedničkom partnerskom odnosu, tamo gdje je mjesto, a to je provedba zakona i to je promjene zakona. Mislim da tu imamo puno posla zajedno.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Prije svega, želio bih se pridružiti kolegama koji su rekli da je ovaj izvještaj dobro metodološki strukturiran sa obiljem podataka, dobro organiziran, i ja bih tu stao sa odama ovom izvještaju.

Naime, također, prije nego što kažem nešto konkretno, neke konkretne primjedbe na ovaj izvještaj, želim reći da će SDP uvijek podržati rad institucija BiH i zalagat će se za stvaranje preduvjeta za njihov što bolji rad i neću da zaboravim naglasiti da posebno podržavamo dio preporuka koje se odnose na osiguranje ovih uvjeta. Posebno, evo, kada je riječ i o smještaju, odnosno prostoru za rad Centralne izborne komisije.

Dobar dio onoga što sam ja želio reći jeste već rekao kolega Bešlagić. Naime, mi ne možemo, bar iz ovog izvještaja, vidjeti da je postojala ova politička ekvidistanca Izborne komisije u odnosu na političke partije. Primjer koji je gospodin Bešlagić iznio jest jedan drastičan primjer bio od strane Centralne izborne komisije u jednom, da kažem, surovom nasrtaju na SDP. Potrebna su bila tri sudska ročišta da se dobije sudski spor. Postavlja se pitanje, a to u ovom izvještaju nema, znate, da li je Centralna izborna komisija bila i koliko puta bila na sudu i zbog kojih predmeta i kako su oni završeni. I to su troškovi, znate, to se mora platiti, troškove neke suda, je li.

Drugo, mislim da možemo imati zdravu klimu i pomoći Izornoj komisiji i Parlamentu i svima nama ukoliko otvoreno govorimo. Pazite, ovdje je čitav Parlament doveden u jednu poziciju, nezgodnu poziciju, da kažem, instaliranjem, odnosno uvođenjem verificiranog zastupnika čiji je mandat u Parlamentu zbog propusta, po našoj ocjeni, tada Parlamenta ili bar nije dato drugo mišljenje da je to došlo zbog nečijeg drugog propusta, taman da ... trajao mjesec i nešto dana, tako se moglo sad sa formalno-pravnog stanovišta dovesti u pitanje i one zakone i odluke koje je ovaj parlament u to vrijeme donosio, jer je, po ocjeni, dobio taj mandat, a nije trebao dobiti, evo da tako kažem. Dakle, šta sam htio reći? Ne možemo imati odnos prema izvještajima nekritičan. Ne treba ta kritika biti zlonamjerna, nego da upravo ozdravljuje cijelu klimu i ukazuje na prava moguća rješenja.

Zamjeram u ovom izvještaju što kad god se trebalo, kad god se dođe do neke konkretne situacije da se nešto konkretno i kaže koje su poteškoće, koji su problemi itd., onda se to jednostavno prelazilo preko toga. I evo, zbog ovog odnosa prema SDP-u, kao što reče kolega Selim Bešlagić, mi ćemo imati određenu rezervu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, ja neću ponavljati ono što su govorili moji prethodnici, osim što želim naglasiti činjenicu da je vrlo važno da osposobimo Izbornu komisiju da može vršiti svoju funkciju onako kako je to zakonom propisano. Sasvim je jasno da Izborna komisija u svakoj demokratskoj državi, a tako bi trebalo da je i u BiH, treba da bude nepristrasna i nezavisna. Postavlja se pitanje da li je i tako radila Izborna komisija BiH.

Bojim se da ima puno razloga koji govore da Izborna komisija BiH nije depolitizirana. Teško je govoriti o nepristrasnosti i nezavisnosti Izborne komisije, kada jako dobro znamo – ne moramo sada govoriti, ako treba možemo i o tome – da su pojedini članovi te Izborne komisije bili istaknuti članovi pojedinih političkih partija. Kako da onda vjerujemo ljudima u Izornoj komisiji kada je takva situacija? Stoga se kao vrlo važan zahtjev i u Parlamentu BiH postavlja pitanje kako depolitizirati Izbornu komisiju i da tamo zaista budu ljudi koji su nepristrasni, nezavisni i koji će objektivno sagledavati situaciju u BiH.

Nažalost, sve ovo što se događalo samo potvrđuje da je to tako bilo. I bojim se da je ovo i suviše ozbiljno pitanje, da bi tek tako prešli preko njega. Očigledno je da će dobar dio poslanika opozicionih stranaka, ali vidim evo i stranaka koje nisu u opoziciji, morat će pronaći načina da pokušaju ubijediti i prezentirati pojedine činjenice, ne samo ovdje u Parlamentu, već i Vijeću Evrope, i visokom predstavniku, i ambasadorima koji su akreditirani u BiH, jer pojedine situacije, koje ja ne bih ponavljao, a koje su evo, kao što smo čuli danas, istaknute u raspravi, ne samo od poslanika iz opozicije već i iz pozicije govore da Izborna komisija BiH nije u onoj funkciji u kojoj bi trebala biti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, Ustavnopravna komisija je dobro analizirala ovaj izvještaj i ponudila prijedlog zaključaka ili preporuka koji je opisan u našem izvještaju. Vodili smo računa o tome šta je Izborna komisija, koja je njena pozicija u bosanskohercegovačkom društvu i nastojali da prijedlogom svojih zaključaka, zapravo, sačuvamo što je moguće više autonomnu poziciju Centralne izborne komisije. I zato mislim da nije dobro u ovaj izvještaj Izborne komisije, u rad Izborne komisije, uplitati bilo koju drugu instituciju, a posebno institucije izvršne vlasti, jer Izborna komisija mora biti potpuno autonomna, mora biti potpuno samostalna i, naravno, odgovorna prema građanima ove zemlje za posao koji radi. I ako treba da postoji, a mora da postoji, neka veza Izborne komisije ... neka institucionalna veza i obaveza Izborne komisije prema nekoj instituciji, onda je to Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH i cijela koncepcija u pozicioniranju Centralne izborne komisije u našem pravnom sistemu je tako postavljena. Zbog toga je prijedlog Ustavnopravne komisije takav kakav jeste. I to sam imao potrebu da kažem vezano za naš izvještaj.

Mi smo ovdje imali priliku da čujemo različite poglede na rad Centralne izborne komisije ali nemojmo zaboraviti da smo mi ti koji uređujemo pravila igre koja važe u CIK-u. Parlament je

taj koji treba da reagira promjenama zakona, zahtjevima ili, ne znam ni ja, zaključcima, odlukama, ukoliko primijeti da neke stvari u sistemu nisu postavljene kako treba. I mislim da nije uredu da mi, koji smo zaduženi da radimo taj dio posla, dio odgovornosti zbog nejasnoće određenih normi ili neregulisanja određenih pitanja u zakonima prebacijemo na leđa CIK-a. Mislim da bi to bio put koji bi vodio ka destrukciji CIK-a, jer Centralna izborna komisije je tijelo koje mi trebamo pomoći da se ono izgradi, a to je tijelo još uvijek u izgradnji. Trebaju proći desetine godina da se jedna institucija ovakvog karaktera ugradi i pozicionira kako treba u sistemu jedne zemlje, pa i kod nas u BiH.

Zbog toga ja cijenim da je ovaj izvještaj ponudio, uz sve probleme sa kojima se susreće CIK, ni ja osobno nekada nisam bio zadovoljan nekim odlukama, ali sam šutio. Centralna izborna komisija je Centralna izborna komisija, to je njen mandat, njena odgovornost, ali zbog toga sa posebnom pažnjom upravo mi kao Parlament trebamo da razmotrimo preporuke koje su nam oni dali, a u njima su navedene poteškoće sa kojima se susreću oni kao institucija i prijedlog šta bismo trebali da uradimo kako bi oni bili još uspješniji, kako bi čitav sistem bio ispravnije postavljen i bio još uspješniji.

Ja smatram da naš Kolegij – dakle, to je jedino tijelo koje to može uraditi – nakon ove današnje naše rasprave dobro iščita preporuke CIK-a i mislim da će biti nužno formirati jednu ili nekoliko interresornih radnih grupa ispred Parlamenta kojima će rukovoditi Parlament, jer procesom mora rukovoditi Parlament, a ne izvršna vlast, i onda se upustiti u rad na izmjenama i dopunama Izbornog zakona. Jedna Interresorna radna grupa radi na Zakonu o sukobu interesa i da vidimo šta nam je sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka. Mi smo napravili draft tog zakona, Interresorna radna grupa, on je pao ovdje u Parlamentu, a dobio je podršku tamo na toj Interresornoj radnoj grupi. Šta nam je sa Zakonom o imunitetu? Dakle, sve su to zakoni koji su na ovaj ili onaj način vezani za rad CIK-a.

Mi polako popuštamo kada je u pitanju sukob interesa ovdje u BiH, dakle Zakon o sukobu interesa. Uveli smo prošlim izmjenama dvostепенost. Sada odluke Izborne komisije: niti su pravosnažne, niti su konačne. Drugi stepen je Sud BiH i njegove odluke su konačne i obavezujuće. I, ono što bih ja mogao da kažem danas, eventualno, kao primjedbu na ovaj izvještaj i na izlaganje, i savjet, zapravo, možda više savjet, CIK-u: nemojte nikada vi dovoditi sebe u poziciju da komentirate odluke Suda BiH. Vi ih morate izvršavati isto kao i ja i svako od nas ovdje, a imate pravo da ukažete na problem. Jer, zaista, kod nas jeste problem. Mi smo ga riješili Zakonom o finansiranju političkih stranaka. Zaista jeste problem da li se prilog kojeg dobije, npr. kada je u pitanju Zakon o finansiranju političkih stranaka, neka politička stranka, za neki projekt, smatra finansiranjem te političke stranke ili je to neki ugovorni odnos. To pitanje je za sada razriješio Sud BiH na način kako je razriješio i tu se stavlja tačka zasad, dok se ne donese zakon i nema nikakvih komentara, jer se samo sebi onda otežava i kompletnom organu otežava pozicija. Zato ja mislim da mi treba da preuzmemo, da podržimo dakle ovaj izvještaj i mi treba da preuzmemo inicijativu. I kakva god mi rješenja usvojimo ovdje, oni će ih, naravno, poštovati.

Evo, ja imam informacije sa ove Interresorne radne grupe koja radi sada ovaj Zakon o sukobu interesa, imam informacije da se tu stvari još više liberaliziraju u odnosu na ona rješenja. To će doći ovdje u Parlament pa ćemo vidjeti, olakšat ćemo rad i CIK-u. Čitavi se sudovi formiraju da bi se primjenjivao npr. Krivični zakon ili Zakon o krivičnom postupku. Doktorske disertacije se napišu, čitava je to nauka. Mi imamo organ kojeg smo oslobodili od stranaca, ili je možda bolji termin kazati organ iz kojeg su isključeni stranci unazad tek nekoliko godina, koji

funkcionira isključivo domaćim snagama i onda je u poziciji da primjenjuje jedan zakon koji u osnovi podrazumijeva provođenje procedure i donošenje odluka, nešto slično kao u sudskim postupcima, i od njih sada tražimo da to bude sve kao što je to recimo u institucijama koje imaju po nekoliko decenija dugu tradiciju, ili stotinama godina dugu tradiciju u toj oblasti.

I, u tom kontekstu, ja predlažem da mi imamo odnos prema CIK-u, oni svakako moraju biti potpuno depolitizirani, oni svakako moraju biti potpuno objektivni i nepristrasni, a ... na njima je da nam ukažu gdje je feler u sistemu, a na nama je da to razmotrimo i da taj feler u sistemu otklanjamo. I, niko to drugi ne može raditi u ovoj oblasti. Dakle, izvršna vlast, molim vas, nemojte je petljati u ovo, oni mogu biti nama samo kao eksperti ovdje na pomoći. To treba da radimo mi ovdje u Parlamentu i ja vam dakle savjetujem, preporuka, druga preporuka iz prijedloga Ustavnopravne komisije je zapravo preporuka vama da osmislite koje će to biti tijelo, koja je to komisija i da onda možda već od iduće sjednice krenemo u realizaciju toga.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Da vas podsjetim da imamo još 11 tačaka dnevnog reda. Što se tiče preporuka, naravno da smo ih iščitali.

Velimir Jukić. Dakle, još 11 tačaka dnevnog reda.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja bih se mogao, isto tako, pridružiti ocjeni da je Izborna komisija uradili dobar izvještaj u smislu metodologije i njegove strukture, pa i obuhvatnosti svih važnih tema iz njihovog djelokruga i rada u protekloj godini. Uloga i važnost Izborne komisije u svakoj zemlji je vrlo bitna i važna, u našoj naročito važna jer ima vrlo velike ovlasti.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Jukiću, samo jedan tren. Da se mi dogovorimo. Ako ste se umorili i ne možemo da radimo, da nastavimo sutra ujutro u 9,00 sati, molim vas. Pauza 5 minuta. Konsultujte klubove hoćemo li raditi ili nećemo raditi. Nas je sada 18 u sali. Pauza 5 minuta.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas zauzmite svoja mjesta. Idemo dalje.
Sadik Bahtić. Molim vas da ne izlazite.

VELIMIR JUKIĆ
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite Jukiću, naravno, kako ne, kao i uvijek. Samo izvolite, ali imamo još 11 tačaka dnevnog reda.

VELIMIR JUKIĆ:

Dakle, važnost Izborne komisije je vrlo velika u našem izbornom procesu, jer ona ima velike ovlasti i odgovornosti za tijek izbornog procesa, njegovu regularnost, od registracije birača, praćenja izborne kampanje do samih izbora, odnosno potvrđivanja izbornih rezultata, naravno, i kasnije provjera svih kandidata nakon što su izabrani. I, ne bih ja postavljao pitanje oko formulacije. Tu se, prije svega, misli, dakle mislim da je na to mislilo se: provedba Zakona o sukobu interesa.

Međutim, ono što mene zabrinjava jeste činjenica da se u našim izborima, u našem izbornom procesu događaju određene pojave koje mislim da nas trebaju sve skupa zabrinuti, a to su značajni propusti oko registracije birača. Mi smo u vrijeme pred jesenašnje lokalne izbore ovdje imali jednu raspravu, ukazivali na određene probleme i poteškoće i zbog kratkoće vremena nije se moglo ništa učiniti da se jedna velika nepravda prema jednom velikom broju naših građana ispravi, kako bi dobili pravo da mogu

BERIZ BELKIĆ:

Dajte, molim vas, nemojte izlaziti, opet ćemo pauzu praviti, prekinut ću sjednicu.

VELIMIR JUKIĆ:

izvršiti svoju ustavnu i zakonsku obavezu, tj. izaći na izbore. Mislim da su tu napravljeni veliki propusti, velika pogreška, naročito, jer se odnosilo i na neke osobe, odnosno među njima su bili mnogi oni koji trenutno ili u ovo vrijeme, u zadnje vrijeme ne žive u BiH. Ja sam uvjeren da im je omogućeno, bar velikom broju, većini njih da glasuju da bi to bio jedan poziv, jedan evo, prvi korak u njihovom povratku u našu zemlju. Međutim, evo dogodilo se kako se dogodilo. A u isto vrijeme ili malo nakon toga imali smo slučaj da se ispituje kako su neki ljudi upisani u listu naših državljana dobili naše državljanstvo, a nisu imali, vjerovatno, bar je tako se smatralo, nikakvog osnova da ostvare to pravo, a iz tog prava idu neka druga prava među kojima je i biračko pravo.

Dakle, mislim da trebamo više posvetiti pažnje i provjeravati kako i na koji način se vrši registracija birača. Unaprijedili smo registraciju birača u smislu da je ona sada postala pasivna i da se samo na osnovu naših dokumenata, ali treba tu biti i neki drugi dokument, ne samo CIPS-ova osobna iskaznica, nego i putovnica itd., jer neko nije bio u prilici da dobije CIPS-ovu iskaznicu ali bi mu trebalo omogućiti da glasuje ako ga ima u popisu državljana ove zemlje i ako ima neki drugi dokument koji vrijedi.

Dalje, ono što je, isto tako sam ja primijetio, i ne samo ja, to su određene pojave u samoj kampanji. Ja ću navesti jednu od njih, a to je manipulacija sa djecom. Mislim da Izborna

komisija mora ispitati sve eventualne indicije ili prijave, a ima i prijava u tom smislu, da se vidi šta je tu istina, šta nije istina, i doći na lice mjesta i vidjeti ko je to ko manipulira sa djecom. Pa je, recimo, ne znam ni ja, opet iz kakvih izvora, ali recimo djeci u to vrijeme, ali samo u to vrijeme, za taj mjesec, na poziv plaćana karta, ne znam ni ja, prevoza do škole itd. Kada je to prošlo, kasnije toga nema, naravno, itd. Da je to dato roditeljima, pa hajde, ali djeca se pozivaju jer oni trebaju ... doći itd.

Nadalje, oko kupovanja glasova. Ja sam nedugo nakon lokalnih izbora postavio to pitanje ovdje u Parlamentu i dobio sam odgovor da ... nema informacija ni dokaza za takvo nešto. Ako se informacija, odnosno dokazi očekuju na način da, sjedeći u uredu, neko dođe pa kaže 'ja sam kupovao glas i ja sam kupljen, moj glas je kupljen', to nikada neće tako biti. Zašto? Jer je i jedno i drugo krivično djelo po Kaznenom zakonu Federacije BiH. Ja govorim o Federaciji ali mislim da je tako i u RS-u. Prema tome, treba biti aktivan i poći tragom prijave, dojava itd. i pronaći, vidjeti je li to istina ili nije istina. Ako je istina, onda kazniti onoga ko je to uradio. I, tu nije kraj. To obično biva kao što se kod nas kaže: kada je nešto dopušteno što nije dopušteno, onda se ide više. Sljedeće iza toga slijedi kupovanje mandata već izabranih vijećnika ili, ne znam ni ja, zastupnika itd. Šta se krije iza kupovanja glasova? Krije se želja da se dobije ono što se stvarno ne može na legalan način, a iza kupovanja mandata još gore. Krije se neki interes koji se može ostvariti ako se kupi nekakva većina, pa se onda kroz određeno donošenje odluka osigurava interes, ne znam ni ja kakav, materijalni ili bilo kakav drugi. I ja, mene razočara činjenica da u nekim mjestima, krajevima, područjima, o tome nema ko ne govori i nema ko u to sumnja. Pazite, u to niko ne sumnja. I ništa se ne poduzima da se to dokaže. Oprostite, uz sve pohvale Izornoj komisiji, neću govoriti uopće o pristrasnosti, ja mislim da je tu ok, pristrasnosti nema, međutim nema akcija za dokazivanje nekih nepravilnosti.

I, ja ću podsjetiti samo nešto još. Bio sam četiri godine član Parlamentarne skupštine OSCE-a, a OSCE, između ostalog, se jako angažira na praćenju izbora u zemljama članicama OSCE-a. Bio sam u pet-šest zemalja kao promatrač. Imao sam priliku dobro se upoznati sa izbornim procesom i upoznao sam i kako se to radi, šta se događa, kakva je klima, atmosfera itd., koje su pritužbe i tako. I, ja moram ovdje reći, nisam vidio nepravilnosti ove vrste, a bio sam promatrač, reći ću to i ponovit ću, u pet-šest zemalja. Mene to razočara, jer ovo je moja zemlja, meni je stalo da bude kod nas najbolje. Neka bude i drugima dobro ali kod nas neka bude najbolje, a ne najlošije.

A, isto tako, poznata je činjenica da se razvijenost demokracije u jednoj zemlji mjeri po više indikatora, a najvažniji indikator jeste sloboda i pravilnost izbornog procesa. Mi, ako prikazujemo da je kod nas stanje bolje nego što jeste, možda dobijemo, ne znam ni ja, neko mjesto oko stotog itd. ... zemalja ali to nije dovoljno. I vjerujem da, ako se uzme u obzir sve ove nepravilnosti, a one su do nas, mi ih moramo identificirati, evidentirati i istražiti i sankcionirati. Ja sam zabrinut i ja očekujem da se kod nas situacija dodatno pogorša na narednim izborima oko financiranja izbornih kampanja, a naročito oko financiranja kupovanja glasova. Pa za to trebaju milioni maraka. I mi se ponekad, ne znam ni ja, fatamo nešto, ne znam ni ja, regularno u nekim sitnim iznosima. I to je bitno, ali mi ... od stabla ne vidimo šumu. Dakle, propuštamo vidjeti i sankcionirati ono što je veliko i značajno kršenje zakona itd., i što cijeli proces vuče u jednom pravcu velikih nepravilnosti i da ga dovede u stanje da postavimo pitanje je li ukupno stanje takvo da možemo reći da je to regularno, slobodno, nepristrano itd. Mislim na izborni proces.

I evo, ne bih zbilja, neću duljiti, evo i vrijeme koje je predviđeno ističe, ali ću isto tako reći da se i u zadnjih nekoliko mjeseci u prostoru gdje ja živim, evo to je prostor Hercegovine, događaju neke vrlo, ovako, čudne stvari, a ponovo od strane izabranih dužnosnika, gdje se dogovaraju nekakve eventualne većine i, ne znam ni ja, dogovaraju, odjedanput se to promijeni, vrlo interesantno. Pa se čak spominje koliko je to novaca nekome dato, spominju su vrlo veliki iznosi i cifre itd. Ja ne znam ako to nije interesantno ... našem tužiteljstvu, policiji, SIPA-i, OSA-i, Izornoj komisiji, ja stvarno sam zabrinut. Šta će uslijediti, odnosno kuda ovo tendira, koja je tendencija? Za neko vrijeme, možda već za naredne izbore ili neke druge izbore će biti ona: ko ima novce, taj će imati i vlast, a neki drugi sa strane imaju ... novaca nego mi ovdje. Onda zaključimo ko će rukovoditi, odnosno ko će usmjeravati i, na kraju krajeva, određivati rezultate izbora. Neće građani svojim uvjerenjem i svojim glasom nego neko drugi, a ja sam uvjeren da taj drugi nikada nije sa dobrim namjerama nego sa svojim interesima, a to nisu naši interesi.

BERIZ BELKIĆ:

Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ja ću vrlo kratko tako da.

BERIZ BELKIĆ:

Nemoj žuriti, 10 minuta imaš.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Neću ne sekirajte se. Ne bih mogao da ne kažem, nisam planirao, ali eto odmoran sam došao, svjež, bio sam odsutan.

BERIZ BELKIĆ:

I još koju repliku obavezno.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Nije replika, diskusija je. Znači, prije svega ovaj Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije prihvatam. Sveobuhvatan je, opštiran i iz njega se vidi sve ono što treba da se vidi, općenito, rad Izborne komisije, pogotovo o sukobu interesa ... na terenu. Smatram i sada ću kazati da ova Izborna komisija radi vrlo ... nije povoljan ambijent. Vi znate nije jednostavno jer političara ima, nema po meni, oni su profesionalni, rade posao prema svima, to smo se uvjerali zadnjih mjeseci, tako da ne stoje ovi napadi i tendencije. Nisam njihov advokat, i mene su prijavljivali upravo ovi što pišu, non-stop šalju pisma Izornoj komisiji iako nema sukoba ... došao.

Ja bih volio da sam čuo diskusiju kolega iza leđa, kada je ugledna članica iz SDP-a bila član Izborne komisije, kada je na stolu ... bila fotografija vašeg predsjednika, sada je taj ugledni član Glavnog odbora SDP-a, član Općinskog vijeća Centar, član Gradskog vijeća Centar, tada nije bilo pristrasnosti, tada je bilo sve objektivno. Moramo biti malo realni. I tada je bilo, po meni, kolege rade, ne mogu svima udovoljiti. Oni meni da imaju, pa mene bi na hiljadu topova baš takvi kao što ste vi ... ta vaša koja je bila. Budite malo objektivni i kada je vaš član tako isto budite. Ja to poštujem i tako treba biti.

Kada je u pitanju Izborna komisija, evo kolege su ovdje iz Komisije za finansije i budžet, revizorski izvještaj uvijek je dobar. Nije to, evo ... da tamo rade ljudi ozbiljni, profesionalni i da poštuju propise i pravila.

Ja isto tako podržavam kolegu Jukića. Ova je diskusija sva na mjestu, ali tu treba da radi Tužilaštvo svoj posao. Kada bude 'Izvještaj o radu Tužilaštva', to ćemo da kažemo, te stvari. Ja sam ... prošle godine i ove, zato sam želio da kažem, Općinske izborne komisije (OIK), sada je njima dato prvostepena žalba. Vjerujte, vi znate da ima puno malih stranaka i kada se izvlači žrebaju se tamo oni birački odbori, one male i ne postoje, nema ni adrese, nema ih, onda npr. eto Opština Sanski Most, tamo je SDA na vlasti, ono što ostane ... je bilo ove godine – sve strpa SDA. Ono, znači, što nema ovih malih, sve SDA. Tako da u nekim biračkim mjestima apsolutno birački odbor kontrolira jedna partija. Dobro, bolje i SDA nego SDP, eto tako odmah da kažem, jer vidim da se smijete. Ali hoću da kažem da taj metod nije dobar i taj princip treba mijenjati. Treba biti konkurs javan, da mogu ući ljudi od struke, sa fakultetom, neovisni. Tu nam je, jer onaj ko ima vlast, bar to svi dobro znamo, ne pušta se vlast tako lako.

Eto, ja ne bih više da hvalim. Mislim da rade koliko mogu, da rade, uvijek nekome ne odgovara, ali volio bih da su kolege iza mojih leđa objektivni. Kada je to bilo i ranije, sve je bilo dobro, iako znamo da nije bilo dobro. Sada odjednom nešto ne valja. Ne valja ako vi nemate uticaja, odmah ne valja. Ja znam da je ta ista gospođa faksirala načelniku Općine Bihać faks po deset puta iz Izborne komisije .../ne razumije se/...

BERIZ BELKIĆ

Dobro, ja nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Idemo na tačku 8.

Ad. 8. Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH i o radu Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH

BERIZ BELKIĆ:

Agencija nam je ovaj izvještaj dostavila koncem aprila, razmatran je na Ustavnoj komisiji. Mišljenje smo dobili 11. maja. Komisija je prihvatila ovaj izvještaj i predlaže Domu da Izvještaj usvoji.

Otvaram raspravu. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o tački 8.

Idemo na tačku 9.

Ad. 9. Izvještaj o radu Pravobranilaštva BiH za 2008. godinu

BERIZ BELKIĆ:

Izvještaj smo dobili početkom marta. Nadležna je bila Ustavnopravna komisija. Komisija je zaključila da odgodi razmatranje u prvoj fazi, da odgodi razmatranje ovog izvještaja, jer je smatrala da je potrebno pribaviti mišljenje Vijeća ministara, odnosno izjašnjenje Vijeće ministara o ovome izvještaju. Mišljenje Komisije smo dobili 11. maja, mislim da mišljenje Vijeća ministara nije došlo, jer ga ja nisam vidio, premda meni se čini da Pravobranilaštvo po Zakonu o Pravobranilaštvu direktno podnosi izvještaj ovdje Parlamentu, tako da nije nužno imati mišljenje, ali nije ni štetno.

Dakle, kao što ste vidjeli iz Izvještaja, Komisija nije prihvatila Izvještaj o radu. Jedan glas je bio „za“, jedan je bio „protiv“ i tri su „uzdržana“. Dakle, neprihvatanje ovog izvještaja, na neki način, nije odraz neke velike većine protiv, nego jednostavno jedne vrste, da tako kažem, nedoumica jednog broja članova Komisije, a svega je pet ljudi i bilo na sjednici ove komisiji. Dakle, ovo su samo, evo, dodatne neke informacije, napomene.

Dakle, ja otvaram ... raspravu o Izvještaju o radu Pravobranilaštva za 2008. godinu.
Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, poštovani predsjedavajući.

Uvažavajući i ovo vrijeme koje već smo potrošili, ja ću nastojati što je moguće kraće. Dakle, mi imamo pred sobom ovaj izvještaj jedne ... veoma važne institucije za BiH čija je zakonska pozicija određena na način, između ostalog, da

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se slušamo malo, da se slušamo, čovjek govori.

HALID GENJAC:

... ima nadležnost i obavezu da štiti državnu imovinu, da brine o državnoj imovini, da vodi vrlo aktivnu ulogu zaštite državne imovine. I zato mislim sa dužnom pažnjom i ovaj izvještaj treba da tretiramo kao i obično.

Nekoliko pitanja se u povodu ovog izvještaja nameću. Jedno od pitanja je pitanje upućeno Vijeću ministara. Naime, prema Zakonu o Pravobranilaštvu BiH predviđeno je da se mandat pravobranioca tokom četiri godine u ravnomjernim vremenskim intervalima rotira između tri pravobranioca da bi se zadovoljio zahtjev da pravobranioци sva tri konstitutivna naroda jednako vrijeme u tom mandatu obavljaju dužnost pravobranioca, a ostali su zamjenici. Dijelom zbog fluktuacije u Pravobranilaštvu, kad u jednom vremenu nije bilo pravobranioca iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda, bilo je i podnošenja ostavki, pa je bilo produženja mandata, pa je bilo otezanja sa konkursom, uglavnom usljed cjelokupne te situacije od osnivanja

Pravobranilaštva do danas ogroman dio tog perioda poziciju pravobranioca obavljao je predstavnik iz jednog naroda. Naravno, to ne mora biti nikakav problem sam po sebi. Međutim, nakon što je 36 mjeseci bio na poziciji pravobranilac iz jednog naroda, Vijeće ministara je 3. jula prošle godine ponovo imenovalo pravobranioca iz tog istog naroda. Ja mislim da je to bila prilika da se uhvati taj ritam smjenjivanja, što je zakonska obaveza, i zamjenjivanja i ostvarivanja pozicije sva tri konstitutivna naroda na poziciji pravobranioca. Meni jednostavno nije jasno zašto Vijeće ministara je postupilo tako i dalje produžilo da to nezakonito stanje i traje, na neki način nezakonito stanje, ne u smislu da ... je to nezakonito u smislu imenovanja, nego nezakonito u smislu zahtjeva za rotacijom i do dan-danas traje. Mislim da ... Vijeće ministara bi trebalo odgovoriti na to pitanje. Ja sam to postavio i kad smo razgovarali o radu o Vijeću ministara, nije bilo odgovora.

Druga stvar. Također, prije dvije godine kad smo razmatrali izvještaj, prije tri godine kad smo razmatrali izvještaj, ja sam postavljao pitanje Pravobranilaštvu: 'Šta je sa odnosom Pravobranilaštva prema Aneksu A Sporazuma o sukcesiji i šta je Pravobranilaštvo uradilo u tom pogledu i šta namjerava da uradi?' Bilo je nekih neodređenih odgovora i nekih najava i nekih obećanja. Ja ću samo podsjetiti da je Sporazum o sukcesiji ratificiran, parafiran, da je stupio na snagu 2001. godine i da tim članom 1. Aneksa A Sporazuma o pitanjima sukcesije utvrđuje se da će pokretna imovina i nepokretna državna imovina Federacije konstituisane kao bivša SFRJ (državna imovina) prenijeti se na države sljednice, a članom 2. Aneksa A Sporazuma utvrđeno je da nepokretna državna imovina bivše SFRJ koja se nalazi na teritoriji bivše SFRJ pripada državama nasljednicama na čijoj teritoriji se ta imovina nalazi. Dakle, iz Sporazuma o sukcesiji, iz tog Aneksa A slijedi da je nakon stupanja na snagu Sporazuma o sukcesiji, a Sporazum o sukcesiji je međunarodni akt, dakle Sporazum o sukcesiji kao međunarodni akt je nadređen domaćim zakonima, jer je međunarodni akt i samim tim činom ta imovina iz Aneksa A je postala imovina države BiH. Moram reći da polazeći od zakonske pozicije Pravobranilaštva koje je dužno da vodi računa o imovini države, uostalom to je jedna od glavnih obaveza i glavnih dužnosti Pravobranilaštva, dakle u konkretnom slučaju da vodi aktivnu poziciju, da štiti tu imovinu, da vodi evidenciju te imovine obraćajući se, pokrećući postupak upisa u zemljišne knjige podnošenjem zahtjeva za upis u zemljišnoknjižnim uredima pri nadležnim sudovima i naravno obavezu Pravobranilaštva da pokrene odgovarajuće postupke ukoliko podaci o nekretninama ukazuju da se radi o nezakonitim raspolaganjima i o drugim vidovima napada na državnu imovinu.

Naravno, imajući sve to u vidu, ja moram reći da sam očekivao u Izvještaju o radu Pravobranilaštva nakon svih ovih, cjelokupne ove storije, da dobijemo odgovor i šta je s tim pitanjem, kakva je pozicija, šta je uradilo Pravobranilaštvo. Međutim, možete uočiti da u cijelom izvještaju nema poglavlja Aneksa A. Vijeće ministara u svom izvještaju navelo je da je Ministarstvo finansija par puta, u nekoliko navrata, upozoravalo, upućivalo Pravobranilaštvu pitanje u vezi sa Aneksom A. Nema, nejasno je da li je Pravobranilaštvo Vijeću ministara odgovorilo, samo se u Izvještaju o radu Vijeća ministara za prošlu godinu to navodi. A u Izvještaju o radu Pravobranilaštva nema, nema dakle poglavlja koje se odnosi. Ima konkretnih predmeta, imovinsko-pravnih odnosa, radno-pravnih itd., ima u pogledu imovine u inostranstvu, ali u pogledu Aneksa A nema u ovom izvještaju nijednog detalja. Ima samo jedan detalj, koji je u Programskoj deklaraciji naveden, veoma sporan, veoma problematičan, koji kaže: 'Pravobranilaštvo BiH će se posebno angažovati na zaštiti imovine i imovinskih interesa BiH nakon donošenja Zakona o državnoj imovini, kojim ... će biti propisano koja imovina će biti vlasništvo BiH u cilju preuzimanja pravnih radnji, te nakon toga Pravobranilaštvo će preduzimati

pravne radnje, tj. upisa prava svojine i prava posjeda u javne knjige, u zemljišne knjige i katastar nekretnina, te ukoliko bude potrebno podnositi stvarno pravne tužbe u cilju zaštite iste.'

Ja mislim da je ovakva formulacija apsolutno neprihvatljiva. Dakle, ja bih volio da čujem od pravobranioca odgovor: 'Šta je uradilo Pravobranilaštvo konkretno na Aneksu A, zašto to ne spominje se u ovom izvještaju, pitanje odnosa prema Aneksu A? Da li je u izradi ovakvih formulacija, između ostalog, u programskoj orijentaciji i ove koje sam pročitao učestvovao čitav Kolegij Pravobranilaštva, da li je saglasan Kolegij sa ovakvom formulacijom?'

Druga stvar, danas smo dobili jedan odgovor, gospodinu Mehmedoviću, poslanički. Ja bih volio decidan odgovor: 'Da li je u kreaciji tog odgovora sudjelovao cijeli Kolegij ili je to odgovor dijela Kolegija ili jednog člana Kolegija?' Jer znamo kako zakon nalaže i Poslovnik da se to provodi. I, naravno, uz ocjenu da je ovakav odnos Pravobranilaštva cijelog ovog perioda u pogledu Aneksa A Sporazuma o sukcesiji, mislim, jedan od uzroka zašto imamo tako veliki problem u pitanju državne imovine koji nas čeka ovih dana da ga rješavamo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje, Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Prvo moram reći da nisam bio prisutan na Ustavnoj komisiji iz opravdanih razloga. Znači, bio sam na nekom drugom poslu kad je bila rasprava, ali je vrlo interesantno dakle da je na Ustavnoj komisiji jedan član Ustavne komisije bio „za“, jedan bio „protiv“ i tri člana Ustavne komisije su bila „uzdržana“ na ovom izvještaju, i na takav način, dakle, ili na taj način ovaj izvještaj nije prihvaćen. Ja moram reći da sam pogledao malo i dosadašnje izvještaje Pravobranilaštva koje smo dobijali ovdje, a koje smo prihvatili, i ovaj saziv i prethodni saziv, i da je on u identičnoj formi napravljen i moram reći da ovo što piše ovdje je (naravno, ne sa ovim ciframa) bilo i u prethodnim izvještajima, a nije bilo primjedbi koje danas imamo. Znači, nismo imali do sada ove primjedbe. Znamo kad smo usvojili Zakon o sukcesiji, ne trebamo o tome govoriti, na kraju krajeva, kolega Genjac je o tome i govorio. I ovo mene navodi na jedan sasvim drugačiji zaključak, a to je da nije problem u ovom izvještaju nego je problem u Savjetu ministara koji ... nije promijenio nacionalnu strukturu pravobranioca, odnosno nije promijenio pravobranioca da ne bude više iz reda srpskog naroda. Zbog toga je potrebno pronaći određene manjkavosti kako ne bi bio prihvaćen, naravno, ovaj izvještaj i kako bi se to sada problematizovalo na jedan drugi način. Naravno, dozvoljavam i da ja nisam u pravu i da ovo što sam ja rekao nije tačno, nego da je sve zaista ovako, a da dosadašnje primjedbe su bile rezultat znači neinformisanosti kolege Genjca koji se evo ove godine informisao o tome, a do sada nije.

Ja sam uzeo malo ovaj izvještaj, pa evo reću vam koji, kakav izvještaj nije ... sem ako ove konstatacije u ovom izvještaju nisu tačne, pa recimo na strani 3. imamo konstataciju da je 'u predmetima u kojima Pravobranilaštvo meritorno odlučuje postignuta apsolutna ažurnost u rješavanju ovih predmeta u zakonom predviđenom roku. Dakle, to je jedna konstatacija. Ako ona nije tačna, ja onda prihvatam da ovaj čitav dio izvještaja ne može stajati ovako. Pa recimo, druga konstatacija na strani 4., kada govori o parničnim predmetima, kaže 'da je 92% parničnih

predmeta riješeno u korist BiH'. Ako nije dovoljno 92% da bi neka institucija dobila prolaznost, evo ja se slažem da nije dovoljno 92%, da je potrebno 100%, ali ova konstatacija jeste ovakva kakva jeste. Ili na stani 7. govori se sada o jednoj vrlo karakterističnoj grupi slučajeva tužbi, žalbi, ne znam ni ja, zaposlenih u Graničnoj policiji, u vojsci itd. gdje je Pravobranilaštvo bilo u poziciji da štiti budžet i gdje oni ovdje kažu da su 'zaštitili Budžet BiH'. Ili recimo, uzmimo sljedeću, npr. na strani 15. Pravobranilaštvo na kraju ove strane 15. kaže: 'Što se tiče finansijskih sredstava koja su Budžetom institucija BiH odobrena Pravobranilaštvu, iskorištena su sa 76%.' Nema mnogo institucija koje nisu iskoristile sva budžetom predviđena sredstva u prošloj godini. I mogao bih ja naći još ovdje ovakvih konstatacija za koje nigdje nije rečeno da nisu tačne.

Između ovoga sada što piše u ovim konstatacijama i naravno onoga što Pravobranilaštvo nije uradilo, a trebalo je uraditi, a sigurno je da ima i toga, sigurno da je više, po meni, više znači argumentacije u korist pozitivnosti ovog izvještaja, nego protiv ovog izvještaja. Zaista je vrlo teško očekivati da u nedostatku zakona ili u ovolikoj muci da dođemo do zakona o državnoj imovini, a mi vidimo koliko je teško da krenemo uopšte u taj posao, očekivati da Pravobranilaštvo uradi to ranije i uradi prije.

Sljedeća stvar sa kojom (zaista nije mi jasno šta se želi postići u prethodnoj diskusiji i ovo je praktično replika, ovaj dio je replika na kolegu Genjca) jeste pitanje da li je u formulaciji učestvovao čitav Kolegij, u nekoj tamo formulaciji učestvovao čitav Kolegij Pravobranilaštva. Ja sam iz toga izvukao zaključak da je neko iz Kolegija Pravobranilaštva suflirao, znači rekao: evo, ja nisam u tom učestvovao, nemojte mene da ganjate, ja jesam u tom Kolegiju po vašem prijedlogu ali ja nisam učestvovao i nemojte mene dirati, dirajte one koji su učestvovali u ovome, mene nemojte, ja nisam učestvovao. Zna se ko je odgovoran po zakonu za izvještaje, pisanje izvještaja, znači ko podnosi izvještaj i ko je, na kraju krajeva, odgovoran za funkcionisanje ove čitave institucije, ako taj ko je odgovoran nije zadovoljio. Ako ovaj izvještaj ne valja, onda naravno da po logici stvari Savjet ministara se treba baviti onda drugim pitanjem, znači ne pitanjem popravljavanja ovog izvještaja, nego personalnim pitanjima. Zbog toga ja i mislim da je cilj diskusije gospodina Genjca upravo taj.

Ali evo, ponavljam, dozvoljavam i da nisam u pravu. Što se mene tiče, znači ja mislim da u ovom izvještaju ima dovoljno argumenata da ga podržim i ja ću podržati Izvještaj o radu Pravobranilaštva prilikom glasanja.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću ovdje napomenuti šta je, po meni, vrlo značajno u ovom izvještaju i čemu treba dati posebnu pažnju. Kada se pogleda stranica 6. i ona ... u ovome izvještaju se ... jednim dijelom odgovara na ovo pitanje koje je postavio doktor Genjac kad je u pitanju, jednim dijelom, mada je naravno trebalo još dati malo više prostora kad je u pitanju Aneks A Sporazuma o sukcesiji, ali ovdje na stranici 6. dakle govori se, pominje se spor koji je država vodila protiv Federacije BiH, kada je Federacija BiH (Služba za zajedničke poslove FBiH) bez osnova zauzela prostor i

povrijedila kontinuitet imovine države BiH kao pravnog sljednika RBiH. I na osnovu toga, taj spor je došao i pred Sud BiH i ovdje stoji u ovom izvještaju kada je Sud donio presudu, Sud BiH donio presudu i utvrdio povredu prava na integritet i pravni kontinuitet imovine države BiH i obavezao Federaciju, tj. Službu za zajedničke poslove da preda prostor na korišćenje. Dakle, iz ove presude, a sudska odluka je ... jedan od izvora prava, stoji da država BiH ima pravni kontinuitet i sva imovina koja se nalazi na prostoru BiH je imovina BiH. Jer u Aneksu II., u ovome o čemu govori doktor Genjac, stoji da u članu 7. reguliše se da nepokretna državna imovina bivše SFRJ koja se nalazi na ... teritoriji bivše SFRJ će pripasti novonastaloj državi na čijoj teritoriji se imovina od tog dana kad je ona proglasila nezavisnost, ta, pripada toj pravo vlasništvo i pravo u pogledu te imovine će tretirati kao da su nastala onoga dana kad ta je država proglasila nezavisnost. Dakle, onog dana kad je proglašena nezavisnost, imovina koja se nalazi na teritoriji te države je imovina te države, iz tih razloga, jer znači jednim dijelom je kad je u pitanju Aneks II. ovoga sporazuma je ... data mu je neka pažnja. Prema tome, u ovome dijelu postoji pravni kontinuitet nad imovinom koja pripada BiH. Iz tih razloga je bilo ... dobro da je a ja sam uvjeren da je i doktor Genjac i svom predsjedniku stranke, možda je on to zaboravio, kada je potpisivao ovu zajedničku izjavu da je on to možda malo bolje zapamtio ne bi u ovom dijelu kad su u pitanju ova zajednička izjava oko državne imovine da on taj dio oko državne imovine ne bi potpisao. Dakle, da je pročitao ovu presudu Suda BiH, onda bi i njemu neke stvari tu bile jasne.

Iz tih razloga je ovo značajno,

BERIZ BELKIĆ:

Vratimo se ovom izvještaju.

REMZIJA KADRIĆ:

ovaj izvještaj, mislim da ga treba podržati. Ja očekujem da i pravobranilac odgovori na jedno moje pitanje koje sam ranije postavio kad je u pitanju primjena ovoga Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom: 'Kako je stanje stvari po tom zakonu, koliko se on krši, koliko se prave izuzeci od primjene ovoga zakona itd.' Ali u cjelini, važno je, dakle ima, za mene je najvažnija stvar da je u pitanju Sporazum o sukcesiji i primjena ovoga zakona tu, na određeni način, ovdje, i ovoga Sporazuma o sukcesiji, ... data mu je velika pažnja.

Zahvaljujem se.

BERIZ BELKIĆ:

Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ja ću po običaju par minuta. Isto tako, podržat ću ovaj izvještaj iz više razloga. Uvijek sam bio jasan, konkretan, direktan. Lično moje iskustvo je bilo. Išao sam u Pravobranilaštvo kod slučaja kad sam postavljao pitanja o imovini bivšeg Saveza komunista. I vjerujte, toliko sam oduševljen profesionalnim odnosom državnog pravobranioca i Pravobranilaštva da me je to oduševilo da jedna institucija postoji takva da štiti državnu imovinu. Imao sam i na uvid sva dokumenta i dobio sam potrebna dokumenta, iako je bilo određenih pritisaka zato što su

načelnici općina svi bili iz SDP-a, pa se pokušalo nešto i uknjižiti, ništa nije urađeno. Znači, broj jedan, test su kod mene položili odmah.

Drugi slučaj je bio ovaj zakon o državnoj imovini koji je vrlo važan zakon. Vi znate da je i čak jedno vrijeme bila i nezahvalna uloga da je pravobranilac BiH ... dobio da uradi 'Nacrt zakona o državnoj imovini' i on je to uradio. Pravobranilaštvo je, po meni, neki je kompromis bio koji je mogao zadovoljiti sve strane i tu je, po meni, jedna velika pozitivna ocjena. Znamo da je osnovna funkcija državnog pravobranioca da štiti državnu imovinu. Kad pogledamo one statističke podatke od dobivenih predmeta na sudu o imovini i o budžetu, smatram sasvim da je ovo uredu i da ovaj izvještaj treba podržati.

Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Evo, imamo sad kontinuitet ovih izvješća, maloprije Središnjeg izbornog povjerenstva, sada Pravobranilaštva. I, što se tiče i metodologije i izvješća i podataka, ne vidim neku veliku razliku. Mislim da su oni, i jedno i drugo izvješće, vrlo dobro postavili stvar i locirali probleme, naravno, pitanje sadržaja je i ovdje otvoreno. E sada, koliko samo Pravobranilaštvo, koliko druge institucije su odgovorne za spor – to je ključno pitanje. I to nije razlog da mi ovo izvješće osporavamo. Znači, ja također nisam bio na toj Ustavnoj komisiji i da jesam bio ne bih imao rezervi prema samom izvješću, dao bih neke sugestije i tako ću se i danas ponašati.

Što se tiče kadrovskih pitanja, koje je doktor Genjac otvorio, mislim da su tu stvari jasne i da ih dalje ne treba problematizirati, jer sad više nema problema. Problemi su postojali prošle godine kada su otišli na druge funkcije dva zamjenika pravobranioca i kad su više od godinu i nešto dana bila upražnjena mjesta i dok nije procedura postignuta izgubilo se skoro dvije godine dana. Sada je to sve poredano, dana 19. 8. 2008. godine imenovan pravobranilac Dragica Miletić, zamjenici, i ovdje je rečeno da će se rotacija vršiti sukladno zakonu i mislim i ja vjerujem u to i ne vidim tu uopće potrebe da se to pitanje na bilo koji način da se sa njim špekulira.

Mislim, dakle da ovo pitanje sukcesije jeste legitimno i ja bih volio da čujemo mišljenje ovdje jel postoji dovoljno jak razlog da na neki način to pitanje može presudno uticati na naš odnos prema ovom izvješću. Ja bih volio da to čujem iz prve ruke. Ali mislim da je bilo korisno ovo što je kolega Remzija rekao i, u tom smislu, vjerujem da uz ove sugestije, suradnju s drugim institucijama, vidite ovdje koje su institucije navedene, od Savjeta ministara, Predsjedništva BiH, Parlamenta BiH i svih drugih institucija, i naša je zajednička odgovornost da u ovim sporovima od interesa za BiH svi djelujemo na razini odgovornosti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Šefik Džaferović. I ja još imam prijavljenog Milorada Živkovića.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam bio uzdržan na Ustavnoj komisiji u odnosu na ovaj izvještaj. Tragao sam za nekim rješenjima, imao sam u vidu sve ovo o čemu se govorilo danas na sjednici Parlamenta, predlagao neke zaključke, imajući u vidu ono što je napisano u ovom izvještaju, nije bilo spremnosti da se postigne neki kompromis oko nekih zaključaka i onda mi ništa drugo nije preostalo nego da budem uzdržan.

Ja sam tom prilikom kazao, reći ću i ovom prilikom, ja ne spadam u kategoriju onih koji smatraju da ukoliko postoje određeni problemi u državnoj instituciji, a da ljudi koji tamo rade nisu odgovorni za te probleme, nego da je odgovorno Vijeće ministara, Parlament i, oni ne rade svoj posao, da kažnjavamo tu instituciju tako što joj nećemo usvojiti izvještaj. To sam rekao tada, to kažem i ovdje i operisan sam dakle od toga. Iskoristio sam priliku na Komisiji i danas ću iskoristiti priliku ovdje na Parlamentu da ukažem na dva pitanja za koje ne bismo mogli kazati da se trebaju dovesti u kontekst ovog izvještaja.

Prvo pitanje je pitanje rotacije. I Vijeće ministara, ako je bilo kakvih problema u tome, Vijeće ministara snosi odgovornost, jer ja sam bio protiv rotacije 2001., 2002. godine kad se donosio ovaj zakon. Kasnije, kad smo ga mijenjali, ponovo sam bio protiv. Drugi su tražili rotaciju; pa kad su tražili, neka se onda poštuje. Vijeće ministara očigledno to nije ispoštovalo, bilo je rotacija, ali bilo je i velikog međuprostora, pa se onda učinilo kao da nema rotacije i zato nije odgovorno Pravobranilaštvo, odnosno ljudi koji tamo rade.

Druga stvar se tiče odnosa u samom Pravobranilaštvu i to ću ovdje javno kazati, to sam rekao i na Komisiji. Ja sam ne samo od Bošnjaka nego i od Hrvata i od Srba, da se odmah sada razjasnimo ovdje, od svih ljudi u Pravobranilaštvu odozdo, ponekih, dobijao informacije da nema one saradnje kakva bi trebala da postoji na relaciji pravobranilac – zamjenici – pomoćnici da to djeluje kao tim, da to djeluje kao sud, da to djeluje kao institucija. I to je trajalo izvjesno vrijeme i zamolio sam gospođu Miletić na Ustavnoj komisiji da, ako toga ima, sa tom praksom se prekine i da se počne jednostavno uvažavati i jedan zamjenik i drugi zamjenik i pomoćnici, jer ovo je posao kojeg ne može nositi jedan čovjek. Ovo je primjena prava, primjena građanskog prava, primjena obligacionog prava, valja tu biti pametan, više ljudi je više pametno. I što se toga tiče, dakle to za mene nisu bili razlozi zbog čega bih ja recimo osporavao ovaj izvještaj.

Međutim, ima jedna stvar u ovom izvještaju koja meni smeta i ona mi nije dozvolila da ja dam svoj glas za to. Pokušao sam da to popravim, da tu stvar brišemo iz ovog izvještaja i ako bismo je izbrisali ja bih ponovo bio spreman da ga podržim, ali u smjernici koja je označena trećom ovom zvjezdicom programske orijentacije Pravobranilaštva, piše doslovno: 'Pravobranilaštvo BiH će se posebno angažovati na zaštiti imovine i imovinskih interesa BiH nakon donošenja zakona o državnoj imovini kojim će ... zakonom biti propisano koja imovina će biti vlasništvo BiH u cilju preuzimanja pravnih radnji, te nakon toga Pravobranilaštvo će poduzimati pravne radnje, tj. upisa prava svojine i prava posjeda u javne knjige, zemljišne knjige, katastar nekretnina, te ukoliko bude potrebno podnositi stvarno pravne tužbe u cilju zaštite iste.'

Ovo je jako problematičan stav, ja ne znam da li su ljudi svjesni koji su ga napravili ... šta su uradili sa ovim stavom. Prije svega, imovina BiH je danas poznata, bar, kada je stvarno pravni aspekt u pitanju: to je sva imovina koja se u knjigama vodi kao imovina RBiH, i to je sva imovina, jer država BiH je po principu kontinuiteta sljednik dakle te imovine. Zatim je to sva imovina koju je BiH kao država dobila po Ugovoru o sukcesiji, a to je zapravo sva imovina bivše SFRJ koja se nalazi na teritoriji BiH i po tom principu moralo se pristupiti implementaciji ovog Sporazuma o sukcesiji. I ovo što mi danas radimo, vršimo popis ove imovine – nije to rješavanje pitanja ovog zakona o imovini, to je zapravo, po meni, prije svega pitanje rješavanja obaveza koje naši organi imaju po Sporazumu o sukcesiji. I šta je sada u tom sporno. Mi znamo da postoje problemi, da Pravobranilaštvo ne može samo riješiti te probleme, entiteti drže dobar dio te imovine, ne vlasnik je posjednik, dakle entiteti nisu vlasnici ali su posjednici, oni je posjeduju. Da li je to zakonit i savjestan potez, o tome se dakle također mogu iznositi mišljenja, pravna mišljenja, ali napisati ovdje da će Pravobranilaštvo to tek početi raditi kad se donese zakon o državnoj imovini, a mi tim zakonom treba da uredimo, između ostaloga, i način raspolaganja ovom imovinom, a država je danas stvarno pravni vlasnik te imovine – mislim da je nedopustivo. Ja sam pokušao da izbjegnem ovaj stav (3) i zbog ovog stava (3) ja sam imao takav stav kakav sam imao. Za mene je ovo nešto što je potpuno neprihvatljivo u ovom izvještaju.

I još jedna stvar koju sam dužan ovdje, korektnosti radi, da kažem. Naš državni pravobranilac, državni pravobranilac ili Pravobranilaštvo, ja ne znam ko je, napravili su na zahtjev, čini mi se, ovih lidera iz Pruda, ili zahtjev ove komisije, ne znam ni ja, jedan prijedlog, jedan prijedlog ove komisije. Evo možemo, evo da bude lakše progutati to svima, dakle na zahtjev komisije za ovu imovinu, napravili su jedan tekst zakona koji može da posluži kao dobra osnova za daljnju raspravu oko rješavanja pitanja državne imovine. I ja sam dužan da to kažem: taj tekst kasnije nije prihvaćen. Zna se i od koga nije prihvaćen, ali pošteno je da ja to kažem ovdje u ovoj raspravi.

Evo, ja dakle, mogu da prihvatim sve iz ovoga izvještaja ali ne mogu da prihvatim ovaj stav ovdje i zbog toga ja imam takav stav kakav imam.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, radi se o nekoj kreaciji programske orijentacije.
Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja moram reći da zaista, evo, ja sad nekoliko puta sam pročitao ... ovu treću zvjezdicu ovdje. Mislim da nije korektno da Pravobranilaštvo snosi posljedice nesposobnosti onih koji treba da ova pitanja definišu. Ili nije bitno, ne moram reći nesposobnosti, evo, evo nemogućnosti iz nebitno kojih razloga sada da ova pitanja definišu.

Dalje, ovakve formulacije ne prejudiciraju pitanja državne imovine. Znači, neće se državna imovina riješiti ovako zato što je Pravobranilaštvo to napisalo u ovom svom izvještaju, nego će se riješiti onako ... kakav se zakon usvoji ovdje u ovom parlamentu. Evo, to isto Pravobranilaštvo je predložilo neko zakonsko rješenje, sam kolega je rekao, koje je odmah znači

glat odbila sama komisija. Dakle, odmah je odbijeno, ... čak je po nekima bilo i korektno. Po drugima, naravno, vrlo nekorektno i ne znam ni ja itd. Tako da ja mislim da nije uredu da zbog ovog stava ne podrži ovaj izvještaj. Samo sam to htio reći, jer on ne može odlučiti ništa o državnoj imovini. Naravno, ako Pravobranilaštvo smatra, znači, namjerno kažem ne pravobranilac nego Pravobranilaštvo smatra da ovaj stav može se i promijeniti, a da ništa u principu neće značiti, nije ni to problem, ja sam spreman i to podržati što oni kažu, samo da ovu priču završimo.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, replika Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma, ja se izvinjavam, više, predsjedavajući, ne znam,

BERIZ BELKIĆ:

Ne treba se izvinjavati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

ne može čovjek, izvini. Vidim da ste, razumijem Vas, ne mogu ni ja danas više stići izreplirati sve ono što bi trebao čovjek da izreplira,

BERIZ BELKIĆ:

Ostavit ćemo nešto i za sutra. Hajde, nema veze.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

promaknu mi. Pazite, Momo, ne treba nama zakon, zna se šta je državna imovina. Problem je što država ne drži tu imovinu u svojim rukama. U tome je problem, Momo. Nama, Momo, zakon ne treba, ne treba. Mi donosimo državni zakon da bismo sada kazali, da bismo uredili odnose u BiH u toj oblasti. Mi znamo da nam entiteti drže u posjedu državnu imovinu.

(?)

/mikrofon nije uključen/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ama, čekaj, čovječe božiji, pa mi hoćemo u BiH, mi shvatamo kakva je struktura BiH, shvatamo mi šta znači postojeća struktura BiH, hoćemo da uredimo te odnose, ali to ne znači da je to, izvinite koleginice, alajbegova slama, jer, kako se zove, reagirala je na izjavu gospodina, koleginica se preziva Alajbegović, jel' tako, to ne znači da pravobranilac treba da sada to posmatra, podnijeli su, pazite, ja pozdravljam čin da su podnijeli tužbu, podnijeli tužbu protiv Federacije BiH zato što je uzela jednu zgradu i dobili spor na sudu. Što takve tužbe nisu uslijedile u odnosu na komplet imovinu u BiH? Ali pazite, ja kažem, ja razumijem, ja mogu da razumijem, niko, mi nismo ljudi bez korijena, mi dolazimo odnekle, jel' tako, mi funkcioniramo ovdje, ali napisati ovdje zvanično u dokumentu da će se to početi raditi tek onda kada se donese zakon kojim mi hoćemo da uredimo te odnose u BiH – to je ono što je za mene neprihvatljivo.

Toliko.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Živković.

Samo malo pažnje da se dogovorimo hoćemo li raditi do 6,00 sati ili dalje? Imamo neke tačke dnevnog reda koje traže mnogo vremena. Do 6,00 sati pa ćemo sutra u 10. Zakazat ćemo pa ko može. Izvolite.

Da dozvolimo, gospodine Živković, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja znam da ste Vi mene molili ...

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas sad malo, nema problema.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

da ne izađem i da govorim, jer očigledno da se ne možemo dovoljno da razumijemo ovdje o čemu govorimo.

Mi danas ne raspravljamo o Aneksu II Ustava BiH, niti raspravljamo o tome kako se knjiži, čija je državna imovina, da li je uopšte ima u BiH, mi danas raspravljamo o ovom izvještaju. I želim da vjerujem, isto tako, kao što su neke kolege ovdje tražili da se u Pravobranilaštvu poštuju međuljudski odnosi, ja tražim da se u svim institucijama poštuju međuljudski odnosi, počevši ovdje, zato što je ministar tu sigurnosti, Ministarstva spoljnih poslova, pa Agencije za zapošljavanje, hoćemo li ići dalje, ili ćemo samo da gledamo u potpisu čiji je izvještaj i onda da se na to baziramo u našoj diskusiji.

Ako to radimo ovdje u Parlamentu BiH, a bojim se da je to nakana nekih stranaka da u narednom periodu se bazira na taj način da se ovdje diskutuje, bojim se da ćemo doći u velike probleme, jer ću onda prvo da gledam ko je u potpisu, a onda ću da svoju diskusiju prema tome odredim. I zato se nismo ni javljali, neki od nas, sad čast izuzecima koji su bili sa riječima kritike prema prethodnoj tački dnevnog reda. Jer znate, mi zavisimo od Centralne izborne komisije i mogu nas kažnjavati ovako ili onako, pa smo se svi sa pohvalama odnosili prema tom izvještaju

_____ (?)
Nismo svi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja sam rekao sa časnim izuzecima, jel' tako. I rekao sam za one koji se nisu javljali, jer im nije bilo bitno ko je u potpisu. Bojim se da ovaj put smo malo pretjerali u našim diskusijama, pozivajući se na nacionalnost itd., itd., ne govoreći o tome da to nije stvar nekoga ko je u potpisu za ovaj izvještaj, nego stvar Savjeta ministara. A, ako treba kome uputiti kritiku ili govoriti šta

treba da radi, to treba neko drugi da radi, a ne potpisnik ovoga izvještaja danas ovdje. I to što su neki nervozni pa ne mogu da dočekaju i da saslušaju druge, to govori o njihovom ponašanju, kodeksu, itd., itd.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Ja nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu o Izvještaju o radu Pravobranilaštva za 2008. godinu.

Idemo, samo malo pažnje, samo malo pažnje da idemo dalje, idemo na tačku 10.

Ad. 10. Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava

BERIZ BELKIĆ:

Sam naziv ovog izvještaja kaže koje je naravi. Dobili smo ga – molim vas, molim vas, halo, nisam vidio, prošao je voz, iduće godine – dakle Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava. Molim vas samo malo pažnje. Dobili ste ovaj izvještaj koncem aprila. Uz ovaj izvještaj je Komisija, kao što ste mogli vidjeti, dostavila Prijedlog projekta prema kojem bi se utvrđivalo trošenje donatorskih sredstava. Komisija uz ovo predlaže neophodan budžet i predlaže način za obezbjeđenje sredstava.

Također, mogli ste vidjeti da Istražna komisija predlaže angažman 15 uposlenika sa opisom stručnosti i radnih zadataka i da je odlučila da se angažuju državni službenici kako bi sredstva za naknadu za njihov rad bila manja, a time bi i budžet ove komisije bio manji.

I evo, da ne čitam, nadam se da ste mogli vidjeti u Privremenom izvještaju koji su to zaključci koji se predlažu.

Otvaram raspravu o Privremenom izvještaju.

Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

.../kratak prekid u snimanju/... nadležnosti Vijeća ministara,

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

U vezi?

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Ja se stvarno izvinjavam, vratit ću se.
Izvolite, Azra Hadžiahmetović, Mirko Okolić.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa evo, ne morate se izvinjavati,

BERIZ BELKIĆ:

Ne, ne, ja se izvinjavam, sve je uredu.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

barem ne meni, ali evo ne znam da li je kolega Okolić, također je prijavljen za ovu tačku dnevnog reda, jel', pa možda bi bilo dobro da prvo čujemo nekoga ispred ove komisije. Ja sam htjela o tome da kažem i da eventualno odgovorim na neka pitanja.

BERIZ BELKIĆ:

Očigledno, da nemamo predsjednika ove komisije.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ali evo, ima ispred ove komisije. Ja ću onda poslije Okolića.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, naravno, izvolite, gospodine zamjeniče.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

S obzirom da sam ja prvi zamjenik, a danas nema predsjedavajućeg ove komisije opravdano, zamoljen sam da ja malo dam uvoda o ovoj tački dnevnog reda. I, evo, ja ću reći samo možda ono što je najbitnije i ono što nije gospodin predsjedavajući rekao.

Ovdje imate Privremeni izvještaj Istražne komisije koji je bio potreban da bude dostavljen do kraja osmog mjeseca, ali Komisija je našla za shodno da ga dostavi ranije, a Izvještaj je dostavljen na osnovu one odluke. Dostavljen je ranije zbog toga što je Komisija trebala i treba podršku ovoga parlamenta da zna kako će dalje da radi i postupa. Ovaj izvještaj neću prepričavati, vjerovatno ste ga pročitali, ali ću reći suštinu zaključaka ovoga izvještaja koje predlaže ova komisija.

Naime, Komisija je možda ušla i u nešto što nije trebala da uđe, a to je da je čak predložila odakle bi kao da se finansira ovaj projekat koji ona predlaže ovdje i po meni je to na vama ovdje da sada odlučite hoćete li prihvatiti taj prijedlog Komisije ili ne, a ono što je za Komisiju bitnije, a to je: da podržite ovaj projekat koji je Komisija predložila i koji iznosi ukupno ili cca 50.000 maraka koji je drastično smanjen u odnosu na iznos cijene koštanja projekta od prethodne komisije koji je bio 298 i nešto hiljada, blizu 300.000 hiljada, i koji je drastično smanjen u odnosu na prijedlog koji je bio iza te komisije i koji je bio i prijedlog

prvobitni ove komisije koji je iznosio negdje oko 400.000 maraka. Komisija je poslije sjela i vidjela da je to zaista u ovoj godini recesije mnogo sredstava i tražili smo druge izlaze i modalitete i došli smo do zaključka da je najbolje koristiti domaće resurse kada su u pitanju zaposleni, odnosno službenici itd. i napravila je ovaj prijedlog ovoga programa sa našim zaposlenim u Skupštini i u drugim državnim organima i on po svojim troškovima iznosi negdje od 45. do 50.000 maraka, a taj raspon se kreće zbog toga što zavisi iz entiteta RS-a koliko će biti uzeto službenika, koliko će biti iz Federacije, jer nisu doprinosi isti ali, po svemu sudeći, nekakva cifra orijentaciono po mom planu je 50.000 maraka.

Mislim da za rad ove komisije, vama je poznato da to nije za rad ove komisije, nego da je to za projekat koji bi Komisija predložila ovom parlamentu i ovaj parlament da usvoji, a da bi se došlo do istrage kuda su otišla donatorska sredstva i da li su ona transparentno potrošena ili nisu i s obzirom da se oko ovoga mnogo vodila polemika, da je Komisija u prvom sastavu dosta toga uradila i zaista imala i dobar projekat, ali evo nije naišla na razumijevanje tadašnjeg Savjeta ministara i nije dobila sredstva od blizu 300.000 maraka, cijenimo da bi sada ovaj parlament trebao da usvoji ovaj Privremeni izvještaj Istražne komisije, pod broj 1.

Pod broj 2, da usvoji u potpunosti Privremeni izvještaj Istražne komisije i sa prijedlogom ovih mjera kako doći do ovih 50.000 maraka za koje mi smatramo da zaista nisu velika sredstva u odnosu na ono šta predstoji od posla pred ovom komisijom i koliko bi eventualno koristi moglo da se dobije kroz rad ove Istražne komisije, odnosno kroz realizaciju ovog projekta koji vam predlažemo. Ukoliko se danas ne odluči Parlament da usvoji i prijedlog finansiranja, onda će taj prijedlog vjerovatno poslije, od strane Komisije, ići u drugom pravcu, a to je da se iz budžetske rezerve ili neke druge stavke, kako već Ministarstvo finansija i Savjet ministara opredijele se, budu data ovoj komisiji za ovaj program rada, a ako se usvoji u potpunosti ovaj naš izvještaj, onda će to biti danas definitivno i odlučeno.

Evo, hvala vam lijepo. Još da kažem samo da je ovdje otprilike, vidjeli ste u ovoj tabeli, računato da svako od poslanika bude uskraćen od ovih sredstava jednako bez obzira na veličinu kluba, i to je negdje oko 800 maraka do kraja godine, odnosno za potrebu ovoga projekta.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala, gospodine Okoliću.
Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Ništa ne bih imao protiv i prvi sam se zalagao da se razjasne ove stvari, pa pitam šta će se desiti i šta će utvrditi ova komisija? Imamo li mi naše institucije?

BERIZ BELKIĆ:

Slavko, nije predmet rasprave.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Predmet je zato što neću podržati da se marka da za ovo.

BERIZ BELKIĆ:

Pa dat ćeš 10% od plate, nema veze.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma pustite me, nije problem. Evo cijela plata ako će nešto biti.

BERIZ BELKIĆ

Dobro, idemo dalje.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma molim Vas, ne idemo dalje, čekamo sad da završimo. Molim vas, imali smo bezbroj ovakvih komisija. Evo digresija, Komisija za utvrđivanje stradanja Srba, Bošnjaka, Hrvata i ostalih u Sarajevu potrošila je 230.000 maraka, ujeo vuk kenjca. Nijedan rezultat nemaju za jedno jedino lice.

BERIZ BELKIĆ:

Valjda magarca, Slavko!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Molim Vas, pustite me da završim. To je, to su naše komisije. Šta rade naše institucije nadležne, Tužilaštvo, SIPA, OSA, zašto ne rade svoj posao? Šta će nama komisija, i nije problem 50.000 maraka. Evo 5 miliona maraka ako će oni utvrditi, i šta će kao sankcije za one koji su krali te donacije, pare, ako oni išta utvrde, šta će proizvesti, koje sankcije? Šta će se desiti? Zato ni marku ne treba dati za rad ove komisije. Gospodo, ako nećete raditi vi na bazi što ste poslanci, evo ja dobrovoljno se javim da zamijenim svakog člana da džaba radim i da natjeram institucije koje su nadležne i plaćene, SIPA-u, OSA-u, i da se bave ovim istraživanjima, to je zadatak njihov, a ne parlamentarne istražne komisije, i sad ćemo se mi za svaki slučaj baviti istražnim komisijama, pa kad nema 300.000 maraka, može i 50; a kad nema 50, hajmo i 20, pa samo ti daj. Ne može ni marka, što se mene tiče.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko, ne traže ljudi za sebe, ljudi traže...

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Znam ja za koga traže. Izvinjavam se, sad ste me provocirali.

BERIZ BELKIĆ:

Nisam, nisam.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ne može za rad komisije ko god je tamo i za šta god je, za kafu.

BERIZ BELKIĆ:

Povlačim, povlačim riječ, povlačim riječ. Izglasali smo ovu komisiju.
Replika, Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Samo kratka replika zbog javnosti. Znači, sredstva se ne odnose na rad članove ove komisije.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, da se vratimo prijavljenim, da se vratimo prijavljenim za diskusiju.
Azra Hadžiahmetović. Malo, gospodine Novakoviću, ima.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, drago mi je da smo čuli ovo uvodno obrazloženje. U krajnjem, ovaj parlament je dao podršku za imenovanje ove komisije, imenovao članove ove komisije. To je isto uradio i Parlament u prethodnom sazivu, i ta je komisija isto tako jedno vrijeme žarko željela da napravi taj izvještaj, a onda je ispostavila račun, onda Vijeće ministara je odbilo da to plati itd. Vjerovatno, i sada će biti problema sa plaćanjem. Ali ne zbog plaćanja, moja diskusija nije sad usmjerena na taj dio problema o čemu je govorio i kolega Jovičić. Ali evo, imam potrebu da ovom sazivu Parlamenta ponovim nešto što je rečeno i u prošlom sazivu, a što je formirano u pretprošlom mandatu dok je Z.L. bio predsjedavajući Vijeća ministara.

Tada je sa UNDP-ijem potpisan jedan aranžman, Ugovor o koordinaciji pomoći. Koliko mi je poznato, ta jedinica koja je bila do nedavno na adresi Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa prešla je u Ministarstvo finansija i trezora i bilo bi zaista konačno jednom normalno da nam ovdje neko povodom ovakvih priča izađe iz Ministarstva finansija za govornicu i kaže da postoje ljudi koji za ovo primaju platu. Dakle, ja hoću da skrenem pažnju samo na to da se ne radi dupliranje.

Drugo, ako vi nekoga plaćate po osnovu projekta, ja postavljam pitanje, neovisno sad iz kojih izvora, parlamentarnih, ličnih, poslaničkih klubova, budžeta, Kolegij da odobri reprezentacije, šta god hoćete: Šta se događa ukoliko mi ne dobijemo rezultat projekta, ono što je predmetom projekta? Hoće li onda ti ljudi koji dobiju pare vratiti te pare, odnosno ko danas može garantovati da će vam neka ambasada neke zemlje koja je dala donaciju dati podatak prvo da je dala donaciju, iznos koji je dala, kome je namijenila, itd., jer ja znam sa čim su se sretali, s kakvim problemima su se sretali u radu upravo ovi ljudi koji su sada u Ministarstvu finansija, a bili su u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomije.

Ovo sam samo, dakle ne osporavajući podršku da ova komisija koja je žarko željela da radi i radi svoj posao, da neosporno dakle i dalje da nastavi da radi svoj posao, ali pokušala sam na neki način da vam skrenem pažnju samo na neka pitanja o kojima bi svi trebali da razmislimo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ako se sjećate, prilikom glasanja o formiranju ove komisije, Klub SDA je bio protiv da se uopšte formira ova komisija.

BERIZ BELKIĆ:

Kome je replika, Šemso, izvini, molim te.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Replika je uvaženoj

BERIZ BELKIĆ:

Klubu Stranke za BiH, dobro, dobro.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

... profesorici Hadžiahmetović i gospodinu Slavku Jovičiću. Treba li još preciznije? Ne treba. I naravno, evo s obzirom da je ovaj dom formirao Komisiju, Komisija je započela s radom. I prvo što je bilo to je da se utvrdi dokle je došla prethodna komisija, i to je urađeno. I na osnovu projekta koji je imala prethodna komisija, ova komisija je trebala da zapravo usvoji na svom zasjedanju jedan projekt ... koji je koštao 300 i nešto hiljada maraka. Razumljivo, šta bi i kako bi vi reagovali ovdje da smo izašli s takvim projektom i mi smo to stjerali na nekih 50-tak hiljada maraka.

Moja replika se odnosi Vama, uvažena profesorice, da ovo nisu sredstva za dupliranje kapaciteta u smislu istraga gdje su potrošena sredstva, nego za vođenje projekta. Ne možemo mi kao komisija, kao zastupnici voditi taj projekat, nego upravo iz reda zaposlenika Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara treba da uzmemo ljude koji će dodatno pored redovnih radnih aktivnosti utrošiti svoje slobodno vrijeme, znači van radnog vremena, da nam pomognu da ovaj projekat istjeramo do kraja. I Klub SDA, evo ako mogu u njegovo ime da govorim, znači insistira da se ove stvari istjeraju načistac, da se dotjera do kraja i dajemo punu podršku ovoj komisiji i ovom projektu da se to uradi do kraja, jer vidjeli ste kojekakve natpise, izjave, nažalost, kolega zastupnika u ovom domu kako je to mladi bošnjački kapital, kako je to osnova za stvaranje nekih, da ne pominjem šta, znači stalo nam je da se te stvari istjeraju načistac. Jer i u ovom domu sjede ljudi koji su nekad bili ministri, koji su te donacije za kojekakve popravke kuća usmjeravali na razne druge načine. Želimo da se te stvari istjeraju načistac.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se ne sjećam da je Stranka za BiH i na koji način bila problem ovoj aktivnosti. Čak smo inicirali te stvari. Ali evo, da sada idemo dalje na replike.

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, ja sam maloprije bio jasan. Nisam ja mislio na poslanike da će to sebi uzeti, ne okrivljujem ja kolege, ali imam primjer eklatantan koji pokazuje šta je komisija. Mi smo formirali Komisiju za himnu i uzeli pet estradnih umjetnika, od Sidrana do Risojevića, i dužni im sad po 5.000 maraka, niko ne isplaćuje, to je 25.000, jer mene ganjaju. Niti imamo himnu, niti imamo komisiju. Pa molim vas, dokle mi dolazimo, to je primjer života šta mi radimo: 25.000 maraka, a oni sad traže 50. I to traže za naše zaposlene. A ovi estradni umjetnici nemaju veze s Parlamentom. Šta ima Sidran veze s Parlamentom, Risojević književnik ili onaj eto muzikolog, nego ih angažujemo, ali neko je obećao po 5.000 maraka, nema para. Mene svaki dan zovu: 'Šta je s parama?' Šta imam ja veze. Pa makar da imamo himnu, evo rekao bih, zaslužili ste. Sad nema para, nema himne, nema ko isplatiti ljude i sad ovi traže ovo. Za koga tražite? Za one kojima možete sutra narediti da rade.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hajmo mi zaključak napraviti Parlamenta. Naređujemo SIPA-i i Tužilaštvu da sve istraže.

_____(?)
/mikrofon isključen/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma izvještaj je, kakav god, sastavite vi kako hoćete, ali vi tražite za nove neke. Što će vam onda pare ako su naši radnici, ako primaju jednu platu? Pa ne mogu u isto vrijeme biti na dva radna mjesta. Ja prvo moram doći ovdje da bi otišao. Ne mogu ja otići odavde, a nisam došao. Šta trebam dalje objašnjavati?

BERIZ BELKIĆ:

Remzija, jesi li se ti bio prijavio za repliku?

REMZIJA KADRIĆ:

Samo da razjasnimo: replika Mehmedoviću.

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo da se slušamo.

REMZIJA KADRIĆ:

Radi se, radi se dakle o ad hoc komisiji koja je trebala da istraži ovo. I iz kadrovske službe su meni odmah donijeli rješenje i ja sam potpisao naknade za rad u ad hoc komisijama. Prema tome, ima tu svega.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje. Svi znate sve, imali ste ovaj izvještaj, glasali smo. Imate ovaj izvještaj, izvolite sad još jedanput da sve provjerimo.

Azra Hadžiahmetović, replika. Evo i Živković, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa naravno, meni uopšte nije bilo jasno o čemu mi je gospodin Mehmedović replicirao, pa bi samo zamolila u čemu je replika samo?

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

/mikrofon nije uključen/

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja nisam spomenula ni SIPA-u, ni Tužilaštvo, pomenula sam konkretno punkt u Ministarstvu finansija koji vodi, koji radi na realizaciji UNDP-i projekta o koordinaciji pomoći. Prema tome, s pažnjom slušajte, kolega, pa onda replicirajte, ili mi ponovite repliku da znam na što da Vam odgovorim.

BERIZ BELKIĆ:

Je li stoji prijava, gospodine Novakoviću?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ako smeta ...

BERIZ BELKIĆ:

Ne, ne, jel' stoji?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ako smeta, ja mogu.

BERIZ BELKIĆ:

Ne smeta, samo izvolite, bože sačuvaj, bože sačuvaj, gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja ću samo dati jedan prijedlog, neću uopšte diskutovati o ovome. S obzirom da smo mi ovu komisiju formirali i s obzirom da tad nismo ovako diskutovali kad smo za nju glasali itd., ja predlažem zaključak – jer mi imamo praksu da svi materijali prvo idu nekoj komisiji i da nakon rasprave u toj komisiji oni dolaze ovdje u Dom čime komisija olakšava praktično ovdje Parlamentu da donosi neke odluke – zbog toga predlažem da i ovaj izvještaj prvo ide Komisiji za finansije i budžet koja će sagledati ovaj projekat. Naravno, u svojoj raspravi obaviti razgovore i

sa ministarstvom i predložiti rješenje Parlamentu. Mislim da na taj način ćemo izaći iz ove priče koja polako, zaista moram reći, postaje nekorektna prema tim ljudima koje smo natjerali da uđu u tu komisiju u kojoj sigurno nimalo nije lako raditi.

Dakle, ja sam takav zaključak napisao i dao sam u protokol: dakle da uputimo ovaj izvještaj, prije svega, Komisiji za finansije i budžet, pa tek onda da mi ovdje donosimo o njemu odluku.

BERIZ BELKIĆ:

Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Htio sam replicirati odmah nakon upadice predsjednika naše Administrativne komisije jer mislim da nije bila umjesna. Svi mi ovdje smo glasali za ovu komisiju. Novci koji se dobijaju za tu komisiju – možete provjeriti na koji način članovi te komisije rade, znači, Živković Milorad ne uzima te novce od te komisije i ne radi za te novce – oni idu u neke druge svrhe i možete provjeriti gdje, da sad o tome ne govorim. Mislim da to nije bilo umjesno.

Ako ne želite da ta komisija nastavi da radi, slobodno ustanite i recite i predložite zaključak da se završava rad ove komisije, i to je odluka ovog doma, ili prihvatite ovaj izvještaj Istražne komisije, ili stavite na glasanje zaključak da ova komisija ne radi, i ništa više.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Ma, ja samo sam htio da pojasnim stvari. Dakle, ova komisija već proizvodi troškove. To sam htio da kažem, a ne ovdje se sticalo dojam, ja pomogao Slavuju da kažem da ova komisija već proizvodi troškove, ništa drugo, da ne bude zabune.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Živković.

Naravno ova komisija proizvodi troškove, neki ljudi to usmjeravaju u humanitarne svrhe, neki u druge svrhe, nema problema.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Svi oni koji su glasali ovdje za Ad hok komisiju znali su da ta komisija proizvodi troškove. Naknadno ovo ovdje reći glasno i jasno je, po meni, neumjesno. Niste trebali glasati za formiranje ove komisije, jer ste znali da kad se formira komisija ona proizvodi troškove.

BERIZ BELKIĆ:

Sve košta. Gospodine Raguž, izvolite. I ovaj naš rad košta dobro.

MARTIN RAGUŽ:

Znači, da budem preciziran, podržavam da se evo od naših plaća nastavi financiranje ovog projekta, da budem jasan da ne trošim vrijeme, ali ovdje sam pročitao da je Istražno povjerenstvo jednoglasno zauzelo stav da podnese ovakvo izvješće. Za mene je to vrlo važna stvar. Mi smo kao Dom to formirali. I predlažem da danas podržimo prijedlog gospodina Novakovića. Ovo je koincidencija da drugi put danas podržavam, nema veze iz kojeg smo entiteta, iz kojih stranaka, ako su prijedlozi dobri, to pokazuje da je to jedan model budućnosti.

Znači, da Komisija za financije stvarno malo ove proporcije stavi i da se onda definitivno odredimo o ovom izvješću.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Takav prijedlog već imamo na stolovima pa ćemo se izjasniti o njemu. Ali evo, prijavio se i Denis Bećirović za diskusiju.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja se javljam i kao član ove komisije da kažem nekoliko riječi. Komisija je održala četiri sjednice i mi se danas nalazimo kao komisija na jednoj prekretnici. Prošla komisija je propala upravo na ovom pitanju. Mi danas treba ovdje da pokažemo da li imamo i snage i volje da pružimo šansu ovoj komisiji da napokon ispita sve ono o čemu pričamo najmanje 10 godina u ovoj zemlji.

Jedan izvještaj je napravilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i taj izvještaj su svi članovi ove komisije dobili. Međutim, to je nepotpun izvještaj. Ali, i na bazi tog izvještaja iz kojeg se mogu izvući određeni zaključci jasno je, pa da ne kažem, i skandalozno kako su pojedina donatorska sredstva išla i kako mi danas nemamo podataka kako su završila ta donatorska sredstva, gdje su otišla, u koje svrhe, da li su ispunila onu svrhu zbog kojih su došla u BiH.

Dakle, danas Predstavnički dom nema puno izbora i slažem se s kolegama iz ove komisije koji su prije mene diskutovali: ili ćete dati zeleno svjetlo toj komisiji koju nije formirao niko drugi već ovaj parlament, ili ćemo staviti tačku na rad ove komisije sa svim konsekvencama koje iz toga proizilaze.

BERIZ BELKIĆ:

To je bilo jasno na početku, trebao nam je sat da dođemo do toga, ali evo imamo sada dodatnu okolnosti. Dakle, gospodin Novaković je predložio jednu vrstu zaključka o čijem ishodu glasanja, o njemu, ovisi hoćemo li se danas izjašnjavati o ovom Privremenom izvještaju ili se nećemo izjašnjavati. Dakle, ne znam da li ga imate na stolovima.

Dakle, gospodin Novaković jednostavno predlaže da ovaj Privremeni izvještaj, naročito kad je riječ o ovom projektu i njegovoj konstrukciji itd., ode na Komisiju za finansije i budžet, da se pribavi neka vrsta mišljenja i da se ponovno vrati.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Pa evo, ili na Administrativnu ili na jednu i drugu, radi modela itd. Što se mene lično tiče, odnosno, vjerujem, i ostalih poslanika niko ne pravi problem oko finansiranja, niti će on pasti zbog finansiranja. To je sigurno da se ne prodajemo sad ovdje jedni drugima.

Dakle, ali evo, prije nego što krenemo dalje, da se izjasnimo dakle o ovom zaključku. Od ishoda glasanja će ovisiti hoćemo li danas glasati o ovom Privremenom izvještaju ili ćemo nakon pribavljanja komisijskog mišljenja.

Izvolite, gospodine Okoliću.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Evo, možda prije nego što krenemo na izjašnjavanje da jednostavno shvatimo da danas je ova komisija ili u daljem radu ili nije. Ukoliko želimo ono što smo svi ovdje konstatovali kad smo donosili odluku da ova komisija radi, da rasvijetlimo ono što se piše i što se priča itd., što je vjerovatno u interesu svima i, eventualno, da pronađemo određene koji su malverzacije vršili i vratimo nešto sredstava u budžet, onda bih ja, možda, ukoliko ne prihvatimo ovaj zaključak gospodina Novakovića, predložio još jedan vid zaključka, a to je da se ovaj zaključak podijeli možda u dva smjera, da se prihvati ovaj izvještaj Istražne komisije o dosadašnjem radu i o programu predloženom, a finansije za predloženi program, evo možemo biti tolerantni u tom smislu da sebi kao komisija ne uzmemo za pravo da mi predložimo što nije bilo možda ni najpopularnije, ali evo predloženo je zbog recesije, štednje itd., a da finansiranje tih sredstava po programu koji je predviđen ovdje: neka da svoje mišljenje Komisija za finansije i budžet i Ministarstvo itd., itd, onda bi mi došli do, čini mi se, najboljeg rješenja za dalji rad ove komisije.

Ako ne usvojimo ovaj program, onda nemamo potrebe ni tražiti sredstva, jer onda nema svrhe, u tom smislu.

BERIZ BELKIĆ:

Ja iz diskusije nisam registrirao nijedan ton koji je protiv ovog izvještaja, niti ovog projekta,, čak, ni protiv način finansiranja, ali smo ostali na neki način da se to iskonsultira u ove dvije komisije kao model na koji način to da se radi i je li moguće tako to raditi. Ali niko ne odustaje od projekta, koliko ja vidim ovdje, jel', izuzev Slavka što malo nešto i tako. Dobro.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, dobro. Molim vas da se pripremite za izjašnjavanje o Prijedlogu zaključka gospodina Momčila Novakovića.

Glasajte sad!

28 glasova „za“ (18 Federacija, 10 RS).

Konstatiram da Prijedlog zaključka gospodina Novakovića je dobio i opštu i entitetsku većinu.

Prelazimo na tačku 11.

Ad. 11. Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH

BERIZ BELKIĆ:

Vijeće ministara je nakon nekoliko naših urgencija koncem aprila dostavilo Parlamentu ove mjere iz ove tačke našeg dnevnog reda. Mi smo taj materijal uputili Komisiji za finansije i budžet. Komisija je dostavila Mišljenje o Prijedlogu mjera i, kao što ste vidjeli, Komisija podržava, odnosno prihvatila je Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara i uputila ga u dalju parlamentarnu proceduru, a pri tom je također predložila jedan zaključak Parlamentu koji ste mogli vidjeti iz ovog izvještaja, odnosno Mišljenja Komisije gdje se uglavnom govori o rokovima i izvještavanju Predstavničkog doma, odnosno Parlamenta BiH o realizaciji i postignutim efektima vezanim za ove mjere.

Otvaram diskusiju i raspravu u povodu tačke 11. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

E, ovako je i prošli put. Izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Ako ćemo se ljutiti, neću ja.

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Zaista nisam mislio prvi se javiti zbog toga što smatram da je tema vrlo ozbiljna i što sam očekivao ovdje od predsjednika Komisije da iznese eventualne rezerve koje su imali donoseći ovakav zaključak.

Evo vidite, kad pogledate uvodnu rečenicu ovih mjera, kaže se da je Ministarstvo financija i trezora izvršilo konsultacije s Direkcijom za ekonomsko planiranje, Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa vezano za dokument Svjetske banke. Dakle, samo se referiralo na određeni dokument i konsultirale se ove dvije institucije i iz toga je proistekao ovakav program mjera.

Kasnije, kad se pogleda cijeli ovaj program, neka mi bude oprošteno, ovo su više teze nego konkretne mjere. Mogu ja i završiti ... hvala. Dakle, od 60 i nešto institucija BiH koje bi bile normalno u nadležnosti države BiH, da kažem, jer se ovdje govori o mjerama iz nadležnosti Vijeća ministara, ni jedne institucije nemate osim onih koje se odnose uglavnom na financijski sektor. Pošto nema volje, a ima, vidim sad, dobro je, nastaviti ću, dakle da bi ostavio vremena i kolegama, neću sada ići od mjere do mjere, ali jedna je opća konstatacija da su mjere toliko uopćene da se uz njih uopće ne vidi ko će nešto raditi, kad će i kako će raditi. Sve i jedna mjera je više teza nego određena mjera. Vidite, žurno zadužiti Ministarstvo vanjske trgovine, agencije i druga tijela zadužena za stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta da daju prijedlog izmjena i prilagođavanja zakonske regulative kojom se unapređuje jedinstveni ekonomski prostor i poboljšava poslovni ambijent.

Dakle, evo neću zaista da idem od mjere do mjere, zaista se, da kažem, može ista opaska i primjedba dati na njih. Hoću samo zaključiti na kraju da ovo mi ne možemo smatrati nikakvim prijedlogom konkretnih mjera jedne izvršne vlasti za ozbiljnu situaciju koju mi imamo, znate, bez obzira na to što se može govoriti o eventualno skućenoj ili ograničenoj nadležnosti Vijeća ministara.

Uostalom, u ovom programu mjera jeste učestvovalo samo Ministarstvo financija i trezora. Govori se o ekonomskoj krizi, ne govori se o financijskoj samo krizi, znate. Ni jedne institucije nema ovdje koja se obavezala na konkretnu neku radnju i mjeru koja je ograničena i sadržinom, definirana sadržinom, ograničena rokom i kapacitetima drugim.

Prema tome, ja smatram da ovo nije odgovor na zadatu temu i da ovo ne može biti plan mjera i za nas je ovo neprihvatljivo.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

To je očigledno, gospodine Križanoviću. Dakle, i to nam govori šta se dešava sa inicijativama, našim željama, itd., i na koji način. Mi smo vidjeli šta ovaj materijal znači. On ne znači ništa. Ovo je potpuno promašena tema. Mi smo formulirali tačku dnevnog reda – analiza stanja, ocjena stanja, sistem uopšte kako odgovara na stanje, država, entiteti itd., ovo što smo mi dobili ovo je nula.

Dakle, po mom mišljenju, treba prekinuti raspravu, vratiti Vijeću ministara, tražiti smjernice, ja ću poslati pismo da ne trošite vrijeme i da ne gubimo vrijeme. Na osnovu ovoga mi raspravljati ne možemo. Ako se slažete?

Izvoli, Martine.

MARTIN RAGUŽ:

Bilo koja mjera mora imati rokove, ovdje nema ni jedan rok. To im jasno u zaključku reći.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, jasno je, ali stalni pritisak imamo na Kolegij: šta je s ovom inicijativom, šta je s onom inicijativom? Mi ne možemo da obezbjeđujemo više kvalitetne materijale sa rokovima itd. Vidjeli ste i ovaj materijal da smo u zadnji čas danas za ovo oko novinara itd.

Dakle, ja predlažem da mi ovo vratimo Vijeću ministara, da podsjetimo i kako je formulisana tačka bila naša dnevnog reda: Analiza stanja i ocjena stanja, prijedlog, sistem mjera itd., i da pribavimo sve ono što se u ovoj državi radi, za šta je ko zadužen. Uključeno je bilo i Fiskalno vijeće i Centralna banka i entiteti i entitetske vlade itd.

Dakle, ima li potrebe da glasamo o ovome, Branka.

BRANKA TODOROVIĆ:

Ima, ima.

BERIZ BELKIĆ:

Ima potrebe. Molim vas da se pripremite za glasanje o ovakvom završetku ove tačke dnevnog reda danas.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

Sa 20 glasova „za“ (15 Federacija, pet RS), Predstavnički dom je zaključio da se ova tačka dnevnog reda ne raspravlja danas i da se materijal vrati Vijeću ministara, uz konstataciju i zahtjev da je potpuno promašena tema u smislu našeg zahtjeva. Da tražimo analizu stanja, ocjenu stanja i pregled ukupnih mjera koje se u zemlji poduzimaju na različitim nivoima i od različitih institucija, i onda možemo razgovarati o daljim aktivnostima.

Ja nemam ništa protiv ako neko bude imao neku ideju kad budem pisao pismo, ja ću vrlo rado, ali smo se razumjeli u osnovi šta hoćemo.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Da li ovaj zaključak podrazumijeva da ćemo imati na narednoj sjednici.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ću se potruditi, to ne podrazumijeva i ne smijem garantovati, ali ja ću se potruditi. Jedino onda da smjenjujemo Vijeće ministara ovdje itd., da im malo pripijetimo. Da im pripijetimo, evo ima još jedna tačka slična.

Dakle, evo zaključujem tačku 11.

Idemo na tačku 12.

Ad. 12. Strategija prevencije i borbe protiv nasilja u porodici u BiH za period od 2009. do 2011. godina

BERIZ BELKIĆ:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice dostavilo je Parlamentu Strategiju iz ove tačke. Nadležna je bila Komisija za ravnopravnost spolova itd.(mislim na njezin naziv). Mišljenje Komisije dobili smo 12. maja. Iz Mišljenja ste vidjeli da Komisija je podržala Strategiju i predlaže Domu da je usvoji, uz zaključak da se Vijeće ministara obavezuje da najmanje jedanput godišnje podnosi

Parlamentarnoj skupštini izvještaj o implementaciji Strategije prevencije i borbe protiv nasilja u porodici u periodu 2009.-2011. godine.

Otvaram raspravu. Ne vidim da ima prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Idemo na tačku 13.

Ad. 13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma

BERIZ BELKIĆ:

Ja u najkraćem moram vas izvijestiti da nažalost nismo postigli saglasnost i ovaj dom će se izjašnjavati u drugom krugu glasanja.

Idemo na tačku 14., odnosno tačka 14. je skinuta – Informacija o radu Tužilaštva, je li tako, to smo odgodili,

BRANKA TODOROVIĆ
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

odnosno, pardon, pardon.

Ad. 14. Informacija o radu Tužilaštva BiH za 2008. godinu

BERIZ BELKIĆ:

Mi smo to ostavili i da u raspravi konstatiramo da odgađamo raspravu do prisustva glavnog tužioca.

Je li se slažete? Hoćemo li glasati, Branka?

BRANKA TODOROVIĆ:
Hoćemo.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se pripremite za glasanje. Izvinite što moramo.
Glasajte sad!

Sa 26 glasova „za“ (17 Federacija, devet RS), Predstavnički dom je odlučio da odloži raspravu o Informaciji o radu Tužilaštva BiH za 2008. za narednu sjednicu, da bi obezbijedio prisustvo glavnog tužioca BiH.

Prelazimo na tačku 15.

Ad. 15. Informacija Ministarstva sigurnosti BiH o stanju sigurnosti novinara u Bosni i Hercegovini (realizacija zaključka usvojenog na 47. sjednici Doma, održanoj 4. 3. 2009.)

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, mi smo tada razmatrajući pitanja napada, učestale napade na novinare, pored ostalih, usvojili i zaključak kojim je zaduženo Ministarstvo sigurnosti da nam ovakvu informaciju pripremi. I evo, mi smo.

DENIS BEĆIROVIĆ
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:
Izvoli, Denise.

DENIS BEĆIROVIĆ:

... može malo pomoći. S obzirom da smo, predsjedavajući, u toku današnje sjednice dobili ovaj materijal i da zaista nismo mogli proučiti a vrlo je osjetljiva tema, predlažem prijedlog, ako se slažete, dakle da zaključimo da ostavljamo za narednu sjednicu ovu tačku dnevnog reda kako bi mogli proučiti materijal i pripremiti se za ovu tačku dnevnog reda.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam ništa protiv, ali evo da pitamo Dom. Dakle, čuli ste prijedlog gospodina Bećirovića da zbog kratkog vremena koje nam je bilo na raspolaganju da se upoznamo sa ovom informacijom (naravno, uz zahvalnost ministru što se potrudio da nam obezbijedi) odgađamo raspravu, odnosno ovu tačku dnevnog reda ćemo raspraviti na narednoj sjednici.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sad!

Sa 23 glasa „za“ (14 Federacija, devet RS), konstatiram da je Predstavnički dom donio odluku da se Informacija Ministarstva sigurnosti o stanju sigurnosti novinara odgodi za narednu sjednicu.

Idemo na tačku 16.

Ad. 16. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam u uvodnim napomenama nešto o ovome rekao. Dakle, vidjeli ste Izvještaj, dakle Zakon je usaglašen usvajanjem tri amandmana.

Ima li potrebe za raspravu o Izvještaju?
Nema, hvala.

Idemo na tačku 17.

Ad. 17. Izjašnjavanje o Inicijativi poslanika Momčila Novakovića u vezi tačke „Razmatranje položaja i mjera za poboljšanje položaja građana BiH koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj, a u periodu od 1991. do 1995. godina otpušteni s posla“

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, poznat vam je istorijat ove inicijative. Vidjeli ste da je Komisija podržala Inicijativu uz neke korekcije. Komisija predlaže Domu sljedeće zaključke.

Radi zapisnika, dakle:

'Parlamentarna skupština BiH obavezuje Vijeće ministara BiH da iz sredstava rezerve odvoji neophodan minimum sredstava za Udruženje građana otpuštenih radnika iz Republike Hrvatske „Ugor“ iz Jelah-Tešnja i Republičko udruženje radnika invalida rada izbjeglih iz Hrvatske i državljanja BiH Banja Luka za sudske sporove, uz obavezu da se za trošenje tih sredstava na kraju kalendarske godine podnesu izvještaji.'

'Parlamentarna skupština BiH podržava Plan mjera koji je potrebno preduzeti za rješavanje, odnosno Plan mjera koji je potrebno realizirati za rješavanje problema građana BiH koji su bili zaposleni u Republici Hrvatskoj i otpušteni s posla u periodu od 1991. do 1995. godine, koji je usvojilo Vijeće ministara BiH na ...' (misli se na Plan mjera), na 78. sjednici, 26. 2. 2009. godine, uz obavezu dostavljanja izvještaja o realizaciji predviđenih mjera.'

Dakle, ipak, pošto se radi o Inicijativi poslanika, nije neophodno da se ova inicijativa usvaja na oba doma, pa ćemo ove zaključke preformulisati, tako da stoji 'da Predstavnički dom zadužuje Vijeće ministara umjesto Parlamentarna skupština'.

Dakle, otvaram raspravu o Inicijativi. Naravno, Mišljenje Komisije i Prijedlog zaključaka.

Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o tački 17.

I ostaje nam tačka 18.

Ad.18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vijeća ministara Republike Albanije o readmisiji lica koja ilegalno borave,
- b) Prvog amandmana na Kreditni sporazum potpisan 25. jula 2005. između Bosne i Hercegovine, koju zastupa Ministarstvo finansija i trezora BiH, i Kraljevine Španije, koju zastupa Ured kreditnog instituta – Finansiranje sistema vodosnabdijevanja u općini Olovo,
- c) Protokola između Ministarstva sigurnosti BiH i Ministarstva unutrašnjih poslova i Javne uprave Crne Gore o provođenju zajedničkih patrola uz zajedničku državnu granicu.

BERIZ BELKIĆ:

Ima li prijavljenih za raspravu o tački 18.? Jesmo li dobili (nadležna komisija, da ne propustim reći, na jučerašnjoj sjednici je razmatrala ove materijale i dostavila je mišljenja) mišljenja su pozitivna, odnosno predlaže se Domu da da saglasnost za ratifikaciju.

Ima li prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu i o tački 18.

I, ostaje nam, evo 18,30 je, ostaje nam da se dogovorimo. Ja se ipak zahvaljujem što smo stigli, da sutra ne nastavljamo, jer sutra već neki ljudi govore da ne mogu, imaju obaveze, i onda je problem kad nam ostane nezavršena sjednica kada je stići. I zato sam pomalo nervozan, ja se izvinjavam.

15 minuta pauze. ... Gospodine Jukiću, malo pričekaj i ti mene.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se pripremite za glasanje. Morali smo teške odluke donositi oko ovih saglasnosti na ratifikacije, pa smo se malo zadržali.

Dakle, idemo redom. Glasamo o **Zapisniku**.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

31 „za“ (20 Federacija, 11 RS). Dovoljna opšta i entitetska većina.

Konstatiram da smo usvojili Zapisnik sa 52. sjednice Predstavničkog doma.

Tačka 3. **Prijedlog zakona o akcizama BiH (drugo čitanje)** smo odgodili.

Tačka 4. Prijedlog zakona o okviru devizne politike u BiH (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

22 „za“ (20 Federacija, dva RS). Nemamo entitetsku podršku.

Nemamo saglasnosti, idemo odmah na **glasanje u drugom krugu**.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

21 „za“ (20 Federacija, jedan RS), 11 glasova „protiv“ iz RS-a.

Konstatiram da Prijedlog zakona o okviru devizne politike u prvom čitanju nije usvojen.

Idemo na tačku **5. Prijedlog zakona o upotrebi znakovnog jezika – predlagači: poslanici Beriz Belkić, Milorad Živković i Niko Lozančić (prvo čitanje)**. Glasamo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

32 „za“ (20 Federacije, 12 RS).

Konstatiram da je ovaj zakon dobio i opštu i entitetsku podršku i usvojen je u prvom čitanju.

Dakle, kada je riječ o **Prijedlogu odluke o pristupanju izmjenama Ustava BiH – predlagači: poslanici Kluba SDA**, dakle, ovo smo uputili Ustavnoj komisiji da sa svim ostalim inicijativama pokuša napraviti jednu vrstu kompilacije i prijedloga koji bi išao u dalje procedure.

Idemo na tačku **7. Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH**. Glasamo o Izvještaju, sa Mišljenjem Komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sa!

!

25 „za“ (14 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da je Izvještaj dobio i opštu i entitetsku većinu što podrazumijeva da smo usvajanjem Izvještaja usvojili i preporuke koje su sastavni dio Izvještaja.

U vezi ovog izvještaja imamo predložene **zaključke poslanika Huseina Nanića, pod a), b) i c)**. Gospodine Naniću, glasamo u paketu, je li tako?

Dakle, molim vas da se pripremite za glasanje, iako ovi zaključci, manje-više, su u ovim preporukama.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

24 „za“ (18 Federacija, šest RS).

Konstatiram da Prijedlog zaključaka Huseina Nanića je dobio i opštu i entitetsku podršku, te su usvojeni na taj način.

Idemo, tačka **8. Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH i o radu Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH.** Glasamo o Izvještaju, sa Mišljenjem Komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

24 „za“ (12 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je Izvještaj dobio i opštu i entitetsku većinu i usvojen je.

Idemo na tačku **9. Izvještaj o radu Pravobranilaštva BiH za 2008. godinu.** Dakle, Komisija nije prihvatila Izvještaj o radu Pravobranilaštva. Međutim kada je u pitanju razmatranje izvještaja, negativno mišljenje komisije ne povlači obavezu ponovnog razmatranja i dostavljanja novog mišljenja. Prema tome, Dom se izjašnjava o Izvještaju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

22 „za“ (11 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da je Izvještaj dobio potrebnu opštu i entitetsku većinu, te je na taj način usvojen.

Idemo na tačku **10.** Tu smo usvojili Zaključak gospodina Momčila Novakovića da se uputi Komisiji za finansije i budžet, te da se nakon pribavljenog mišljenja o načinu finansiranja projekta vrati na Predstavnički dom na izjašnjanje.

Idemo na tačku **11.** Tu smo također dogovorili da se odgodi glasanje i da se materijal vrati Vijeću ministara uz smjernice koje smo ovdje zajednički, na neki način, iskreirali: da se dobije kompletan materijal potreban za raspravu na ovu temu.

Idemo na tačku **12. Strategija prevencije i borbe protiv nasilja u porodici u BiH za period od 2009. do 2011. godine.** Dakle, glasamo o Strategiji, sa Mišljenjem Komisije i zaključkom ... sadržanim u Mišljenju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

32 „za“ (20 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je Strategija dobila i opštu i entitetsku većinu i na taj način usvojena.

Idemo na tačku **13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu revidirane strategije BiH za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma.**

Nismo postigli saglasnost, **glasamo u drugom krugu.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

20 glasova „za“ (19 Federacija, jedan RS), ali nema 10 glasova „protiv“ ni iz jednog entiteta.

Konstatiram da je Revidirana strategija BiH za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma usvojena.

... Mi smo imali dilemu da li prije glasanja glasati o zaključku, ali evo gospodin Živković se slaže. Naravno, nema neku ozbiljnu primjedbu prema ovome što sam ja uradio da glasamo o Prijedlogu zaključka kojim se dopunjava Strategija.

Molim vas glasamo o ovom **zaključku**.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad! Živkovićev zaključak, imate ga u materijalima i o njemu je raspravljano ovdje u nekoliko navrata.

Dakle, 11 glasova „za“, 15 „protiv“.

Prijedlog zaključka gospodina Živkovića nije prošao.

Idemo na tačku **14**. Pardon, odgodili smo također raspravu o ovoj informaciji zbog neprisustva glavnog tužioca.

Dakle, sljedeća je također odgođena, **15. Informacija Ministarstva sigurnosti o stanju sigurnosti novinara** zbog nemogućnosti pripreme za kvalitetnu raspravu, jer smo Informaciju dobili na samoj sjednici.

16. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje Sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi. Vidjeli ste Izvještaj da je usaglašeno.

Glasamo o Izvještaju Zajedničke komisije.

Glasajte sad!

28 „za“ (19 Federacija, devet RS).

Konstatiram da je Izvještaj o usaglašavanju prihvaćen.

17. Izjašnjavaње o Inicijativi poslanika Momčila Novakovića u vezi sa tačkom „Razmatranje položaja i mjera za poboljšanje položaja građana BiH koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj u periodu od 1991. do 1995. godine i otpušteni s posla“. Glasamo o Inicijativi, s Mišljenjem Komisije i zaključcima sadržanim u Mišljenju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

31 „za“ (19 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je Inicijativa poslanika Momčila Novakovića zajedno sa Mišljenjem Komisije i zaključcima usvojena.

I, ostalo nam je izjašnjavaње o tački **18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju ova tri sporazuma pod a), b) i c).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

Glasamo u paketu. Da li se slažete? **Glasamo o tome hoćemo li glasati u paketu.**

32 „za“ (20 Federacija, 12 RS).

Molim vas da se pripremite **za glasanje u paketu, pod a), b) i c)**, ova tri sporazuma.

Glasajte sad!

30 „za“ (19 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da smo dali saglasnost za ratifikaciju za ove sporazume pod a), b) i c).

Na ovaj način smo iscrpili dnevni red 52. sjednice. Zaključujem rad 52. sjednice.

... Samo malo obavještenje. Dakle, za očekivati je da ćete dobiti pozive za utorak, 19., kada će se u ovoj zgradi, našoj zgradi Parlamenta, potpredsjednik SDA obratiti jednom većem broju ljudi iz zakonodavne i izvršne vlasti države i entiteta i još nekih struktura civilnog društva. ... Bit ćete obaviješteni, naravno, blagovremeno. Ni mi nemamo baš previše informacija, ali nadam se da ćemo to dobiti na vrijeme i vas na vrijeme informisati. Mi smo poduzeli sve mjere da se jasno zna i uloga i mjesto poslanika i da se jasno zna da je ovo naš parlament i mi smo domaćini itd.

Naša redovna sjednica 53. je 27. maja.

Ja vam se zahvaljujem na strpljenju.

Sjednica je završena u 19,00 sati.